

DOCUMENTE

1

1591 (7099) Ianuarie 12, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Alexandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfinte, dumnezeieștii mânăstiri numită Vierăș, unde este hramul vovidenia născătoarei de Dumnezeu, ca să-i fie satele, anume: Crăcianii și Băiști și Jupânești, însă partea Borcioaei toată, pentru că aceste sate au fost de moștenire ale Borcioaei, însă a venit însăși Borcioaia înaintea domniei mele, încă de mai înainte, de a dat și a închinat partea ei din aceste sate sfintei mânăstiri.

Iar după aceia, călugării dela sfânta mânăstire au avut pâra cu Neagoe armaș înaintea domniei mele și așa pâra Neagoe armaș că n'a avut Borcioaia nicio treabă cu aceste sate și nu este dedina ei și a spus că n'a închinat Borcioaia sfintei mânăstiri satele ei, care sunt mai sus scrise. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat, am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am dat domnia mea lui Neagoe armaș lege, 12 boieri, să jure că nu este dedina Borcioaei și că nici n'a închinat ea satele, care sunt mai sus scrise, sfintei mânăstiri. Iar întru aceia, Neagoe armaș n'a putut nicicum să aducă pe acei 12 boieri înaintea domniei mele, la zi și la soroc, să jure cum este scris mai sus, ci a rămas Neagoe armaș de lege dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei, dumnezeieștii mânăstiri, numită Vierăș, ca să-i fie aceste sate, care sunt scrise mai sus, ocină, de ohabă, ei, de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar și martorii am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic, jupan Pârvul mare logofăt și Andreiu mare vistier și Pătru spătar și Radul comis și Mihaiu stolnic și Vladul paharnic și Gheorghe mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris eu, Neagul, în cetatea de scaun București, luna Ianuarie 12 zile, dela Adam până acum <la această> ¹⁾ scriere, ani curgători, în anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad R. P. R., CLXXXII/11.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

2

1591 (7099) Ianuarie 14, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Alixandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui popa Radul și cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie ocină la Brătianii de Jos, partea lui Stanciul toată, oricât se va alege din câmp și din pădure și din apă și de peste tot și din vatra satului și din vatra Sorii cu toate ocinele, fie de moștenire, fie de cumpărătură, pentrucă a cumpărat popa Radul această ocină, care este mai sus scrisă, dela Stanciul, pentru 1660 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul dela Năvrav 8 locuri, pentru 750 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul dela preoteasa și dela toți fiii ei 6 locuri, pentru 700 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul dela fiul Brătinelui și dela toți Brătianii 3 locuri, pentru 337 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul dela Cârstici un loc, pentru 60 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul dela Dragomir, fiul lui Roșca, un loc pentru 42 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul un loc și cu grădină dela Oprea din Poenărei, pentru 70 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul dela Dragomir al lui Roșca, din partea lui Fârcea, patru locuri, pentru 420 aspri gata. Și iar a cumpărat popa Radul o cânepiște dela Stoica și dela Micul, pentru 50 aspri gata și dela fratele său Vladul o cânepiște, pentru 40 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Radul în sat un loc care se chiamă Piatra, pentru 228 aspri gata. Și au vândut acești oameni care sunt scriși mai sus de bună voia lor, cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui popa Radul, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Pârvul mare logofăt și Pătru spătar și Andreiu vistier și Radul comis și Mihaiu ștolnic și Vladul paharnic și jupan Gherghe mare postelnic. Ispravnic Pârvul mare logofăt.

¹⁾ omis în orig.

Și eu, Andreiu grămătic, care am scris aceste cuvinte în minunata cetate de scaun București, Ianuarie 14 zile, dela Adam până acum în anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. — Ms. 1232, f. 328 — 329.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din 1912.

3

1591 (7099) Ianuarie 15.

Cartea răposatului Mihniei voivod, fecior lui Alixandru vodă, păntru moșia Scăianii, leat 7099 <1591> Ghenar 15.

Cu mila lui dumnezeu, creștin Mihnea voivod și domnu a toată Țara Rumănească, fecior marelui și preabunului Alixandru voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele lui Ion log. și cu frații lui și cu feciorii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie lor moșie în Scăiani partea lui Tudor toată, însă den funea dă jos, oricât să va alége din câmpu și din pădure și din apă și din dealul cu viile și du preste tot hotarul, pentrucă au cumpărat Ion log. dăla uncheaș Tudor, drept 500 dă aspri gata. Și au cumpărat Ion log. moșie în Scăiani parte lui Vintilă, feciorul Radului popii, toată, însă den funea dă jos, dăla Anca, sora lui Vintilă și dăla fata lui, anume Rada, drept 350 aspri. Și iar au cumpărat Ion log. un vad dă moară în apa Teleajănelui în funea dă jos, dela Vintilă cel mic și dela Ion, fecior lui Sărbu și dăla mumă-sa, Cheralina, drept 600 dă aspri. Și Ion log. un răzor dăla Vintilă cel mic den funea dă jos dăla Vintilă Mehoc, drept 100 dă aspri. Și iar au cumpărat Ion log. o parte dă vad dă gărlă den funea ce să zice Suta, toată, drept 200 dă aspri și partea Stoicăi Deleanul, toată, dă vad, drept 100 de aspri și parte lui Ion toată dă vad, drept 50 dă aspri. Și iar au cumpărat Ion log. ocină în Scăiani partea Slavniei den funea dă jos toată, oricâtă să va alége den apă și din pădure și din câmpu și cu pometul și cu braniștea și din dealul cu viile, drept 140 de aspri.

Și iar au cumpărat Ion logof. moșie în Scăiani den partea lui Lepădat 4 stăneni den funea ce să chiamă Suta, drept 480 dă aspri. Și iar au cumpărat Ion log. un loc de casă în sat și cu pometul și cu grădina dăla Slavna, drept 70 de aspri.

Și au vândut acești ce mai sus zici oameni acele ce mai sus zic moșii și vii dă a lor bună voe și cu știrea tuturor megiișilor de în prejurul locului, den sus și den jos și denaintea domniei mele.

Pentru aceia, am dat și domnia mea lui Ion log. și cu frații lui, ca să fie lor moșii și vii statornice, lor și feciorilor și nepoților și strănepoților lor și dă cătră nimeni neclătit, peste zisa domniei mele.

Încă și mărturii am pus domnia mea pe: Mitrea dvornicul, Părvul log., Pătru spătar., Mihai stol., Radu comis, Vladul păh., Gheorghe post. Și isparvnic Părvul logofotul.

Și iaste scrisu dă un Paraschivă logofăt.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Târșor, nr. 718, f. 734-734 v.
Trad. rom.

4

1591 (7099) Februarie 1, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Alixandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Badea cu frații săi și cu fiii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie niște mori la oraș la Pitești, pe apa Argeșului, pentru că aceste mori, ele sunt vechi și drepte ocine de moștenire ale lui Badea.

Iar după aceia, a avut Badea pâră înaintea domniei mele cu boierul domniei mele, cu Gherghe sluger, pentru acele mori. Și așa a pârât boierul domniei mele Gherghe sluger că Badea a ținut 8 ani o parte de moară din alt iaz, a boierului domniei mele Gherghe sluger de s'a hrănit. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și i-am dat domnia mea lui Badea și boierului domniei mele Gherghe sluger 6 megiași pentru ei, ca împreună să cerceteze și să adeverească, a ținut 8 ani Badea acea parte de moară a boierului domniei mele Gherghe sluger sau nu. Iar acei 6 megiași, ei așa au adevărit cu sufletele lor și au mărturisit înaintea sudeșului și a doisprezece pângari din orașul Pitești că n'a ținut Badea acea parte de moară a lui Gherghe sluger nicio zi, ci au ținut acea parte de moară a lui Gheorghe sluger boierii lui Alexandru voevod. Și am văzut domnia mea și cartea sudeșului și a doisprezece pângari, că așa au adevărit acei 6 megiași și au mărturisit înaintea lor. Ci a rămas boierul domniei mele Gherghe sluger de lege și de judecată dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Badea și cu frații săi, ca să le fie acele mori ocină și ohabă, lor, fiilor lor și nepoților, strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Părvul mare logofăt și Pătru spătar și Andreiu vistier și Mihaiu stolnic și Pana¹⁾ comis și Vladul paharnic și jupan Gherghe mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Și am scris eu, Dragomir gramatic, în cetatea de scaun București, în luna Februarie ziua 1, iar dela Adam până acum ani curgători, în anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XCV/18.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

¹⁾ în doc. originale din această vreme mare comis este: Radul

1591 (7099) Februarie 1.

† Cu mila lui dumn<e>zeu, Io Mihnea voevod, domnă pământului rumănescă al U<n>grovlahiei, fiiul marelui și preabunului Alixandru voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele jupănesei Sorii, jupăneasa lui Udriște post<e>lnic<c> din Drăgoești, ca să-i fie satul Cernețul, care iaste lângă Dunăre, pentrucă iaste a ei bătrână și dreaptă ocină de moștenire dela răposatul Udriște post<elnic>.

Iar după acéia, au avut păra jupăneasa lui Udriște, Sora, ce am zis mai sus, cu călugării dela sf<ă>nta mănăstire Govora. Și așa păraia călugării înaintea domniei mele, cum că au dat Udriște acel sat ce scrie mai sus, Cernețul, sf<i>ntei mănăstiri Govorii la a lui moarte încăș și alt sat. Intru acéia, domniia mea am căutat și am judecat cu toți cinsitiții boiarii domniei mele și am văzută domniia mea și cartea răposatului Udriște post<elnic> cum că alt sat au fost dat sf<i>ntei măn<ă>s-tiri Govora, iar satul Cernețul, ce s'au zis mai sus, el l-au fost lăsat jupănesei lui, Sorii, ce am zis mai sus, ca să-l ție și să-l stăpânească și să s<ă> hrănească, așa precum l-au lăsat răposatul Udriște post<elnic> și să fie volnică jupăneasa Sora, ca să dea acest satu Cernețul, cui va vrea, la moartea ei.

Pentru acéia, am dat domniia mea, ca să-i fie ei moșie ohabnică, de nimenea nezaticnită, după zisa domnii mele.

Și pentru aceasta și mărturii am pus domniia mea: pan Mitrea mare dvorn<ic> și Pârvul mare logofăt și Pătru spătar și Barbul¹⁾ comis și Vladul pch. Mihai stol. și Gherghie post.

Și am scris eu, Ivașco gram<a>ticul, Fev<ruarie> 1 zile, le<at> 7099 <1591>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Govora, nr. 463, f. 74 v.

Trad. rom.

1591 (7099) Martie 19.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn. Da domnia mea această poruncă a domniei mele acelei femei, anume Voica din Mârșa, ca să fie volnică cu această carte a domniei mele să țină părțile de ocină și de Ațigani ale fraților ei Pârvu și Duma, toate, oricât se va alege de moștenire, pentrucă au dat-o chiar Pârvul și Duma înșiși, la moartea lor, pentrucă nu au avut frații ei niciun fiu din trupul lor, afară numai pe sora lor, Voica.

Iar când este acum, Voica nu a putut să se liniștească din partea unei nepoate a ei, anume Bădița, pentru această ocină și Ațigani mai sus ziși, ci voiește să

¹⁾ în loc de: Radul.

stăpânească și să ia și ea din aceste averi și nu a voit să stea de față înaintea domniei mele, amândouă, împreună cu Voica. Iar domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și am văzut și am citit domnia mea și alte cărți ale domniei mele de mai înainte vreme, că au dat și au înfrățit Pârvul și Duma numai pe sora lor, Voica, peste toate averile, ocina și Ațigani, însă la moartea lor, că au murit în mâinile Voicăi.

De aceia, am dat domnia mea Voicăi, ca să țină și să stăpânească această mai sus zisă ocină și Ațigani și nimeni să nu îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic Mitrea mare vornic.

A scris Radul, luna Martie 19 zile, anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1448.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1914.

7

1591 (7099) Mai 5.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Alexandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeestii mânăstiri unde este hramul ierarhului făcător de minuni Nicolaie din Mira Lichiei și părintelui egumen popa Evghenie și tuturor fraților care trăiesc în sfânta mânăstire, ca să le fie un vad de moară și cu locul care este în fața porții sfintei mânăstiri, pentru că am miluit sfânta mânăstire și i-am dăruit domnia mea, ca să-i fie sfintei mânăstiri spre întărire și călugărilor de hrană, iar domniei mele și părinților domniei mele răposatul Io Alexandru voevod și mamei domniei mele, doamna Ecaterina și fiului domniei mele, răposatul Alexandru voevod și lui Vlad voevod, veșnică pomenire.

De aceia, am dat și domnia mea părintelui egumen, ca să-i fie ocină și ohabă acest vad mai sus zis și părintele egumen să fie volnic cu această carte a domniei mele să stăpânească acest vad mai sus zis și să nu aibă dela nimeni turburare în veci, pentru că astfel am miluit și am dăruit, după cum este mai sus spus.

Și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Pârvul mare logofăt și Pătru spătar și Andreiu vistier și Radul comis și Mihai stolnic și Vladul paharnic și Gherghie mare postelnic. Și ispravnic Antonie Grama.

Și am scris eu, Dan fost vistier, luna Mai 5 zile și cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1449.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1909.

8

1591 (7099) Mai 21.

Adică eu, Dum<i>tru *din* Sălcuț<a>, fecior jupănesii Vișii, scris-am al meu zapis, ca s<ă> să știe, pintrucă am vândut și am dat partea mea de moșie din Puleni a treia part<e>, ver. cât să va al<é>gi di pest<e> tot hotaru și cu rumâni sf<i>ntii măn<ă>stiri ce s<ă> chiam<ă> Căluui, und<e> iast<e> hramul sf<ân>tul Nicolae Miralichianul, drept 3000 as<pri> gata, pintrucă am vândut și am miluit, ca s<ă> fie sf<i>nței măn<ă>stiri de întărire și pentru suflitul meu și al părinților. Inșă am și scris la s<f>ânt<a> proscomidie părinții miei și eu și copii miei.

Drept aceia, am vândut și am miluit cu aceast<ă> moșie sf<â>nta măn<ă>stire care se numești mai sus, ca s<ă> fie moși<e> ohabnică și d<e> întărire s<fin>t<ei> mănăstiri.

Iar cini să va scula din rudenia *mea* sau din copiii miei și va vrea a strica, niminea să un fie volnic cu vreo băntuial<ă> sau val, ci s<ă> las<e> în pace cum am vândut eu și am miluit; sau ce om din néamul meu va vrea a băntui și a răsiți, a spargi zapisul meu, acel om să fie proklet de 318 părinți, car<e> au fost la Nichea și de s<fân>tul Nicolae.

Și am pus și mărturii, cum că am vândut și am miluit: jup<an> Calotă cliuce<r> și jupan Radu post. *din* Titiliști, jupan Radul post. *din* Cepturoae și Radul v<ist>ier *din* Dobriceni și Dumitru, nipotu Miei, Ivan log<o>fă<t> *din* Doba, Stanciu *din* Sârbi, Dumitru *din* Dăculișt<i>, Șișoi *din* Robănești. Stoica *din* Cepturoae, popa Stan *din* Striziști.

Dila Adam cursul anilor 7099 <1591> Mai 21 zile.

Arh. St. Buc., Condica M-rea Căluui, nr 2, f. 233.

Trad. rom.

9

1591 (7099) Mai 22, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a <toată țara> Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Io Alixandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Calce și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va

da, ca să-i fie lui ocină în Vernești, însă din partea lui Dumitru Gordin 10 stâneni de ocină, însă din Nișcovelul Sec până în Nișcovul cel Mare și în deal, loc de 10 pogoane de vie, pentru că a cumpărat Calce acea mai sus zisă ocină și vii dela Dumitru Gordin, pentru 5500 aspri de argint. Și iar a cumpărat Calce dela Lupul ocină în Căndești, însă toată parte lui Lupul, fiul lui Radul din Năiani, de pretutindeni, însă dela Crucișoara până la apa Buzăului, pentru 4000 aspri. Și iar au cumpărat Bolea și Calce dela Stanciul Cărmaci, ginerile Istepănesei, ocină în Căndești toată partea Istepănesei, oricât se va alege de pretutindeni, însă din Crucișoara până în apa Buzăului, pentru 3000 aspri de argint gata. Și iar a cumpărat Calce dela Călin 2 ogoare, un ogor este la mlaștină, iar alt ogor este în câmpul de jos, pentru 200 aspri.

Și martori au fost aldămașari oameni buni, anume: Neguleci și Stoica logofăt și Stan al lui Drăghii și Albotă și Opriș și Bolea din Căndești. Și au vândut acei mai sus ziși oameni ocinile lor mai sus zise și viile, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Calce și lui Bole, ca să le fie lor acele mai sus zise ocine și vii de ohabă, lor și de dedină și fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Itată și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Pâr-vul mare logofăt și Andrei vistier și Pătru spătar Radul comis și Mihai stolnic și Vladul paharnic și jupan Iane mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Și eu, Radul logofăt, am scris în cetatea de scaun în București, luna Mai 22 zile, dela Adam până acum ani curgători, în anul 7099 <1591>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., L/19

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

10

<1591 după luna Mai>

† Această carte este întocmită mănăstirii cu gelepii stolnici, cum au întocmit egumenul eromonah Mardarie și cu călugării cu stolnicii dela baltă: balta să fie cum au dat ctitorii și voevodul sfintei mănăstiri, să se întărească și să se hrănească sfânta mănăstire, pe unde este balta sfintei mănăstiri pentru care loc au scris cărțile Io Alixandru voevod și cartea lui Io Mihnea voevod și cartea pe care a făcut-o Ionachia sulger, de hotar, dinspre curmătură, dela gura Cătăluiului, pe coada Iarovului și prin¹⁾ Suvăita în privalul Manei văcariul²⁾ până la apa Dunării și din Clătești din Crângul Papei, drept peste baltă la mlăjet, peste mlăjet, până la apa Dunării.

¹⁾ „pri“ în orig.

²⁾ pasagiul « în privalul Manei văcariul » așa în orig.

Și au întocmit despre privalurile dinspre Dunăre, să fie slobode să vină pește din Dunăre la baltă; iar când scad apele și când pun lesele, să pună și mânăstirea lese, să se hrănească în pace mânăstirea și stolnicii împreună.

Și a întocmit egumenul Mardarie eromonah cu stolnicul Gheorghe înaintea lui Vintilă postelnic și înaintea popilor din satul Clătești: popo Stoica și alt popa Stoica și înaintea multor oameni preabuni, anume: Căpățână și Ivănuș și Băcica și Vladul Țogae și Dobre al lui Untea și Stan al lui Jirebie <și> alți mulți și din Cătălui, Cârste și Vlădilă și Nan.

Și așa au întocmit. Altfel să nu fie, înaintea acestei întocmiri.

<Pe verso>: Așezarea bălților care sunt <la> Clătești, așa au așezat cu stolnicii gelepi, să așeze lesele, când scade apa la baltă.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Ioan din București, XXI/23.

Orig. slav, hârtie, pecete căzută.

Datat dela sfârșitul domniei lui Mihnea Turcitul, care încetează în Mai 1591.

11

1591 (7099) Iunie 1, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dobre și lui Stan și cu fiii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie ocina din Pulărești, partea lor toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, însă din apa Dâmboviței până la Arbune, pentrucă le este veche și dreaptă ocină a lor de moștenire.

Iar după aceia, au venit Dobre și Stan înșiși înaintea domniei mele, de au așezat și au înfrățit pe cumnatul lor Dumitru pe ocina lor, care este mai sus zisă și pe casele lor. Iar cumnatul lor Dumitru, el a dat 1000 aspri și averile lui toate, ca să fie ei 3 frați nedespărțiți pe ocina mai sus zisă și pe case și pe toată averile lor până în ziua morții și să hrănească Dumitru pe mama lui Dobre și a lui Stan, împreună cu fiii ei. Și așa s'au înfrățit Dobre și Stan cu cumnatul lor Dumitru; de a lór bună voie și cu știrca tuturor megiașilor din sus și din jos și dimprejurul locului și dinaintea domniei mele. Și încă Dobre și Stan și Dumitru au pus blestem, care din ei va strica această întocmire a lor, să fie blestemat de trei ori de 318, care sunt în Nicheia.

De aceia, am dat și domnia mea lui Dobre și lui Stan și lui Dumitru, ca să le fie ocină, lor, fiilor lor și casele și averile ohabă lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Androni mare vistier și jupan . . . ¹⁾ mare spătar

¹⁾ loc alb în orig.

și Radul comis și Iliș paharnic și Dima stolnic și jupan Mihai mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Tatul gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie ziua 1 și dela Adam până acum, curgători ani 7099 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XL/73.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

12

1591 (7099) Iunie 16, București.

Hrisovul răposatului Ștefan voevod, dela leatul 7099 <1591>, pentru moșia Vărtina.

Cu mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domnitor a tot pământul Țării Rumânești, fecior preabunului și marelui Ion voevod. Dat-am domniia mea aciastă poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri ce să chiamă Căluul, unde iaste hramul sfântului Nicolae, pentrucă am dat ei moșie în Puleni a treia parte. Inșă dela Dumitru fiul jupânésii Vișei toată partea lui, veri cătă să va alége, de peste tot hotarul cu rumâni pe cari o au cumpărat sfânta mănăstire aciastă mai sus numită moșie dela Dumitru, feciorul jupânésii Vișei, dreptu trei mie aspri gata. Și au dat și au miluit jupânul Dumitru pe sfânta mănăstire cu aciastă mai sus numită moșie, ca să fie călugărilor de hrană și de întărire. Și s'au scris jupânul Dumitru a sfântul pomenic, pentru ca să aibă pomenire el și părinții lui.

Pentru aciasta, am dat domniia mea sfintei mănăstiri, ca să fie ei moșie ohabnică și neclătită, peste zisa domnii mele.

Iar de să-va scula cineva din rudele mele vrând să strici această tocmeală a mea, acel om să fie supt blestemul acelor 318 purtători de dumnezeu părinți, carii au fost la Nichea.

Inșă și mărturii am pus domniia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare log., Franța spătar, Androni vistiiaș, Dima stol., Radul comis, Iliș pah., Statache mare post. Ispravnic Dumitru mare log.

Și am scris eu, Nicula log., în orașul Bucureștilor, Iunie 16 zile, leat 7099 <1591>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Călui, nr. 722, f. 232 v — 232 bis.

Trad. rom.; o copie ibid., S. I., nr. 1451.

13

<1591—1592> Iunie 18.

Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domniia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeștii mănăstiri numită Glavaciog.

unde este hramul preasfintei blagoveștenii, ca să fie volnic Vasilie egumenul mănăstirii cu această carte a domniei mele să-și apere braniștele sfintei mănăstiri, cum le-a apărat și mai înainte.

De aceia, niciun om să nu se ispitească să intre în braniștele mănăstirii, să tae nicio nuia, pentrucă cine va intra în braniște și-i vor prinde, iar egumenul Vasilie să fie volnic să-l predea, după fapta lor rea.

Și nimeni să nu îndrăznească a turbura sau a împiedica înaintea acestei cărți a domniei mele, pentrucă acel om rău va păți. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Scris luna Iunie 18 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1452.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1762.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

14

1591 (7099) Iulie 2.

În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh. Iată dar noi, jupan Radul fost mare armaș și Preda spătar și Stroe postelnic și Stănilă postelnic am scris această carte a noastră sfintei mănăstiri numită Stănești, al cărei hram este uspenia preacuratei stăpânei noastre, de dumnezeu născătoare, ca să-i fie satul Dranoveții, oricât se va alege partea noastră de pretutindeni și de peste tot hotarul, pentrucă noi am dat și am dăruit sfintei biserici pentru sufletele părinților noștri și pentru sufletele noastre, ca să-i fie sfintei mănăstiri de viațuire și de hrană și părintelui nostru și nouă pomană necurmată, în veci.

De aceia, să nu îndrăznească cineva să turbure sau să oprească sau să împiedice sau să ștrice această pomenire, pentrucă acel om să fie blestemat de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia și să-i fie potrivnică preacurata maică a lui dumnezeu și arhistrategului Mihail la judecata cea înfricoșată și nefățarnică, care este în veci, amin.

A scris Ivașco, luna Iulie 2 zile, în anul 7099 <1591>.

† Eu¹⁾ jupan Radul armaș și Stănilă postelnic și Preda spătar și Stroe postelnic.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1453.

Orig. slav, hârtie, cu patru peceti timbrate.

Cu o trad. rom. din 1914.

¹⁾ • Eu • așa în orig.

1591 (7099) Iulie 24, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ioan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Ban postelnic și jup niței lui, Slavna și cu fiii lor, câți le va da Dumnezeu, ca să-i fie de ocină în satul Roșiul partea lui Micul toată, oricât se va alege din câmp și din apă și din pădure și de pretutindenii, de peste tot hotarul, însă din moara de pe apa Dâmboviței, moara de sus a patra parte și din vadul dela gârlă și de pretutindenii, cu casele din sat și cu via; pentru că a cumpărat sluga domniei mele Ban postelnic această ocină mai sus zisă dela Micul, pentru 2300 aspri gata.

Iar apoi, sluga domniei mele Ban postelnic a avut pără înaintea domniei mele cu Dragomir vătaf din Pântești. Și astfel a pârît Dragomir vătaf pe Ban postelnic înaintea domniei mele că a cumpărat și el o ocină, jumătate din partea lui Micul, iar sluga domniei mele Ban postelnic cealaltă jumătate de ocină. Iar întru aceasta, sluga domniei mele Ban postelnic, el s'a plâns înaintea domniei mele, că nu a cumpărat Dragomir vătaf ocină din partea lui Micul, ci a cumpărat-o toată sluga domniei mele Ban postelnic, de a dat 1500 aspri gata. Iar pentru ceilalți aspri, iar 1500 de aspri și-au pus zi Ban postelnic cu Micul, până când Ban postelnic va da acei 1500 de aspri deplin. Iar Dragomir vătaf, el i-a înșelat și a dat lui Micul 1500 de aspri fără știrea slugii domniei mele Ban postelnic, ca să stăpânească jumătate din această ocină mai sus zisă. Iar sluga domniei mele Ban postelnic s'a plâns de nedreaptate înaintea domniei mele că a prețuit el această ocină și că a dat jumătate de preț.

Astfel la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea dumnezeiască, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am trimis domnia mea pe boierul domniei mele Preda paharnicul, ca să strângă pe megiașii din jurul locului, din sus și din jos, ca să cerceteze rândul lor după dreptate; că dacă va fi prețuit Dragomir vătaf această ocină mai înainte decât sluga domniei mele Ban postelnic, să o stăpânească. Iar la aceasta, boierul domniei mele Preda paharnic a strâns mulți megiași buni din jurul locului, de au mărturisit cu sufletele lor după dreptate, înaintea boierului domniei mele Preda paharnic, că a prețuit această ocină mai sus zisă sluga domniei mele Ban postelnic mai înainte vreme, iar Dragomir vătaf nu a avut niciun amestec cu ocina lui Micul. Deasemeni a mărturisit și Preda paharnic înaintea domniei mele că toată ocina, partea lui Micul a fost cumpărată de Ban postelnic, iar Dragomir nu a avut niciun amestec cu această ocină. Și a rămas Dragomir vătaf de lege și de judecată dinaintea domniei mele din divan. Și am rupt domnia mea cartea mincinoasă a lui Dragomir vătaful. Și am judecat domnia mea că dacă Dragomir vătaf nu va

fi bun cu megiașii din sat și cu Ban postelnic și nu-l vor plăcea, să-i lepede ei asprii lui Dragomir vâtaf și să-l izgonească din sat.

De aceia, am dat și domnia mea slugii domniei mele Ban postelnic, ca să-i fie această ocină mai sus zisă dedină și ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și stră-nepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Franța spătar și Radul comis și Dima stolnic și Iliș paharnic și jupan Mihaiu mare postelnic, Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris Radul gramatic, în cetatea de scaun București, în luna Iulie 24 zile și dela Adam până acum, în anul 7099 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1454.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1912.

16

<1591> Iulie 30.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Scrie domnia mea ție Drăghici din Sălătruc. Și după aceasta, îți spun domnia mea pentru rândul slugii domniei mele Pârvul logofăt, pentrucă a venit înaintea domniei mele și s'a plâns că tu îi ești dator 3000 de aspri. Astfel, din vremea în care vei vedea această carte a domniei mele, iar tu să cauți să-i plătești acești aspri, pe care i-am spus mai sus. Iar dacă nu-i vei plăti, Pârvul logofăt să fie volnic cu această carte a domniei mele să te oprească dela stăpânirea a trei vecini din sat, din Sălătruc, până ce vei plăti acei aspri, care sunt ziși mai sus. Și nimeni să nu îndrăznească a turbura sau a opri înaintea acestei cărți a domniei mele.

Iar dacă ți se va părea strâmb, să vii să stai de față înaintea domniei mele. Aceasta îți spune domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Scris în luna Iulie 30 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1455.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

1591 (7099) August 8.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Zbiraie și Ciomag și Manțura, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să-și stăpânească satul lor, anume Liperestii, partea lui Stoica și partea lui Dragomir Liperescul, jumătate din sat, de peste tot hotarul, oricât se va alege, pentrucă le este veche și dreaptă ocină și de moștenire.

Pentrucă ei au avut pără cu Micul logofăt din Ionești, nepotul lui Dumitru vistier, înaintea răposatului Petru voevod, fiul lui Mircea voevod. Și astfel a părît Micul logofăt, ca să țină el singur satele Liperestii și Aleșii și a zis că au fost cumpărate de bunicul lui, Dumitru vistier, pe aspri, dela Stoica Liperescul. Iar la aceasta, Petru voevod a dat lui Micul logofăt lege, 12 boieri, să jure că aceste sate care sunt mai sus scrise au fost cumpărate pe aspri de bunicul său Dumitru vistier dela Stoica Liperescul. Dar acei 12 boieri nicum nu au putut să jure ci au făcut întocmire și au dat cu sufletele, ca să țină Micul logofăt satul Aleșii, iar Manțura, Zbiraia și Ciomag să țină satul Liperestii.

Iar la aceasta, am cercetat și domnia mea și am văzut și domnia mea cartea lui Petru voevod și răvașele de întocmire ale celor 12 boieri, că au dat să țină Micul logofăt satul Aleșii, iar Manțura, Zbiraia și Ciomag să țină satul Liperestii.

De aceia, am dat și domnia mea slugilor domniei mele, Manțura și Zbiraia și Ciomag, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să-și stăpânească satul Liperestii, care este mai sus scris. Și nimeni să nu îndrăznească să turbure sau să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele.

Iar cui i se va părea strâmb, acela să vină de față înaintea domniei mele ¹⁾. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic însăși spusa domniei mele.

Am scris eu, Mușat grămătic, luna August 8 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1457.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1903.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

¹⁾ pasagiul: «Iar cui se va..... mele», scris cu altă cerneală deasupra ultimului rând.

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100.

Adică eu, Hodă, făcut-am zăpăsiul meu la mână Tihului și a frățiini-său, lui Voico, cum să s<ă> știe că le-am vândut eu, Hodea, ocină dă moșie dă l<a> Piscu, stănj<eni> 10 și stănj<enu> căt<e> bani 88, să le fie stătătoare, lui și feciorilor lui. Și cine s'ar mai scula a întoarce, ori feciori, ori nepoț<i>, ori strănepoți, să fie anathima și afurisiți de 318 *părinți* dăla Nicheia.

Și când s'au făcut acest zăpăsi, fost-au mulți oameni mărturii, anume Petco și popa Ciobanu și Neagoe fecior și Crăciun și Bogdan.

Și pentru credință ne-am iscălit mai jos.

Leat 7100 <1591—1592>.

Arlh. St. Buc., Condica m-rii Mărgineni, nr. 454, f. 159—159 v.

Trad. rom.

Data neșigură; leat 7100 poate fi o transcriere necompletă.

19

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100.

† *In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, amin.* Adică<ă> eu, Radu post., feciorul lu C<ă>rstiian post. și al jup<ă>nesăi Nicșai *din* Stănciști, mărturisescu cu al miu zăpăsi, ca să fii credincios și stă<tă>tor la mână văru-miit, lu Socol, feciorul tati Drăghici și al mătușe-mea, Irinii, cum să se știa neavându iu ficioriu de în trupul miu, să-m<i> rămăe pomean<ă> pré urmă, luat-am eu pré acestu cocon la naștere lui în brațele mele, dă l-am botezatu și i-am pus numéle Socol, pré moșul nostru. Și dup<ă> botézu, sculatu-m-amu iu, dă l-am dăruit și l-am miluit cu toată partea me de moșie de în Răzvadul de Sus, însă despre frații mi de ocină a patra parté și de în câmpu și de apă<ă> și de în pădure și de<a>lul cu vinerniciul și de în silești satului, ca să fii acestui cocon, lu Socol, moșii în vici și mie poménă.

Și am pus și blăstému, cine si va ispiti în urma me a strica mila și poména mea, ori di în frați, ori di în surori, ori de în rudili mili, acila să fii blăstimat de domnul dumniziu și de sfinții apostoli și di 318 *părinți* și să lăcuiască la un loc cu Iuda și cu Arie.

Și am pus și mărturii anumé: tata Boica șătraru și jupănu Vintil banul și jupănu Mihai *din* Tărșoriu și Mihai pih. Boboc. Acista mărturiséscu cu al miu zăpăsi.

Și am scris eu, Ion log *din* Stănciști, luna . . . ¹⁾ *in anul* 7000 <1591—1592>.

Acad. R. P. R., CLXXXIII/140.

Trad. rom.

¹⁾ loc alb în text.

<1591 Septembrie 1— Decembrie> 7100, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului <Ioan> voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oprea și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină în Călinești, partea lui Vlasie, oricât se va alege, din câmp și din apă și din pădure și din munte și de peste hotarul, pentru că a cumpărat Oprea dela Vlasii . . . ¹⁾, pentru 1900 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Oprea ocină în sat, partea lui Stoian toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat Oprea dela Stoian, pentru 1350 aspri. Și iar a cumpărat Oprea ocină în sat, partea lui Bădilă toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat-o Oprea dela Bădilă, pentru 1050 aspri. Și iar a cumpărat Oprea și Micul <și Ion ocină în> sat, partea lui Călin al lui Banciu și partea lui Opriș, toate, oricât se va alege din câmp și din apă și din munte și de peste tot hotarul, pentru că au cumpărat Oprea și Micul și dela Călin și dela Opriș, pentru 1200 aspri. Și iar a cumpărat Oprea și Micul și Ion partea lui Radul, toată, oricât se va alege, pentru că au cumpărat Oprea și Micul și Ion dela Radul pentru 700 aspri. Și au cumpărat Oprea și Micul și Ion ocină în sat, părțile lui Vladul și ale fratelui său Șarbu, toate, oricât se va alege, pentru că au cumpărat și Oprea și Ion dela Vladul și dela Șarbu, pentru 700 aspri. Și iar au cumpărat Oprea și Micul și Ion ocină în sat și ¹⁾ case dela Radul al Voicăi, pentru 145 aspri și din partea lui Fete cinci ogoare, pentru 350 aspri și din părțile lui Cârstea trei ogoare . . . ¹⁾. Și iar au cumpărat Oprea și Micul și Ion ocină în sat din partea lui Bucur și a lui Vladul un ogor, pentru 250 aspri. Și iar au <cumpărat> Oprea și Micul și Ion în sat, din partea lui Brătilă a patra parte de peste tot hotarul, pentru că <au cumpărat> Oprea și Micul și Ion dela Brătilă, pentru 350 aspri și din partea lui Vlăducean jumătate, de peste tot <hotarul>, fiindcă au cumpărat Oprea și Micul și Ion dela Vlăducean, pentru 700 aspri.

Și iarăși să-i fie lui Tatul o vatră ¹⁾ în Călinești, pentru că a avut Tatul o siliște în pajiște; apoi a schimbat-o Tatul cu Moș și fiul popei și cu Călin și cu Simion, de a dat Tatul siliștea lui în pajiște și au dat Moș și fiul popei și Călin și Simion . . . ¹⁾ or ¹⁾.

Și au vândut și au schimbat acești mai sus numiți oameni aceste mai sus zise ocine de-a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

¹⁾ loc rupt în orig.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Oprea și lui Micul și lui Ion . . .
.....¹⁾ fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit,
după porunca domniei mele.

Iată și Dumitru mare logofăt și Andronie mare vistier și Sfranta
spătar și Radul¹⁾ mare postelnic. Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Și am scris eu, Marco, în cetatea București¹⁾ zile și cursul a-
nilor, în anul 7100 <1591—1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Muzeul Municipal Buc., nr. 882.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, căzută.

Cu o copie slavă la Arh. St. Buc., Copii sub dată.

Cu o trad. rom din 1909.

Lunile, după divan.

21

1591 (7100) Septembrie 1, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marelui și preabunului răposatului Ioan voevod. Dă domnia mea
această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Dragomir postelnic din
Cățuclești²⁾ și cu ceata lui, Mușa și Vișa și cu fiii lor, câți dumnezeule va da, ca
să-i fie ocină în sat în Pietroșani din partea lui Stănilă vornic jumătate și din
cealaltă jumătate a treia parte, însă din câmp și din baltă și din pădure și cu
vecinii și de peste tot hotarul pentru că această mai sus zisă ocină a fost dreaptă
dedină a lui Stănilă vornic, fiul lui Toma.

Iar când a fost în zilele răposatului Petrașco voevod, Stănilă vornic, el a așe-
zat și a înfrățit pe Marco pârcaľab, care se chiamă pe monahie părintele Maxim,
de bună voia lui. Iar după aceia, părintele Maxim, el a cumpărat mai sus zisul sat
dela Stănilă vornic, însă pe acea mai sus zisă jumătate a dat aspri gata 12.000 și
un cal bun, prețul lui este 5000 aspri, iar pe acea a treia parte din jumătate a dat
4000 aspri. Și a vândut Stănilă vornic de bună voia lui. Și a stăpănit părintele
Maxim acest sat în pace, până în zilele răposatului Alixandru voevod.

Apoi, a avut pără înaintea lui Alixandru voevod părintele Maxim cu Zlata,
care-i fusese odinioară jupaniță. Și așa a pârît Zlata, ca să aibă și ea în acel sat
și că a dat și ea din agonisita ei împreună cu Maxim monah, când au cumpărat
acea ocină. Iar întru aceasta, răposatul Alixandru voevod a cercetat și a judecat,
după dreptate și după lege și a văzut și cartea răposatului Petrașco voevod, că

¹⁾ Ioc rupt în orig.

²⁾ Scris întâi: Cățuclești, apoi corectat.

a cumpărat singur Maxim monah acel sat din dreapta lui agonisită, pe care a strâns-o când a fost boier, iar Zlata n'a dat niciun aspru. Încă i-a dat domnia lui Zlatei lege, 12 boieri, să jure că a cumpărat și ea în acel sat împreună cu Maxim, iar Zlata nicicum n'a putut să se apuce de lege, ci a rămas de lege dinaintea lui Alixandru voevod, ca mai mult amestec să nu aibă nicicând.

Iar după aceia, când a fost în zilele lui Mihnea voevod, sluga domniei mele Dragomir postelnic și cu ceata lui, Mușa și Vișa, nepoții lui Maxim monah, ei au sărăcit și au fost în mare nevoie și supărare în zilele lui Mihnea voevod. Iar Pătru și Dobrișan și Tudoran, nepoții Zlatei, ei au cotropit și au luat satul mai sus zis cu sila, nici cu pâră, nici cu lege, nici cu nimic și l-au ținut puțină vreme, până când am venit domnia mea în țara domniei mele și în scaunul domniei mele să judec toată țara domniei mele cu dreptatea lui Dumnezeu, ca ceilalți domni care au fost mai înainte.

Iar întru aceasta, au venit înaintea domniei mele sluga domniei mele Dragomir postelnic și ceata lui, Vișa și Mușa și au stat de față cu Pătru și Dobrișan și cu Tudoran. Și așa pâra Pătru și ceata lui înaintea domniei mele că este al lor satul mai sus scris. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am văzut domnia mea și cărțile răposatului Petrașco voevod, că n'a cumpărat Zlata nicio ocină cu Maxim monah și că n'a avut niciun amestec cu ocina lui Maxim. Și am văzut domnia mea și cartea răposatului Alixandru voevod că a rămas Zlata de 12 boieri și astfel iarăși au rămas Pătru și Dobrișan și Tudoran de lege dinaintea domniei mele.

Iar după aceia, când a fost acum, în zilele domniei mele, iar sluga domniei mele Dragomir postelnic și ceata lui, Mușa și Vișa, iar n'au putut să se liniștească de Pătru, fratele lui Dobrișan și al lui Tudoran postelnici, ci așa a pârît înaintea domniei mele, ca să aibă el singur parte în acel sat. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am văzut și am adevărit domnia mea că umblă și poartă divanul domniei mele cu cărți și cu cuvinte mincinoase. Și întru aceasta, domnia mea l-am izgonit cu mare rușine din divanul domniei mele și a rămas de lege Pătru și cu frații săi dinaintea domniei mele și a doua oară, ca mai mult amestec să nu aibă. Și am luat domnia mea cărțile mincinoase, toate, câte le-au avut. Iar de aci, după plecarea domniei mele, dacă va scoate niște cărți și acelea să fie cărți mincinoase, ca și acelea pe care le-au scos înaintea domniei mele mai întâi și și acum de a doua oară.

De aceia, am dat și domnia mea slugii domniei mele, lui Dragomir postelnic și cetei lui, Mușa și Vișa, ca să le fie satul care s'a scris mai sus, de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori pune, domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronē mare vistier și Franța mare spătar și Radul comis și Dima stolnic și Iliăș paharnic și jupan Mihai mare postelnic. Ispravnic jupan Dumitru mare logofăt.

Și am scris dar eu, Drăghici logofăt, în cetatea de scaun București, în luna Septembrie întâia zi, dela Adam până acum curgători ani, în anul 7100 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XL/75.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

22

1591 (7100) Septembrie 10.

Adecă eu, Stepan, *fiul lui* Trămândan *din* Murgăș, *județul* Romanaji, scris-am și mărturisesc cu acesta al meu zapis, ca să fie de mare credință la mâna lui Dan Nareș *din* Gaia, cum să știe că i-am vândut partea mea de moșie *din* Murgăș, însă *din* funiia Stoicăi și a lu Nedelco, însă a patra parte și *din* câmp și *din* pădure și *din* apă și *din* seliștea satului și de preste tot hotarul, cât să va alége *dintr'*această parte de moșie, ce scrie mai sus și cu știrea fraților miei și cu a tuturor megiașilor di prin prejurul locului.

Și când am făcut această tocmeală mărturie încă au fost: Nicul vornicu *din* Gaia și *fratele lui*, Stan și popa Gherghina *de acolo* și Neagoe al Vișei și Preda a lui Negre și Ursul. Și pentru credința pusu-mi-am și pecetea mai jos.

Și io am vândut-o drept asprii gata ughi 3.

Aceasta scriem, Septembrie 10, leat 7100 <1591>.

Eu Stepan adeverez.

Eu Nicul vornic martor.

Eu Stan logofăt martor.

Eu popa Gherghina martor.

Eu Neagoe al Vișei mar<tor>.

Eu Preda a lu Negre mar<tor>.

Eu Ursul mărturie.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Sadova, nr. 295, f. 94.

Copie rom; alte copii în ms. 715, f. 1011 și 355, f. 60 v.

Data nesigură; leat 7100 poate fi o transcriere necompletă.

23

1591 (7100) Septembrie 18, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă

a domniei mele lui Macarie cu fiii lui și lui Plavăț cu frații lui și lui Manea cu frații lui și cu fiii lor, câți le va da dumnezeu, ca să le fie satul Lipereștii jumătate, părțile părinților lor, anume Zbieroaie și Ciomag și Manțura, toate, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că le sunt vechi și drepte ocine și dedine.

Iar după aceea, când a fost în zilele răposatului Petru voevod, fiul lui Mircea voevod, iar Zbieroaie și Ciomag și Manțura, părinții lui Macarie și ai lui Manea și Plavăț, ei au avut pără înaintea lui Petru voevod cu Micul logofăt din Ionești și cu jupanița lui, Stana, nepoata lui Dumitru vistier, pentru satul Lipereștii și pentru satul Aleșii. Și astfel au părât atunci Micul logofăt și jupanița lui, Stana, că satul Lipereștii și Aleșii au fost închinat și vândute de Zbieroaia și de Ciomag și de Manțura lui Dumitru vistier. Iar răposatul Petru voevod a dat lui Micul logofăt și jupaniței lui, Stana, 12 boieri, să jure că au vândut și au închinat Zbieroaia și Ciomag și Manțura satul Lipereștii și Aleșii lui Dumitru vistier, străbunicul jupaniței Stana. Iar întru aceasta, acei 12 boieri astfel au întocmit atunci înaintea lui Petru voevod, ca să stăpânească Micul logofăt și jupanița lui, Stana, satul Aleșii, iar Zbieroaie, Ciomag și Manțura să stăpânească satul Lipereștii.

Iar după aceea, când a fost în zilele lui Mihnea voevod, Neagoe armaș, ginerele lui Borcea din Solomonești, el iarăși a ridicat pără pentru satul Lipereștii și a luat cărțile de ocină din mâna lui Macarie și a lui Plavăț și a lui Manea și a luat și satul Lipereștii, cu sila, cu fratele său Stanciul armaș.

Iar când a fost acum, în zilele domniei mele, iar au avut pără înaintea domniei mele Macarie și Plavăț și Manea cu Neagoe armaș pentru satul Lipereștii. Intru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și bine am aflat și am adevărit domnia mea că Neagoe armaș nu a avut nicio treabă cu satul Lipereștii, ci l-a luat cu sila. Și încă am dat domnia mea lui Macarie cu ceata sa 2 boieri și lui Neagoe armaș iar 2 boieri din acei boieri, care au fost întocmitorii lui Micul logofăt, din zilele lui Petru voevod, ca să-i aducă înaintea domniei mele. Astfel Neagoe armaș, el nu a putut să aducă pe acei 2 boieri ai lui, iar Macarie cu ceata sa au adus înaintea domniei mele pe cei 2 boieri ai lor. Și au mărturisit pe sufletele lor, cum este scris și mai sus, ca să stăpânească Micul logofăt și jupanița lui, Stana, satul Aleșii, iar Macarie cu ceata lui să stăpânească satul Lipereștii, cum s'au întocmit și din zilele răposatului Petru voevod. Și am văzut și am citit domnia mea și cartea lui Petru voevod de întocmire și de împăcare. Iar Neagoe armaș nu a avut niciun amestec. Și a rămas Neagoe armaș de lege dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă niciodată, în niciun chip.

De aceea, am dat și domnia mea lui Macarie cu ceata sa, ca să le fie jumătate din satul Liperești dedină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și eclintit, după porunca domniei mele.

Iară dar și martori pune domnia mea: jupan Danciul mare, vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Franța spătar și Andronie vistier și Radul comis și Dima stolnic și Iliăș paharnic și jupan Mihaiu mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Mihaiu grămătic, am scris în cetatea de scaun București, luna Septembrie 18 zile, iar dela Adam până acum, cursul anilor, în anul 7100 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1459.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

24

<1591> Septembrie 30.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea aciastă poruncă a domniei mele cinstitei fostei doamne Neaga și călugăriței Elisafra, ca să fie volnice să stăpânească cu această carte a domniei mele satul Eșteul și cu via, cât va avea, pentrucă acest sat a fost al lor de moștenire și pentrucă l-au cumpărat de mult în țară străină.

De aceia și voi, vecinii din sat, de vreme ce veți vedea această carte a domniei mele și voi să căutați să ascultați orice învățătură vă va da. Iar care om nu va asculta de poruncă, iar slugile lor să fie volnice cu această carte a domniei mele să-l bată mult.

Și nimeni <să nu> îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Mihaiu mare postelnic.

Scris luna Septembrie 30 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1460.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1854.

25

1591 (7099) Octombrie 3, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Negre din Văcărești cu fiii lui, câți dumnezeu îi va da, ca să le fie ocină la Văcăreștii de Sus partea sfintei mânăstiri din București, numită sfânta Troiță, toată, pentrucă această ocină a fost cumpărătura a sfintei mânăstiri, dar a schimbat Negre din Văcărești cu călugării, de le-a dat Negre din

Văcărești niște vii pe care le avea în dealul mănăstirii. Și a schimbat Negre, din Văcărești cu egumenul Ioachim și cu călugării din sfânta mănăstire, de bună voia lor.

De aceea, am dat și domnia mea lui Negre din Văcărești, ca să-i fie ocină, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Franța spătar și Andronie vistier și Radul comis și Dima stolnic și Iliș paharnic și jupan Mihaiu mare postelnic. Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Și am scris, Vladul, în cetatea de scaun București, luna Octombrie 3 zile, dela Adam până acum cursul anilor, în anul 7099 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1461.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

Cu o trad. rom din sec. XVIII.

S'a admis stilul dela Ianuarie, după domn.

26

1591 (7100) Octombrie 13.

† Să să știe cum au mersu Moldoveanul de în Scoarța depreună > cu Stănilă > naintea lui Dumitru părcălabului de în Târgul Jiului, jăluindu-se Moldoveanul cum el, ajungându-l vreme de lipsă și de nevoe, el se-au dus încătroc au putut pentru branștea lui. Iar acest om ce scrie mai sus, Stănilă >, el se-au sculat, de au intrat în moșia Moldoveanului, neavându el nicio treabă cu aci moșie, ci numai zicându că l-au înzestrat socru-său, fratele Lungului.

Iar dacă au venit Moldoveanul, de unde au fost el, ș'au găsit moșia înpresurat > și arat > și c osit > de Stănilă >, deci Moldoveanul au apucat vartos pre Stănilă >, în ce chip i-au intrat în moșie și au mersu de față > amândoi naintea acestui boiari ce iaste mai sus scris, Dumitru părcălabul, de au stătut de față >. Deci într'alt chip n'au știut Stănilă >, cum va mai zici naintea judecăției, ci au zis că l-au înzestrat cu acia moșie Lungul, cu frate-său. Deci au trimis de au venit și Lungul de față > înaintea lui Dumitru părcălabul și se-au mărturisit Lungul naintea judecăției cum n'au băgat nici frate-său pre Stănilă > în moșia Moldoveanului, ci fără lucru au intrat el într'acia moșie. Iară Moldoveanul se-au mărturisit înaintea acelu boiarin că nici l-au băgat el într'acia moșie, nici frate-său, nici au avut ei nicio amestecătură cu moșia Moldoveanului, nici au fost funaș cu el, nici nimic. Deci, au rămas Stănilă > de judecat > denaintea părcălabului și

a doisprezece măgiași și de naintea județului cu 12 părgari, cum să-și ție Moldoveanul moșia cu bună pace de-acum înainte că iaste a lui moșie mărturisit<ă>.

Încă au fost atunci mulți măgiași buni de preînprejure, de în Colibaș, Coica și de în Sătcel, Cambrea, de Copăcioasa, Drăgan cu fiu-său Pătru și Stănciulea de acolo și Pitea *din Scoarța, Vintilă de acolo*, Opriian al Mogăi *de acolo*, Dan Ciurea *de acolo* și Drăgan cu fiu-său, Arca, *de acolo* și Vlădislav și Togan. Și pentru credință, pusu-ne-am ma<i> jos în loc de peceți și dégetele.

Luna Oh<tomvrie> zile 13, văleat 7100 <1591>.

Dumitru părălab

Vintilă

Coica

Opriian

Cambrea

Dan

Drăgan

Drăgan

Pătru

Vlădislav

Stănciulea

Togan

Pitea

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1462.

Orig. rom., hârtie, pecete de fum.

Data nesigură; (cf. doc. de mai jos din 1591 Nov. 20)

27

1591 (7100) Octombrie 23.

Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io ¹⁾ voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul din Șoimari și cu fiii lui, câți îi va da dumnezeu, ca să-i fie ocină în sat la Broșteni din partea lui Dulea jumătate de ocină, din câmp și din apă și din pădure, însă trei pogoane de vie ²⁾ și de peste toată ocina jumătate, din partea lui Dulea de peste tot hotarul, oricât se va alege, pentrucă a cumpărat-o Radul, care este mai sus spus, dela Mara, fiica lui Dulea, mai sus spus, pentru 1000 aspri gata. Și a vândut Mara, fiica lui Dulea, această mai sus spusă ocină și acele trei pogoane de vie, de bunăvoia ei și cu știrea tuturor măgiașilor din jurul locului și din sus și din jos și dinnaintea domniei mele.

De aceia, am dat domnia mea lui Radul, ca să-i fie această mai sus spusă ocină și vie de obabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Andrei mare vistier și jupan Dimola mare clucer și jupan

¹⁾ «Io», așa în orig. pentru: Ion.

²⁾ pasagiul: «însă 3 pogoane de vie» șters în orig. cu cerneală.

Iliaş mare paharnic şi jupan Apostol mare sluger şi jupan Radul mare comis şi jupan Mibaiu mare postelnic. Şi ispravnic Dumitru mare logofăt.

A scris Gligoria gramatic, luna Octombrie 23 zile, dela Adam până la aceasta cursul anilor, în anul 7100 <1591>.

† Io Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCCXIV/23.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

28

1591 (7100) Noembrie 14, Bucureşti.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ştefan voevod şi domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Budin vătaf cu nepotul său şi lui Târcă, fiul lui Radul postelnic, cu nepotul său şi cu toţi ceilalţi cetaşi ai lor şi cu fiii lor, câţi le va da dumnezeu, ca să le fie ocină în sat la Corzi, tot, oricât se va alege din pădure şi din câmp şi din apă şi din uscat şi de peste tot hotarul, însă dela Vadul lui Goe până la Furca Drăgoiceii şi dela Faţa Smedoviţei, până la Furca Balaciţii, pentrucă le este veche şi dreaptă ocină şi de moştenire, încă din zilele răposatului Vladul voevod şi din zilele lui Radul voevod, fiul lui Vlad voevod.

Iar după aceia, Budin vătaf şi Târcă şi alţi săteni din Corzi, ei au avut pâră înaintea domniei mele cu egumenul şi cu călugării din sfânta mânăstire numită Tismana, pentru această ocină mai sus zisă şi pentru satul Corzii. Şi astfel au pârît egumenul şi cu călugării înaintea domniei mele că este a lor de moştenire ocina şi satul Corzii. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat, după dreptate şi după legea lui dumnezeu şi cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele. Şi am trimis domnia mea pe boierul domniei mele Şerban al doilea vornic, ca să cerceteze şi să întrebe şi să vadă împreună cu boierii buni şi bătrâni dimprejurul locului. Astfel la aceasta, boierul domniei mele mai sus zis, el a cercetat şi a adevărit cu 42 de boieri buni şi bătrâni dimprejurul locului că această ocină mai sus zisă şi satul nu sunt ale călugărilor mai sus scrişi, ci este ocina satului Corzii, de moştenire. Astfel, boierul domniei mele Şerban vornic, el a spus şi a mărturisit înaintea domniei mele aceste mai sus zise, cu acei boieri mai sus zişi. Incă am văzut şi am citit domnia mea şi cărţile lui Petraşco voevod şi ale lui Petru voevod, fiul lui Petraşco voevod, de moştenire, ale acelor oameni.

De aceia, am dat şi domnia mea lui Budin vătaf cu nepotul său şi lui Târcă cu nepotul său şi cu toţi cetaşii şi cetele lor, ca să le fie ocine, ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor şi de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Andronie mare vistier și jupan Franța mare spătar și Radul mare comis și Dima mare stolnic și Iliș paharnic și jupan Mihaiu mare postelnic. Și ispravnic jupan Dumitru mare logofăt.

Și am scris dar eu, Marco logofăt, în cetatea de scaun București, în luna Noembrie 14 zile, dela Adam până acum cursul anilor, în anul 7100 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1464.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

29

1591 (7100) Noembrie 20.

† *Eu Giurgi mare ban în scaunul Craiovei. Scris-am răvașul nostru voao 12 megiiș, anume: din Colibaș<i>, Coica, din Sătcel, Cambrea, din Copăcioasa, Drăgan cu fiiu-său Pătru și Stănciulea de acolo și Pitea din Scoarța, Vintikă de acolo, Opriian al Mogăi de acolo, Dan Ciurea de acolo și Drăgan cu fiiu său Arca de acolo și Vlădislav și Togan, pre carii v'au luoat pre cartea noastră Moldoveanul și cu Stănilă de acolo, pentrucă au avut gălciavă aicia la scaun naintea noastră pentru moșia Crăciunească. Deci noi n'am putut ști cumu li-e lucrul. Ce ei se-au voit și v'au luat pre cartea noastră, să-i judecaț<i> și să le luoat<i> seama pentru acia moșie Crăciunească, de care lucru vă scriem, megiiși, să cotaț<i> să vă străngeț<i> toț<i> la un loc, să le cetiț<i> cărțile și zapisele și se-au voitū amândoi megiiși să vă străngeți toț<i> acolo, naintea lui Dumitru pârcălabul din Târgul Jiului, să adevăraț<i> să vedeț<i>: avut-au Stănilă treabă în moșia Moldoveanului au n'au avut? Foarte bine să socotiț<i> și să nu fățăriț<i> cuiva, ci cu frica lui Dumnezeu să adevăraț<i>. Și pre ce veți adevăra, să le faceți și zapis stătătoriu. Aciasta v'am scris.*

Noembrie zile 20, în anul 7100 <1591>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1465.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

Data nesigură, din pricina emitentului Giurgi mare ban, care apare cu această dregătorie după 1600. Leat 7100, poate fi o scriere necompletă.

30

1591 (7100) Decembrie.

Adecă eu, Ion Surdul din Sămbotin, scris-am acest zapis al mieu, ca să fi de bună credință la mâna jupănului Sarchiz, pentru tocmeala ce am făcut cu dumnealui, de i-am vândut partea mea de ocină câtă se va alége preste tot hotarul, toată. Și o am vândut de a mea bună voe, drept aspri 1.400.

Și la această tocmeală fost-au mărturii: din Bojoréni, popa Negru, Oprea Lupșoe, unchiașul Albul și Lațco din Sănbotin.

Săbăstian am scris, Dechemvrie, leat 7100 <1591>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Fedeleşciori, nr. 721, f. 86o.

Trad. rom.

31

1591 (7100) Decembrie 18, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ioan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Drăguliu cu frații săi, popa Frate și Mateiu și Bade și Bade și Lupul și Albul și Stoian și Lepa și Ciople și Alde și Vruțul și Moșul și cu fiii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Scărișoară, toată partea lor, cât au avut mai înainte, pentrucă le este veche și dreaptă ocină, dedină a lor.

Inșă alți megieși din satul lor, Scărișoara, ei toți și-au vândut părțile lor de ocine toate, câte le-au avut, cinstului dregător al domniei mele jupan Mihai mare postelnic, de s'au făcut vecini.

Iar Drăguliu și cu fratele său popa Frate au avut 155 pași și Mateiu 75 pași și Bade 57 pași și Bade 75 pași și Lupul 125 pași și Albul 100 pași și Stoian 60 pași și Lepa 50 pași și Cioplea 60 și Aldea 55 pași și Vruțul 70 pași și Moșul 65 pași; ei n'au voit nicum să-și vândă părțile lor de ocine, să fie vecini, ca ceilalți megiași ai lor, iar silă n'au avut de nicăieri, ci am făcut domnia mea cartea domniei mele acestor oameni care sunt mai sus scriși, ca să fie în pace și să-și ție și să stăpânească părțile lor de ocină. Și hotarele să se știe, unde se lovesc cu satul Frăsinet, în vârful câmpului și unde se lovesc cu Crețeștii¹⁾

Și iar să-i fie popei Trifa un sălaş de Ațigani, anume Severin, pentrucă este al lui de moștenire. Și iar a cumpărat popa Trifa o Ațigancă, anume Voica, dela Dica din Studina cu 800 aspri.²⁾

De aceia, am dat și domnia mea acestor oameni care sunt mai sus scriși, ca să le fie ocină, ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și Dumitru mare logofăt și Androniu vistier și Franța spătar și Dima stolnic și Radul comis și Iliăș paharnic și Mihai mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

¹⁾ loc ras în orig.

) «Și iar să-i fie cu 800 aspri», șters cu cerneală în orig.

Și eu, Neagul, am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 18 zile, dela Adam până acuma ani curgători, în anul 7100 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXXXIV/76.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

32

1591 (7100) Decembrie 29, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Ioan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Lupul și fiilor lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină la Măicănești, partea lui Drăgan, din a treia parte, o jumătate, de peste tot, pentru că s'a înfrățit Lupul cu fiii lui Drăgan, anume Mălai și cu Mircan, de a dat Lupul pentru frăție un bou de 400 aspri gata și din asprii gata și cu cheltuiala, 200 aspri.

Iar după aceia, fiii lui Drăgan, ei au venit singuri înaintea domniei mele de au vândut toată partea lor de ocină lui Lupul, din câmp și din apă și din pădure și din vatra satului și de peste tot, din hotar până în hotar, pentru 4800 aspri gata. Și iar a cumpărat Lupul ocină dela Barbul, partea lui Măican, pentru 500 aspri gata. Și au vândut acești numiți oameni, ce sunt mai sus scriși, acele ocine lui Lupul de a lor bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor și a fraților lor de ocină, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Lupul și fiilor lui, ca să le fie ocină, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul nare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Franța mare spătar și Andronie mare vistier și Radul comis și Dima stolnic și Iliăș paharnic și jupan Ianiu mare postelnic. Și ispravnic jupan Dumitru mare logofăt.

Și am scris eu, Crăciun logofăt, în cetatea de scaun București, luna Decembrie 29 zile, iar dela Adam până acum cursul anilor, în anul, 7100 <1591>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCCXCVII/28,

Orig. slav, perg., pecete căzută.

33

1592 (7100) Ianuarie 6.

† Am scris eu însumi cu mâna mea, Gherghe logofăt din Fundeni, această carte a noastră, ca să se știe <că am> dat o ocină a noastră din Hințești, partea

de ocină a lui Frâcea, cât <a fost> cumpărată de Frâcea cel bătrân și cu patru pogoane de vie. Și pogoanele să se știe, care la care loc: din dealul de lângă satul Hințești 3 pogoane, un pogon aproape pe lângă casele lui Gherghe logofăt și alt pogon mai jos, în mijlocul dealului, iar alt pogon iarăși mai jos, lângă casele Șargului și iarăși alt pogon, iarăși mai jos, unde se numește via dela popa Nan. Pentru că am dat eu, Gherghe logofăt, această ocină mai sus spusă și cu aceste 4 pogoane de vie sfintei mânăstiri numite Aninoasa, hramul preasfintei, curatei și prea binecuvântatei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei ei uspenii, pentru sufletul răposatului fratelui meu Stanciul logofăt și al upaniței lui, Dana, ca să fie sfintei mânăstiri dedină, ohabă, iar călugărilor de hrană și de nimeni neclintit, peste spusa noastră.

Am scris singur eu, Gherghe logofăt, luna Ianuarie 6 zile, în anul 7100 <1592>.

† A murit fratele meu Stanciul și soția lui, Dana [din vremea] ¹⁾ de moarte năpraznică, de ciumă și n'a rămas nimeni din ei.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1467.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

Cu o trad. rom. din 1851.

34

<1592> Ianuarie 9.

Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri care se numește Vierăș, ca să fie volnice slugile sfintei mânăstiri cu această carte a domniei mele să-și ia venitul ce va fi din balta din Crăceni, din pește, al zecelea pește; să-și păzească braniștea sfintei mânăstiri, însă partea sfintei mânăstiri care este mai sus zisă. Și nimeni să nu cuteze să turbure sau să oprească sau să reție înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va plăti ²⁾ dela domnia mea. Și aceasta spun domnia mea, altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Ianuarie 9 zile, anul 7096 <1588>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vierăș, nr. 710, f. 688.

Copie slavă.

Data este greșită. Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

35

1592 (7100) Ianuarie 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă

¹⁾ « din vremea », cuvinte șterse de diac.

²⁾ probabil în loc de : « părți ».

a domniei mele cinstului și dregătorului domniei mele, lui jupan Radul mare comis și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie partea lui de ocină din sat din Ciorbăreni, toată, cât se va alege din câmp și din pădure și din apă și de peste tot hotarul, pentru că îi este ocină veche și dreaptă și de moștenire.

Iar după aceea, jupan Radul mare comis și mama lui, jupanița Maria, ei au venit înaintea domniei mele, de au dat și au miluit sfânta, dumnezeiasca mănăstire care se numește Cerna, hramul sfântului, prealăudatului apostol și evanghelistului Ion Bogoslovul, din Țara Ungurească, pentru sufletul părinților lui și pentru sufletul fratelui său Vâlsul¹⁾ logofăt, de bună voia lui, ca să iefie lor pomană în viața veșnică. Și încă așa a u lăsat jupan Radul mare comis și mama lui, jupanița Maria, cum este scris mai sus, cine din rudele lui sau din alt neam va strica <și> va rupe această carte <cu> care au miluit sfânta, dumnezeiasca mănăstire, acel om să fie blestemat de 318 sfinți părinți și să aibă parte cu Iuda și cu Arie la un loc.

Pentru aceea, să-i fie sfintei, dumnezeieștii mănăstiri această parte de ocină, cum este mai sus spus, ohabă, în viața veșnică și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Vasilie spătar și Dima stolnic și Radul comis și Duca paharnic și jupan Iano mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Am scris eu, Neagoe, în minunata cetate în București, luna Ianuarie 15 zile și dela Adam până acum, cursul anilor, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1468.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una dela sfârșitul sec. XVIII, iar cealaltă din 1847.

36

1592 (7100) Ianuarie 16, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagoe și jupaniței lui, Stana, ca să le fie ocină la Fedeleșoi, partea de ocină a lui Pătrașco și partea fratelui său Stanciul, toată, oricât se va alege din vatra satului și din câmp și din pădure și din apă și din dealul cu vie de peste tot hotarul, însă a patra parte a părinților lor, pentru că a cumpărat-o jupanița Stana dela Pătrașco și dela fratele său Stanciul, încă din zilele lui Mihnea voevod, pentru 3800 aspri gata, însă cu asprii ei, ce îi sunt din zestre.

¹⁾ așa în orig.

Iar când a fost acum, jupanița Stana, ea a avut pără înaintea domniei mele cu socrul ei, anume popa Gherghè din Argeș, pentru mai sus zisele ocine și averi. Și așa pără popa Gherghè și înaintea domniei mele că nu a cumpărat jupanița Stana aceste ocine mai sus zise cu asprii ei, ci le-a cumpărat popa Gherghè cu asprii lui. Iar la aceasta, am cercetat domnia mea și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am dat domnia mea jupaniței Stana 3 megiași și popii Gherghè iar alți 3 megiași, oameni buni, ca să adeverească rândul lor după dreptate, care din ei a dat acei aspri mai sus ziși pentru acea ocină mai sus zisă. Astfel, acei 6 megiași, ei au venit la zi înaintea domniei mele și așa au mărturisit ei cu sufletele lor înaintea domniei mele că nu a dat popa Gherghè niciun aspru pe acea ocină mai sus zisă, ci a dat numai jupanița Stana acei aspri mai sus ziși, pe ocina mai sus zisă . . . 1) am dat domnia mea popii Gherghè lege 12 <boieri>, să jure că n'a dat jupanița Stana asprii mai sus ziși pe acele ocine mai sus zise. Iar popa Gherghè nu a putut să se apuce de lege nicidecum, ci a rămas popa Gherghè de lege, de judecată înaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Neagoe și jupaniței Stana mai sus zisa ocină de cumpărătură, ca să le fie ocină, ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și răstrănepoților lor și de nimeni neclintit și neschimbat niciodată, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Vasilie spătar și Radu comis și Dima stolnic și Duță 2) paharnic și jupan Ene mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare logofăt.

Și am scris eu, Mușat scriitor, în cetatea de scaun București, luna Ianuarie 16 zile, în anul 7190 <1682>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Fedeleșciori, nr. 721, f. 816.

Copie slavă.

Data greșită de copist. Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

37

<1592> Ianuarie 20.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri dumnezeiești, numită Tismana, ca să fie volnici călugării și împreună cu egumenul Serghie cu această carte a domniei mele să oprească satul Corzi dela Furca Obedinului, tot satul de pe ocina mânăstirii

1) loc alb în text.

2) în loc de: «Duca».

și să nu aibă Budin amestec cu acea ocină care este mai sus scrisă, nici nimeni până la Invierea lui Hristos. Astfel, atunci, se vor pârî. Și nimeni să nu îndrăznească să turbure sau să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic Mihai mare logofăt.

S'a scris, luna Ianuarie 20 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1469.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1912.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

38

1592 (7100) Ianuarie 21, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, lui jupan Aranita al doilea logofăt și fratelui său Miho și cu fiii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Blagodeștii de Sus, partea lui Eremia și a fratelui său . . . ¹⁾ toată, însă 200 de stânjeni de peste tot hotarul și de pretutindeni, din hotar până în hotar și din apa Ialomitei și din vaduri de moară și din câmp și din sat și cu 5 vecini, pentru că au cumpărat-o boierii domniei mele, jupan Aranita al doilea logofăt și fratele lui, Miho, dela Eremia și dela fratele lui . . . ¹⁾, pentru 10.000 aspri gata.

Și iarăși să le fie boierilor domniei mele, lui jupan Aranita al doilea logofăt și fratelui său Miho ocină în Blagodești, partea de ocină a lui Drăgușin toată, din câmp și din apă și de pretutindeni, din hotar până în hotar, însă 30 de stânjeni deplin și cu 3 vecini, pentru că a cumpărat Aranita logofăt și fratele său Miho dela Drăgușin, pentru 5000 aspri. Și s'a închinat Drăgușin să le fie vecin în sat pe acea ocină.

Și iarăși să le fie boierilor domniei mele, lui jupan Aranita logofăt și fratelui său Miho ocină în Blagodești, partea lui Șerb toată, din câmp și din apă și din sat și de pretutindeni, pentru că a cumpărat-o Aranita logofăt și fratele său Miho dela Șerb, pentru 1100 aspri. Și s'a închinat Șerb să fie vecin.

Și au vândut oamenii mai sus spuși acele mai sus scrise ocine de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceia, a dat și domnia mea boierilor domniei mele, lui jupan Aranita logofăt și fratelui său Miho, ca să le fie ocină, ohabă, și fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

¹⁾ loc alb în orig.

Iată mărtoria a pus domnia mea : jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Dumbravă spătar și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și Ianu mare postelnic. Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Eu, Marco logofăt, am scris în cetatea de scaun București, luna Ianuarie 21 zile, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1470.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

39

<1592> Ianuarie 25.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă egumenului Serghe dela sfânta măsăstire numită Tismana, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să caute să tragă niște sate și pe niște vecini ai sfintei mânăstiri dela Tismana pentru birurile lor, căci au fugit acei vecini. din satele lor, pentru birurile lor. Iar birarii care au fost în județ, ei au tras, de au luat averile sfintei mânăstiri pentru birurile lor.

Pentru aceia, să fie egumenul Șerghe volnic cu această carte a domniei mele să-i tragă, să întoarcă averile sfintei mânăstiri din acele sate și dela acei vecini.

Și nimeni să nu îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Danciul mare vornic.

A scris Dumitru, luna Ianuarie 25 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Și să fie volnic egumenul dela sfânta mânăstire dela Tismana să tragă pe Stan stolnic, să-l tragă pentru averile sfintei mânăstiri.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1471.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, cazută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

40

1592 (7100) Ianuarie 26, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestei jupanițe, anume Mihna și cu fiii săi, câți dumnezeu îi va

lăsa, ca să-i fie două prăvălii în orașul domniei mele București, lângă casele nepotului ei, popa Stan, din jos, pentrucă i le-a dat mama ei, Malea Băcioae încă de mai înainte vreme, cât a fost în viață, pentrucă a îngrijit-o la vremea ei de bătrânețe și de boala ei, în 12 ani.

Iar după aceia, jupanița Mihna a avut pâră înaintea domniei mele cu Rada preoteasa lui popa Stan, pentru aceste prăvălii mai sus spuse și pentru casele lui popa Stan și prăvăliile lui. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am aflat și am adevărit domnia mea foarte bine că a dat mama ei, Malea Băcioae acele două prăvălii mai sus spuse, să fie ale jupaniței Mihna, pentrucă a căutat-o la boală în acei 12 ani și să o pomenească după moartea ei. Și am văzut și am cetit domnia mea și cartea sudețului Vâlcă cu 12 pângari din orașul domniei mele din București. Și încă i-am trimis domnia mea pe ei înaintea preacinstițului și preasfințitului mitropolit chir vlădica Nichifor, să-i judece cu sudețul și cu pângarii și preoții și bătrânii din București și să-i întocmească cum vor găsi după dreptate cu sufletele lor. Iar pentru aceasta, părintele <vlădica> Nichifor <astfel> a întocmit și a ales cu sudețul și cu preoții <și cu> bătrânii și cu toți pângarii și negustorii din București, ca să stăpânească jupanița Mihna acele două prăvălii care sunt moștenirile ei dela mama ei, Malea cea bătrână, iar casele lui popa Stan și cu prăvăliile lui <să fie> sfintei mânăstiri dela sfânta Troiță și sfintei mânăstiri sfântul Gheorghie, pentrucă popa Stan n'a avut fii din trupul lui. Și am văzut domnia mea cartea de întocmire a părintelui vlădica Nichifor și cartea sudețului Sima cu 12 pângari și bătrâni și preoți din orașul domniei mele, din București.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea jupaniței Mihna, ca să-i fie acele două prăvălii mai sus spuse de ohabă, ei și fiilor ei și nepoților și strănepoților ei și de nimeni neclintiți după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și . . . ¹⁾ spătar și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și jupan Ianiu mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Dara, care am scris în cetatea București, luna Ianuară 26 zile, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1472.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1900.

¹⁾ loc alb în orig.

1592 (7100) Ianuarie 28, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mânăstiri care este din jos lângă orașul domniei mele Buzău, unde este hramul blagoveștenia preasfintei, curatei, prea binecuvântatei stăpânei noastre și de dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria și metohul sfintei mării mânăstiri dela Dusico, ca să-i fie ocină la Coțărău partea lui Boțul toată și partea lui Udriște toată și partea lui Neagul toată și părțile lui Oprea și a lui Stan și a lui Tudoran și a lui Milea și a lui Stoian și a lui Micul și a lui Cocioabă și a lui popa Neicul, toate și partea lui Oprea, care i-a fost lui cumpărătură dela popa Oncea, toată, de pretutindeni.

Insă semnele și hotarul să se știe: în lung, din mijlocul văii, dela Crunți până în drumul de Miezu, iar în lat 380 de stânjeni, pentru că au cumpărat-o părintele egumen și cu călugării dela mai sus spusa mânăstire dela toți mai sus spușii megiași, acei 380 de stânjeni, pentru 22.800 aspri gata, un stânjen pe 60 de aspri.

Și au vândut mai sus spușii megiași de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din jur, asemenea și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri mai sus spuse, ca să-i fie ocină de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Și martori am pus domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Androne mare vistier și jupan Svrânța mare spătar și jupan Dima mare stolnic și jupan Radul mare comis și jupan Duca mare paharnic și jupan Iane mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Dan din Buzău, am scris în București, luna Ianuarie 28 zile, dela Adam până acum cursul anilor în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1473.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom dela sfârșitul sec. XVIII.

1592 (7100) Februarie 4, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Duca cu fiii săi, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie o vie în ocina Oltenilor, pentru că a cumpărat-o Duca dela Stanciul și dela fratele său Stoica,

pentru 1000 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca și alte vii dela alți oameni, anume Dumitru Sterpul și dela Pătru Avae, pentru 800 aspri gata. Și a schimbat aceste vii cu părintele vlădica Mihai¹, de a dat vii pentru vii.

Și ia așa a cumpărat Duca un ogor în câmpul Oltenilor dela Dumitru vătaf, pentru 300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca în câmpul Oltenilor dela Stănilă din Bujoreni două ogoare, pentru 600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stanciul al Moașei, pentru 300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca o vatră de casă la Olteni dela Stanca, pentru 300 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca 2 ogoare la Olteni dela Stanciul al lui Mocșa, pentru 350 aspri gata. Și a dat și a dăruit Stanciul lui Duca o vatră de casă la Olteni. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stoica al lui Mogoș, pentru 150 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stroe, fiul lui Tere, pentru 130 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vatră la Olteni dela Stroe, fiul lui Dumitru, pentru 250 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca vatră de casă la Olteni dela Anca, mama lui Stanciul, pentru 150 aspri.

Și iarăși a cumpărat Duca un ogor la Taba cu...¹) și dela Oprea, fiul Sarchizoaei, pentru 170 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor²) dela Vancea, pentru 200 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca două ogoare la Taba dela Stanciul al lui Mogoș, pentru 600 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Radul al lui Țăra, pentru 200 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor la Taba dela Stoica al lui Mogoș, pentru 150 aspri.

Și iarăși a cumpărat Duca dela Stan Drăgoi două ogoare, pentru 100 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vie în sat în Potoroșani dela Drăghici și dela Dumitru Vâlcescul, pentru 600 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vie dela Șerb pentru 400 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un loc în poala viei dela Lupșe, pentru 80 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un loc dela Șerb, pentru 40 aspri.

Și iarăși să-i fie lui Duca ocină la Sâmbotin, partea lui Tatomir și a lui Tudor și a lui Cârstea și a lui Ion și a lui Grozav și a lui Stanciul din Dăești, însă din josul văii Sâmbotinului și din câmp, din pădure și din sat, până în apa Oltului, pentru 1300 aspri.

Și au vândut acești mai sus spuși vânzători aceste mai sus spuse ocine de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Duca, ca să-i fie aceste mai sus spuse ocine de ohabă, lui, fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Iane mare ban și jupan Danciul mare vornic și Dumitru mare logofăt și Andronie mare vistier și Dumbravă spă-

¹) loc șters în orig.

²) îndreptat apoi: « vecin ».

tar și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și jupan Iane mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris, Bratul, în cetatea de scaun București, luna Februarie 4 zile, dela Adam cursul în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1474.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

43

1592 (7100) Februarie 4, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui egumen Teodosie și lui Stanciul și lui Stroe și cu fiii lor, câți dumnezeu le va lăsa, ca să le fie satul Oltenii și cu tot hotarul și cu toate viile și cu toată pădurea, pentrucă le este satul Oltenii veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceia, egumenul Teodosie și Stanciul și Stroe au avut pără înaintea domniei mele cu Vladul logofăt din Olănești și cu Pribil din Bujorani. Și așa pârau Vladul logofăt și Pribil înaintea domniei mele, ca să fie satul Olteni și au scos cartea lui Vlad voevod. Iar întru acestea, părintele egumen Teodosie și Stanciul și Stroe cu ceata lor, încă au scos cărți vechi: cartea lui Dan voevod și cartea lui Vlad voevod și cartea lui Alixandru voevod cel Bătrân și cartea lui Radul voevod, pierit la Râmnic și cartea lui Ventilă voevod și cartea lui Mircea voevod și cartea lui Alexandru voevod și cartea lui Mihnea voevod de moștenire. Astfel întru acestea, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am văzut și am cetit domnia mea acele cărți vechi dela domnii bătrâni și am adevărit domnia mea că din acele zile până acum, sunt 163 de ani, Vladul și Pribil n'au stăpânit în sat în Olteni niciodată, nici în timpul unui domn, câți au fost înaintea domniei mele în Țara Românească. Deci au rămas Vladul logofăt și Pribil de lege dinaintea divenului domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă Vladul logofăt și Pribil cu satul Oltenii și s'au rușinat foarte rău, pentrucă au ridicat pâra din acele zile.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea părintelui egumen dela sfânta mânăstire a domniei mele Olteni și lui Stanciul și lui Stroe, ca să le fie satul Oltenii tot, cu tot hotarul și cu toate viile de ocină și de ohabă, lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: Iane mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Andronie mare vistier

și Dumbravă spătar și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și jupan Iane mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris eu, Bratul gramatic, în cetatea de scaun București, luna Februarie 4 zile, dela Adam ani curgători, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1475.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad, rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

44

1592 (7100) Februarie 6, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Sarchiz și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la Bojorani, însă partea lui Pribil toată, oricât se va alege și din dealul cu vii și din a pădure și din câmp și din apă și de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat Sarchiz dela Pribil această ocină care este mai sus scrisă, pentru 9000¹⁾ aspri gata. Și iarăși a cumpărat Sarchiz o vie și 2 seliști de casă și cu locul cât ține în jurul acelor case în satul Bujorani și cu 2 ogoare în câmp; însă a cumpărat Sarchiz acele ocine dela Stroe Caraochi, pentru 3600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Sarchiz partea de ocină a lui Cernea, toată, de peste tot hotarul și de pretutindeni, oricât se va alege, pentru că a cumpărat-o Sarchiz dela Cernea, pentru 4600²⁾ aspri gata. Și încă a cumpărat Sarchiz un ogor dela Stepan din orașul Râmnic, pentru 300 aspri gata.

Și au vândut acești numiți oameni aceste ocine care sunt mai sus scrise, de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Sarchiz, ca să-i fie de ocine de dedină și ohabnice, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neatins și neclintit, după porunca domniei mele.

Iată deci și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Vasilie spătariul³⁾ și Andronie vistiarnic⁴⁾ și Dima stolnic și Radul comis și Duca paharnic și jupan Iane mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

1) « 9000 » scris peste un loc răzuit.

2) « 4600 » scris peste un loc răzuit.

3) « spătariul », așa în orig.

4) « vistiarnic » așa în orig.

Și am scris eu, Vasilie diac mic, luna Februarie 6 zile, în minunata cetate București, iar dela Adam până acum ani trecuți 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1476.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1782.

45

1592 (7100) Februarie 16.

Cu mila lui dumnézéu, eu Ștefan voievod și domnă a toată Țara Rumănească, feciorul marelui și prebunului Io Ionu vodă. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeiești mânăstiri dela Coșuna, unde iaste hramul sfântului Dumnezeu-escului arhieru Necolaie al Mirlichii, ca să fie satul anum Perșorul și cu tot hotarul și cu rumăni și cu ielești și cu satul Siaca cu tot hotarul și cu Cioroiașul ver cătă va fi și satul Cârna cu tot hotarul și cu Țigani și cu tot ce au avut Părvul ce au fost logofăt mare, pentru că aceste sate, Țigani ce s'au zis mai sus ei au fost miluiți mai denainte vremé pre Părvul, ce au fost mare logofăt, Deci într'acia și domnia mea am dată și am miluit pe sfinta mânăstire ce s'au zis mai sus cu aceste ce s'au scris mai sus sate și Țigani, ca să fie la sfânta mânăstire ce s'au zis mai sus de întărire, iar călugărilor de ajutoru, iar Părvului logofăt vecinică pomenire.

Drept acia, am dată și domnia mea sfintii și dumnezeiești mânăstiri ce s'au zis mai sus, ca să fie aceste sate și Țigani moșie moștenitoare și ohabnică și de niméne să fie neclintită, peste zisa domniei mele.

Că iată și mărturie am pus domnia mea pre toți cinstiți boiarii domniei mele: jupân Iane marele banu al Craiovei și jupân Danciul marele vor. și jupân Dumitru mare log. și jupân Andronic vist. și Vasile spăt. și Radul comisul și Toma stoic și Duca păbarnic și jupân Iane marele post.

Și am scris eu, Dragomir micul logofăt, Februar 16 zile, leat 7100 <1592>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățul, nr. 722, f. 38r.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII-lea

46

1592 (7100) Februarie 18, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Io Ion mare voevod. Dă domnia

mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui jupan Armega ban și fiilor lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină la Bohani, partea lui Puțulea și partea lui Lupul Buzoian și a lui Andrei și a lui Caraș și iar a lui Lupul și a toată ce țara lor, pentru că a cumpărat-o boierul domniei mele mai sus scris această ocină cu tot hotarul dela acești oameni mai sus spuși, pentru 5000 aspri gata. Și ia așa a cumpărat boierul domniei mele, Armega ban, ocină la Bohani, partea lui Bogoe și a lui Corci și a lui Costea și a lui Țețea și a lui Lărgu și a lui Dondea, partea lor toată, de peste tot hotarul, pentru 5000 aspri gata.

Și iarăși a cumpărat boierul domniei mele mai sus scris ocină la Bohani, partea lui Tudor și a lui Năcașul și a lui Sinteia, toate părțile lor, oricât se va alege cu tot hotarul, pentru 5000 aspri. Și iarăși a cumpărat boierul domniei mele mai sus spus ocină la Bohani, partea lui Vuia toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat boierul domniei mele mai sus spus această ocină dela Vuia și dela fiica lui, pentru 5000 aspri gata. Și a cumpărat boierul domniei mele Armega ban mai sus spus tot satul Bohanul cu tot hotarul, oricât se va alege, dela acei oameni care sunt mai sus spuși, pentru 20.000 aspri gata. Și au vândut ei ocinile lor de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta am dat și domnia mea boierului domniei mele Armega ban, cum este mai sus scris, ca să-i fie satul Bohanii, ocină, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Iano mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Dima spătar și Toma stolnic și Radul comis și Duca paharnic și jupan Iano mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Năgoe gramatic, am însemnat în minunata cetate în București, în luna Februarie 18 zile și dela Adam până acum, la această scriere, ani curgători în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1477.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1785.

47

1592 (7100) Februarie 29, București.

† Din mila lui dumnezeu, <Io Ștefan> voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia <mea această> poruncă a domniei mele lui Stanciul și cu frații săi, anume Micșan și Bălan și Ursul și cu fiii săi, câți dumnezeu le va da, ca să le fie ocină la Lunga, dela Manea din

Bujorani, pentru că le-au cumpărat, pentru 2400 aspri gata, însă anume 40 de stânjeni.

Și iarăși a cumpărat Stanciul cu frații săi ocină, 20 de stânjeni, pentru 1200 <aspri>, dela Albul și dela Danciul și dela Stoica din Ghigoești.

Și iarăși a cumpărat Stanciul cu frații săi ocină la Culcați dela Șerbea din Bujorani, pentru că a cumpărat-o, pentru 800 aspri. Și iarăși a cumpărat Ursul și Bălan ocină la Culcați dela Șerbea din Bujorani, pentru 920 aspri. Și iarăși a cumpărat Stoica ocină la Culcați dela Șerbea din Bujorani, pentru 1000 aspri gata.

Și au vândut acești oameni mai sus spuși de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din jur și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea acestor oameni mai sus spuși, ca să le fie aceste mai sus spuse ocine și ohabă, lor și fiilor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem și domnia mea: jupan Ianiu mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie mare vistier și Toma mare stolnic și.¹⁾ mare spătar și¹⁾ mare paharnic și.¹⁾ mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris eu, Tudor Plăsean logofăt, luna Februarie 29 zile, dela Adam strămoșul, părintele nostru, până acum, ani curgători 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1478.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una dela începutul sec. XVIII, alta din 1741.

48

1592 (7100) Martie 1, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ioan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniței Neacșa, fiica jupaniței Anca din Cârștici și lui Colțea, fiul Stanei din Păpeni, ca să le fie ocină în Glina pe a treia parte de ocină, din ocina mătușilor, jupanița Anca vorniceasa, asemenea și din alte sate: la Bănești și la Bobești, ocina din sus și din jos și la Leurdeni și la Bălaci și din Ațigani și din mori și din vii și din toată agonisita mătușei lor, jupanița Anca, din scule și cu ferecături și din tot.

Și apoi, a avut pâră nepoata vornicesei Anca, anume Neacșa și vărul ei, anume Colțea, cu frații lui Drăgan ban, ginerele lui Nedelco vornic, anume Dobrotă și Pătru. Și așa pârău frații lui Drăgan ban înaintea domniei mele, ca să aibă

¹⁾ loc alb în orig.

și Drăgan ban parte de vecini și din averile lui Nedelco vornic și ale jupaniței lui, Anca. Iar domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și am adevărit rândul lor foarte bine și am dat domnia mea 6 boieri, ca să cerceteze și să afle rândul lor, după dreptate, cu sufletele lor. Și astfel au mărturisit înaintea domniei mele acei 6 boieri, ca să nu aibe Drăgan ban niciun amestec cu averile lui Nedelco vornic și ale jupaniței lui, Anca, pentrucă nu au avut niciun copil din trupul lui cu fiica lui Nedelco vornic.

Și apoi, iarăși au pârfit fiii jupaniței Dobra din Slatina, anume Pribeagul cu frații lui, pe verii lor, anume Neacșa și pe Colțea, ca să nu aibă parte din ocine și din averi și din Ațigani, nimic din partea mătușei lor Anca vorniceasa. Iar acei 6 boieri așa au mărturisit înaintea domniei mele cu sufletele lor că este lege să stăpânească toată agonisita și partea de vecini și din Ațigani ai mătușei lor, jupanița Anca, pentrucă sunt rude mai apropiate și nepoți dreپți din nepoată de soră, iar alte rude ale jupaniței Anca să nu aibă niciun amestec cu averile ei, pentrucă nu a lăsat nici jupanița Anca să stăpânească alți nepoți, fără numai jupanița Neacșa, fiica Ancăi din Cârștici și fiul Stanei din Păpeni.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea jupaniței Neacșa și fiului Stanei din Păpeni, ca să le fie aceste ocine și averi și Ațigani, ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și lor de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem și domnia mea: jupan Ianiu mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Vasilie mare spătar și Andronie mare vistier și Toma mare stolnic și Radul mare comis și Ianiu mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris eu, Tudor Plăsean logofăt, luna Martie 1 zi, în cetatea de scaun București, dela Adam strămoșul, părintele nostru, până acum, ani curgători 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1479.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1864.

49

1592 (7100) Martie 7.

† Ieremia patriarh al Constantinopolului, Roma Nouă, patriarh ecumenic. Scrie patriarhia mea porunca patriarhiei mele acest hrisov, scrie către voi, 12 boieri care sunteți hotarnici pe ocina satului Oltenii și a satului Bujorani și către tine, Vladul logofăt din Olănești și ție Pribil și vouă, Carabeteștilor, anume Stoica și cu ceata ta și astfel vă vorbește sfinția mea celor care ați luat hotarnici dinaintea domnului Ștefan voevod, ca să hotărnicii acele ocine, dacă veți cer-

ceta și veți merge după dreptate și după legea lui dumnezeu, iar voi să fiți binecuvântați de sfinția mea; iar dacă veți fi fățarnici și veți cotropi ocinele și viile sfintei mânăstiri numită Olteni, unde este hramul sfântului Nicolae, care sunt cumpărate de răposatul vlădica Mihail și veți rupe și veți călca această întocmire care a fost întocmită de vlădica Mihail, iar voi să fiți blestemați afurisiți de sfinția mea și trupurile voastre să nu le primească pământul în care vor zăcea. Și încă și alți oameni care vor fi luat Țigani sau scule sau vecini și orice vor fi luat și cine se va ridica de aici înainte să ia, să strice sfintei mânăstiri mai sus scrise, iar ei să fie blestemați și afurisiți de 318 părinți purtători de dumnezeu care sunt în Nicheia și încă și de patriarhia mea și trupurile lor pământul să nu le mănânce, ci să zacă ca fierul până la sfârșitul lumii.

Iar această întocmire pe care a întocmit-o sfinția mea să fie întocmită în veci, neclintită, amin.

S'a scris, luna Martie 7 zile și în anul 7100 <1592>.

În luna Martie, indictionul 5.¹⁾

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1480.

Orig. slav, hârtie, pecetea timbrată a patriarhiei și semnătura patriarhului.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XVIII.

50

1592 (7100) Martie 8, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mânăstiri numită Olteni, unde este hramul sfântului ierarh făcător de minuni Necuale din Mira Lichiei, ca să-i fie ocină în Bujorani și în Ulița și în Copăcel, partea lui Gheorghe Pribeagul și a fratelui său Ivan logofăt, cât au stăpânit dela Ivanco din Bujorani, toate, pentru că aceste ocine, ele au fost cumpărate de vlădica Mihail, încă de mai înainte vreme, pentru 2000 aspri, dela fiii lui Seman, dela...²⁾

Iar după aceia, Ivan logofăt și fratele lui, Gherghe Pribeagul, ei au venit de peste munți, încă din zilele lui Mihnea voevod, de au scos o carte de închinare a răposatului Petru voevod, fiul lui Mircea voevod, că au închinat fiii lui Seman acele ocine mai sus scrise lui Ivan logofăt, când a fost logofăt mare și fratele său, lui Gherghe Pribeagul și a luat acele ocine dela vlădica Mihail. Iar apoi, Ivan logofăt și fratele lui, Gherghe Pribeagul, ei au dat și au dăruit aceste

¹⁾ « În luna Martie indictionul 5 », autograf al patriarhului, în limba greacă.

²⁾ loc alb în orig.

mai sus spuse ocine sfintei mânăstiri, să le fie lor veșnică pomenire; și s'au scris în sfântul pomelnic.

Și iarăși să-i fie sfintei mânăstiri ocină la Sâmbotin, partea lui popa Toma din Voinigești, toată, pentru că a cumpărat-o părintele egumen Teofil acea ocină dela popa Toma, pentru 600 aspri. Și iarăși a cumpărat părintele egumen Teofil ocină la Olteni, două locuri, dela Ghinea, fiul lui Mocșa, din Râmnic, pentru 475 <aspri. Și> iarăși a cumpărat părintele egumen Teofil un loc la Olteni, însă în lunca mânăstirii, dela Stroe, fiul lui Terea, pentru 2 locuri.

Și au vândut acești oameni mai sus spuși părțile lor de ocină de buna voia lor și cu știrea tuturor megiașilor din sus în jos și în jurul locului și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat domnia mea sfintei, dumnezeștii mânăstiri aceste ocine mai sus spuse <și> scrise de ohabă ei și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar martori punem domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Andronie vistier și Vasilie mare spătar și Toma mare stolnic și Radul comis și Duca paharnic și Ianii mare postelnic. Ispravnic Dumitru mare logofăt.

Am scris eu, Radul logofăt, în cetatea de scaun în București, luna Martie 8 zile și de când a făcut dumnezeu pe Adam din pământ, curgători în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1481.

Orig. slav, hârtie, rupt, cu parte din text recopiat mai târziu și lipit, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1745.

51

1592 (7100) Martie 28, București.

Cu mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului răposatului Ion voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeștii mânăstiri ce să zice Tismana, unde iaste hramul adormirii preasfintei, stăpânei noastre, născătoarei de dumnezeu, ca să-i fie satul ce se chiamă Obedinul tot, cu tot hotarul, din câmpu și din apă și din pădure și de pretutindinea. Și mai vârtos sémnele să i să știe: din Vadul Goiei până în obârșia Răfăilei și de acia preste Lipniță până în drumul Drenovului și de acia pe deal în sus până în lacul cu trestia și de acia până în Furca Drăgoiceii și de acia până în Furca Pietrii și de acia pe deal până în Furca Smădoviței și de acia pe apă în sus până în drum și de acia până în Furca

Stăneștilor, iar până la Vadul Goii. Și câmpul Țiganului și seliștea ce se chiamă Piatra și Trufești<i>, toți, cu tot hotarul. Pentru că aceste mai sus zise sate Obedinul și seliștea Piatra și Trufești au fost bătrâne și drepte moșii ale sfântului ăcaș, mănăstiri<i> ce s'au numit mai sus miluire dela bătrâni domni, care au fost de mai nainte, ca să fie aceste sate sfinteii mănăstiri de întărire și a lor vécinică pomenire și călugărilor, celor carii vor viețui aci, întru hrană.

Iar când au fost în zilele Mircei vovod, iar săténii Obedinéni, ei au fost înpresurat mai sus scrisul sat Obedinul și au zis cum au cumpărat ei acel sat, drept 90 de vaci. Iar întru aceia, când au fostu în zilele Mihnei vovod, au avut pâra săténii Obedinéni cu părintele egumen Spiridon dela sfânta mănăstire Tismana. Și așa pâra săténii Obedinéni, precum și mai sus iaste scris, cum că au cumparat ei acel sat drept 90 de vaci. Intru aceia, Mihnea vovod au căutat de rându-le pe dreptate și pre lége, cu toți cinstiți dregătorii lui și au întrebat domnia sa, dela cine au cumpărat acei săténii acel sat, iar ei n'au putut da răspuns într'un chip naintea divanului domniei sale, ci au mințit, cum că au dat acéle 90 de vaci pentru o șugubină. Apoi Mihnea vovod, el au socotit cum că să cuvine a lua rumâni moșia sfinteii mănăstire pentru acea șugubină, pentru că n'au făcut sfânta mănăstire acea răutate, ci o au făcut ei singuri. Deci, precum au făcut, așa au plătit gloabele lor și au rupt Mihnea vovod toate cărțile săténilor Obedinénilor. Și au făcut carte domnia sa sfinteii mănăstiri și au stăpănit sfânta mănăstire satul de atunci până acum, în zilele domniei méle.

Apoi, iar nu s'au putut odihni sfânta mănăstire de acei mai sus ziși săténii ci iarăși au venit înaintea domniei méle împreună cu părintele Sarghie dela sfânta mănăstire Tismana. Și într'aceia vreme s'au întâmplat aici la domnia mea întâiu patriarh Eremitia și întâiu patriarh, care au fost mai de nainte patriarh, Tolit¹⁾ și părintele vlădica Nichifor și cu doi episcopi, Luca al Buzăului și Efrem al Râmnicului. Și așa pâra săténii Obedinéni, precum și înaintea Mihnei vovod, cum că au cumpărat ei acel sat, că au dat în zilele Mircei vovod o șugubină. Intru aceia, domnia mea am căutat și am judecat, pe dreptate și pre lége, cu toți mai sus scriși arhierii patriarși și vlădici și episcopi și cu toți cinstiții dregători domniei méle și am socotit domnia mea, precum au socotit și Mihnea vovod, pentru că nu se cuvine a lua rumâni moșia sfinteii mănăstiri drept acea facere de rău, fiindcă n'au făcut sfânta mănăstire acea facere de rău. Și n'am lăsat domnia mea nici pe aceasta, ci am chemat domnia mea boierii bătrâni, carii au fost judecători la Mircea vodă. Și așa mi-au arătat cu sufletele lor, cum că nu știe ei de acea șugubină, nici că au dat săténii Obedinéni nicio șugubină. Și am adeverit domnia mea împreună cu toți mai sus scriși arhierii, cum aste acel sat de moștenire sfinteii mănăstiri Tisménei. Și au rămas săténii Obedinéni de lége,

¹⁾ în loc de: Teolipt.

precum au rămas și de mai înainte, înaintea fratelui domnii mele, Mihnea voevod, precum mai multu amestec să nu aibă, nici să să mai rădice de acum înainte pâra, nici să nu se mai scoată niscareva cărți mincinoasă, pentrucă câte cărți or avut, toate le-au rupt fratele domnii mele, Mihnea voevod și domnia mea.

Drept această, am dat și domniia mea sfintei, dumnezeștii mănăstiri Tisménei, ca să-i fie satul Obedinul tot, cu tot hotarul și Piiatra toată și Trufești toți, cu tot hotarul moșie ohabnică în véci.

Iar după petrecania domnii mele de aici, pre carele va alége domnul dumnezeu a fi stăpân Țării Rumânești și va ceti și va cinsti și va înoi această carte a domnii mele și judecata domnii mele împreună cu mai sus scriși arhieriei și mai vartos va întări sfânta mănăstire, pre acela domnul dumnezeu să-l cinstească aici trupul lui și în veacul viitorii sufletul lui. Iar cine va călca și va strica și va fărâma judecata domnii mele și a întâilor patriarhi și episcopi și va strica pomenirea domnilor bătrâni, pre acela domnul dumnezeu să-l strice și să-i sfărâme aici trupul lui și în veacul viitori sufletul lui și să aibă parte și lăcaș cu Iuda și cu Ariia și cu alți carii au strigat asupra lui Hristos, dumnezeul nostru: risticniți-l, risticniți-l pre el, iar sângele lui asupra noastră și asupra fiilor noștri.

Iată și martori am pus domnia mea, cinstiți dregătorii domnii mele: jupan Ene *mare* ban al Craiovei și jupan Mitrea *foșt mare* dvornic și jupan Danciu *mare* dvornic și Dumitru *mare* logofăt și Andronie *mare* vistier și Vasilie *mare* spatar și Dima stolnic și . . .¹⁾ paharnic și jupan Ene *mare* postelnic. Și ispravnic Ene *mare* ban al Craiovei.

Și am scris eu, Hamza logof., în scaunul cetății București, Martie 28, leat 7100 <1592>.

• Io Ștefan voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330, f. 261—262.

Trad. rom.

52

1592 (7100) Martie 28, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeștii mănăstiri numită Tismana, unde este hramul uspenia preasfintei stăpânei noastre de dumnezeu născătoare, ca să-i fie satele numite Vârbița de Jos și cea de Sus, toate, cu toate hotarele, din câmp și din apă și din pădure și oricât se va alege, pentrucă aceste sate mai sus spuse au fost vechi

¹⁾ loc alb în text.

dedine ale sfântului locaş, mănăstirii mai sus spuse, dar au fost cotropite de sătenii Vârbiceni, de s'au cnezit cu sila.

Iar când a fost în zilele lui Mihnea voevod, sătenii Vârbiceni au avut pâra cu părintele egumen Grigorie. Şi așa pârau Vârbiceni că acest sat mai sus spus este ocina lor. Iar întru aceasta, Mihnea voevod, domnia lui a cercetat şi a judecat, după dreptate şi după lege, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei lui şi a cetit cărţile domnilor bătrâni, că acele sate sunt de moştenire ale sfintei mănăstiri Tismana. Şi a dat domnia lui lege Vârbicenilor, 12 boieri, să jure că sunt ocinele lor şi ziua le-a fost la sfântul Ilie proorocul. Şi niciun boier n'au putut să aducă a zi şi la soroc, ci au rămas de lege înaintea lui Mihnea voevod, ca mai mult amestec să nu aibă, ci să fie vecini sfintei mănăstiri în veci.

Iar apoi, iarăşi n'a putut să se liniştească sfânta mănăstire de aceşti săteni ci iarăşi a venit înaintea domniei mele. Şi așa pârau Vârbiceni pe sfânta mănăstire şi pe părintele egumen Serghie, că a cotropit sfânta mănăstire ocinile lor. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat şi am judecat, după dreptate şi după lege şi cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele. Şi am dat domnia mea Vârbicenilor lege, 12 boieri şi au adus ei legea, de au jurat că sunt ocinile lor. Iar după aceia, am socotit domnia mea împreună cu arhipatriarhul Eremia şi cu toţi arhierii vlădici şi episcopi, cu toţi cinstiţii dregători ai domniei mele şi am aflat domnia mea că au jurat strâmb acei Vârbiceni, de au cotropit ocina sfintei mănăstiri. Astfel am trimis domnia mea de am luat boii jurătorilor şi am rupt domnia mea cartea Vârbicenilor, ca de acum, dacă vor scoate alte cărţi, să nu fie de credinţă.

Pentru aceasta, am dat domnia mea sfintei, dumnezeştii mănăstiri Tismana, ca să-i fie satele mai sus spuse de ohabă.

Iar de aci, după trecerea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie stăpânitor al Ţării Româneşti şi va cinsti şi va înoui şi va întări această carte a domniei mele şi a sfintei mănăstiri, unde se cheamă casa lui dumnezeu, aceluia domnul dumnezeu să-i cinstească trupul lui aici şi în vecii vecilor sufletul lui; iar cine va călca şi va risipi şi va strica cartea domniei mele şi dedina sfintei mănăstiri mai sus spuse, aceluia domnul dumnezeu să-i omoare trupul lui aici, iar sufletul lui în veacurile viitoare şi să aibă petrecere cu Iuda şi cu Arie şi cu ceilalţi care au strigat asupra lui Hristos dumnezeul nostru: «răstigneşte-l, răstigneşte-l, iar sângele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri» şi să fie blestemat de 318 sfinţi părinţi care au fost la Nicheia şi de 12 apostoli şi de toate sfintele praznice.

Iată şi martori am pus domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei şi jupan Mitrea fost mare vornic şi jupan Danciul mare vornic şi Dumitru mare logofăt şi Andronie mare vistier şi Vasilie mare spătar şi Radul comis şi Duca paharnic şi jupan Iane mare postelnic. Şi ispravnic jupan Iane mare ban al Craiovei.

Și am scris eu, Hamza logofăt, în cetatea de scaun București, luna Martie 28 zile, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

† Io Ștefan voevod <m. p.>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1483.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1847.

53

1592 (7100) Mai 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniței Neacșa și fiului ei, anume Mihail și cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să le fie ocină satele anume: Găvoji brod, părțile ei toate, câte se vor alege și satul Vălenii, partea ei toată, oricât se va alege și satul Piatra, partea ei toată, oricât se va alege și satul Poiana, partea ei toată, oricât se va alege și satul Brătășanii, partea ei toată, oricât se va alege și cu moară și sălaşe de Ațigani, oricâte vor fi, pentru că este ocină veche și dreaptă și de moștenire.

Iar după aceia, a venit jupanița Neacșa singură înaintea domniei mele și așa a dat, ca, până ce va fi ea în viață, să fie ea volnică să se hrănească cu acele mai sus spuse sate și Ațigani, iar după moartea ei, să stăpânească fiul ei Mihail toate satele și Ațigani care sunt mai sus spuși, iar alt om să nu aibă niciun amestec cu acele sate și Ațigani mai sus spuși, nici soră, nici fiică, nici nepot, nici strănepot, nici nimeni, afară de fiul ei Mihail.

Iar apoi, când a fost în zilele răposatului Mircea voevod, când s'a întâmplat jupaniței Mușa, mama jupaniței Neacșa, pribegie în Țara Ungurească, ea a luat dela fiica ei Neacșa 15.000 aspri, însă din mâna lui Trașin, dela Fălcoi și 6 inele de aur și 3 cai buni de 5905 aspri gata, de i-a mâncat, fără știrea fiicei sale Neacșa; și a hrănit jupanița Neacșa pe mama ei Mușa 9 ani, fără alte surori.

De aceia, le-am dat domnia mea jupaniței Neacșa și fiului ei Mihail, ca să le fie acele sate și Țigani, care sunt mai sus spuși, ocină de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori încă punem domnia mea: jupan Ianiu mare ban al Craiovei și jupan Mitrea mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Vasilie spătar și Dan vistier și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și jupan Ianiu mare postelnic.

Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris eu, Drăgoi logofăt, în cetatea de scaun București, luna Mai 15 zile dela Adam până acum curgător, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Copiii, sub dată. III/75.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din sec. XX.

54

<1592> Mai 22.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri Tismana, ca să fie volnici călugării dela sfânta mânăstire cu această carte a domniei mele să apuce pe oamenii dela Corzi, să-i țină legați, până vor da Corzenii toate cărțile de ocină în mâna călugărilor. Și nimeni să nu îndrăznească să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele, că acel om rău va păți dela domnia mea.

Aceasta spunem domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Iane mare ban.

S'a scris luna Mai 22 zile.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1485.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1912.

Datat din domnia lui Ștefan Surdul.

55

1592 (7100) Iunie.

† Să se știe acesta zăpis, cum a cumpărat Bălănel și Oncia și Drag <o> mir Guduluș ocină dela Dedulești, de în partia Buzunăriască, a tre<i>a parte, de apa Buzăului pân<ă> în drumul Săpatului și cu o roat<ă> de moar<ă> în Roșiul. Pentrucă a fostu cumpărat Băl<ă>nelu și Oncia dela Niaga și dela Șarban și dela Voica și dela nepoții fiate [lei] lu Frățil<ă> și dela Stoică, dereptu 700 de aspri gata, de argintu.

Și iar au cumpărat Oncia o ocină în Dedulești, dela Balea de în Călnău însă de hotarul Oblegărescu, stâ<n>gin<i> 8 de ocină și u<n> pogon de vie, dereptu 1800 de aspri de argintu, pre în zilele lui Petru voivoda.

Și iar au cumpărat Bălănel ocină în Dedulești, dela Niaciul și dela Radul și dela Cârstian, stânjini 8, de în hotarul Poenarului însă d<in> ¹⁾ partia Lăliască,

¹⁾ loc rupt în orig.

de apa Buză<u> lui până în drumul Săpatului.....¹⁾ <d>ereptu 1700 de aspri de argintu și.....¹⁾ ocine de a lor bună voie și cu știrea fra<ților>¹⁾ a fostu anum<e> Bratul de Poen<ari>¹⁾¹⁾ de în Dedulești, Stanciul și Barbă.....¹⁾ și Oprișă de în Roșiul și.....¹⁾ <Ce> rnică și Stă-nislav și d.....¹⁾. <Ș>i am scris eu, popa Grindină, luna Iun.....¹⁾ <7>100 <1592>.

Acad. R. P. R., CXLVI/183.

Orig. rom. hârtie, rupt, două peceți aplicate.

56

1592 (7100) Iunie 2, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele lui Boia și cu fiii săi, câți îi va da Dumnezeu, ca să-i fie ocină
la Turii, partea Deicăi toată, oricât se va alege de peste tot hotarul și din câmp
și din pădure și din apă și din uscat și din vatră și de peste tot hotarul, pentru că
a cumpărat Boia această ocină mai sus zisă dela Deica, nepoata de fiu a lui Turianul,
cu 1500 aspri gata. Și a vândut Deica partea ei de ocină mai sus zisului
Boia, de a ei bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jur și dinaintea domniei
mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Boia mai sus zis, să-i fie această
ocină mai sus numită, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de
nimeni neclintit și după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan
Mitreă mare vornic și Dumitru mare logofăt²⁾ și jupan Vasilie mare spătar și
jupan Dan mare vistier și Radul mare comis și Dima mare stolnic și Duca mare
paharnic și jupan Iane mare postelnic. Și ispravnic Iane mare ban.

Și eu, Neniul logofăt, care am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie
2 zile, dela Adam până la această scriere cursul anilor, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1486.

Orig. slav, perg., pecetě aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1860.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ pasagiul * și Dumitru mare logofăt † scris deasupra rândului.

1592 (7100) Iunie 12, București.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Ștefan voevod și domnă a toată țara Rumănească, ficior marelui și preabunului Io¹⁾ voivod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeiești mănăstirii ce se chiamă Coșun, unde iaste hramul sfântului Nicolae, ca să-i fie sălaș de Țăgani, anume Lobo^d și cu Țăganca lui și cu ficiorii lui, anume Danciu și Gonțe cu Țăgancile și cu ficiorii, anume Dumitru și cu Țăganca lui și cu ficiorii și Manea și Ruva și Zuga și cu Țăgancile și cu ficiorii lor, anum^e Prodan, Buda și Băca și Lateș cu Țăganca lui și cu copii lor, ca să fie aceste mai sus zise sălașe de Țăgani la sfânta mănăstire ce iaste mai sus zisă, pentru că au fostu acești mai sus ziși Țăgani de moștenire Craioveștilor.

Apoi, cându, au fostu în zilele răposatului Alixandru voivod, iar au căzut în lipsă, iar Țăganii s'au risipit, care au fostu ai Craioveștilor și au rămas Țăganii pre seama domnească. Apoi, domnia mea am milostivit cu acestu sălaș de Țăgani mai sus zis cu boiariul domniei mele care au fostu jupan Părvul *foș mare* clucer, pentru dreaptă slujbă ce au slujit prin alte țări. Văzut-am și am cetit și cartea lui Alixandru voivod și a Mihnei voivod, cum au fostu după aceasta Părvul *foș mare* clucer, altu n'au fost avut nimic, fără căt au miluit cu acești mai sus zișiⁱ rumăni și Țăgani pe sfânta mănăstire ce e mai sus zisă, ca să-i fie lui vécinică pomenire.

Dreptu aceia, am dat și domnia mea, ca să-i fie acești mai sus numițiⁱ Țăgani moșie ohabnică sfintei mănăstiri ce iaste mai sus zisă și de nimenea să nu să clătească peste zisa domniei mele.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Iane *mare* ban și jupan Danciu *mare* vorⁿic și jupan Dumitru *mare* log^ofă^t și Andrei²⁾ vist. și Vasile spăt. și Radul comis și Barbul³⁾ stol. și Duca păh. și jupan Iane *mare* post. Ispravnicu jupan Iane *mare* ban.

Și am scris eu, Oprea log^ofă^t din București, Iunie 12, 7100 <1592>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 722, f. 429-430.

Trad. rom.

1592 (7100) Iunie 12, București.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod¹⁾ și domnu a toată țara Rumănească. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni,

¹⁾ așa în text.

²⁾ în loc de: «Andronie.»

³⁾ mare stolnic în acest timp era «Dima.»

⁴⁾ Numele domnului este greșit probabil de traducător. Data și divanul corespund domniei lui Ștefan Surdul voevod.

lui Ion și Cujbă,¹⁾ și cu feciorii, căți dumnezeu le va da, ca să le fie lor moșie la Măstănești²⁾ și Stoica singur să ție a patra parte din pădure și din câmp și din apă și dupresté tot hotarul, oricât se va alege din cap până în cap. Inșă să se știe sémnele hotarilor: din apa Cricovului pe valea Pleșuvei în sus până în malul Pleșuvei, apoi pe slemnea Pleșuvei în jos, la vale, până la podișor, iar dela podișor în dreptul locului, pînă la apa Trestiiatului și pe apa Trestiiatului în jos, pînă la valea Pleșuvei. Pentrucă au cumpărat acești oameni ce s'au zis mai sus această moșie mai sus zisă dela Florea cel mare și dela alt Florea mai mic și dela Neacșu cu frate-său Stoica, drept 1700 aspri gata.

Inșă au cumpărat acești oameni ce s'au scris mai sus această moșie ce s'au zis mai sus din zilele Radului voevod Paisie. Și însumi domnia mea am adevărit, cum că au avut și cartea Radului voevod Paisie de cumpărătoare, ci au fost ars într'o casă.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni această moșie ce s'au zis mai sus, ei de a lor bună <voe>³⁾, cu știrea tuturor megiașilor din sus din jos și dimprejurul locului și dinaintea Radului voevod Paisie.

Drept aceia, am dat și domnia mea acestor oameni ce s'au scris mai sus, ca să le fie lor moșie stătătoare și ohabnică, lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei meale.

Iată dar și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Danciul mare dvornic și jupan Dumitru mare logofăt și Dan vistier și Vasile spatâr și Radul comis și Dimă stolnic și Duca paharnic și jupan Iane mare postelnic. Ispravnic Danciul mare dvornic.

Și am scris eu, Radul logofăt, în scaunul orașului București, luna Iunie 12 zile leat 7100 <1592>.

Acest izvod s'au scris pe limba rumânească asemenea de pe hrisovul cel slovenesc de Lupp dascal slovenesc la școala domnească în București.

† *Eu Lupp dasc. slov. am scris.*

Arh. St. Buc., Copii sub dată.

Copie rom. din anul 1947, după trad. din sec. XVIII.

59

1592 (7100) Iunie 17, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă

¹⁾ pasagiul « acestor... Cujbă » adaus de altă mână, se menționează în text.

²⁾ « Măstănești », la fel.

³⁾ loc alb. în text.

a domniei mele lui Stoica și lui Mihai și popii Stan și cu fiii lor, câți le va da dumnezeu, ca să le fie ocină la Plăseni din ocina Tămăduiască, partea lui Draghia toată, toată, oricât se va alege din apă și din pădure și de pretutindeni, pentru că le este veche și dreaptă ocină și de moștenire. Astfel Stoica și Mihai și popa Stan, ei au cumpărat această ocină dela Stoica, fiica lui Draghia, însă 24 stânjeni, pentru 1680 aspri gata; însă din drumul Arbunelui la matca Venetei. Și a vândut Stoica, fiica lui Draghia, această ocină care este mai sus zisă de a sa bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dimprejur și dinaintea domniei mele.

Și iarăși a cumpărat Stoica ocină la Cârsticea, partea lui Dobre, oricât se va alege, din drumul Arbunelui la matca Venetei, pentru 500 aspri gata.

Și iar a cumpărat popa Stan ocină la Plăseni, din partea lui Slav un stânjen, pentru 100 aspri.

Și iar a cumpărat Ghinea ocină la Plăseni din partea lui Subaiu 30 stânjeni, pentru 3000 <aspri> gata, din drumul Arbunelui la matca Venetei, pentru că a cumpărat Ghinea această ocină dela Cornea, fiul lui Subaiu.

Și au vândut acei oameni care sunt mai sus ziși, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și din jurul locului și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Stoica și lui Mihai și popii Stan și lui Ghinea, ca să le fie ocină, ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Ianiu mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Vasilie spătar și Dan vis-tier și Radul comis și Dima stolnic și Duca paharnic și jupan Ianiu mare postel-nic. Isprăvnic Danciul mare vornic.

Eu, Drăgan logofăt, am scris în cetatea de scaun București, în luna Iunie 17 zile, dela Adam până acum cursul anilor, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1487.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una din 1800, cealaltă din 1905.

1592: (7100) Iulie 9.

Zapisul Neagului și a Șarbanului și a Nenciului, feciorul lui Păduche, cel vechiu ce au avuțu ei și l-au datū la mănăstire, când au vândut ei moșie din Somorū.

Adecă Șerban și Neagul și Nenciul, feciorii lui Păduche din Somor, făcut-au acestū al nostru zapis la mâna Stanciului Roșul cu a frățene-său Barbul, feciorii

Lupii, care au fost șăzut și mai nainte vremé pe ace moșie a noastră la Somorü. Deci noi ne-am socotit toți dinpreun<ă> și am făcut moșie vänzătoare. Deci am întreatü pe toți moșnenii, am socotit și am întreat și pă Stanciul cu frate-său Barbul ce scrie mai sus. . . .¹⁾ că li s'au căzut să-i întrebăm și nimeni nu sau aflat să o cumpere. Ci s'au aflat să o cumpere și ne-amü tocmitü de a noastră bună voie de le-o am vândut drept bani gata, taleri 43, ca să le fie lor moșie și feciorilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și cine se va trage din neamul lor, ca să o ție cu bună pace.

Iar cine să va scu<la> cu vreo gălciavă, să fie tot dela noi și dela feciorii noastră și să fie blestemați de 318 părinți dela Nicheia, să lăcuască cu Iuda și cu Aria într'un loc și închinați domniului cu ughi 20, care să vor scula cu vreo gălciavă asupra acestor boieri ce scrie mai sus.

Și cându am vândutü această moșie, parte noastră din Sămorü, al treile parte dupăste totü hotarul din câmpu, din pădure, din apă, să o ție cu pace. Iar să fie volnici să lapede banii și celorălänți partași, care vor fi nelăcuitar cu ei, pentrucă noi i-am întreat și ne-am rugatü de ne-au datü acești bani, ce scriu mai sus, toți gata.

Și când i-au făcut acest zapis, mărturii fost-a 1 mulți oameni buni care vor scăli mai jos și pecețile. Pentru credința ne-am pus noi degetile noastră, ca să se crează.

Iulie 9 zile, leat 7100 <1592>.

Eu Șerban.

Eu Negul.

Eu Nenciul.

Eu Matei martor.

Eu Nicola martor.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Jitianul, nr. 723, f. 524—525.

Copie rom.

61

1592 (7100) Iulie 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Ion voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeeshții mănăstiri, bisericii celei mari care este lângă orașul domniei mele București, unde este hramul sfânta Troiță, ca să fie sfintei mănăstiri balta Cornățelul, iezerul ce se cheamă dela podul Cornățelului, care trece la Gurguiati, Corcovatul și Mojdreanul și pe Mostiște până la Desc-

¹⁾ loc alb în text.

perești și dela margine, dela Cornățel la hotarul Nenciuleștilor și la hotarul Găo-
janilor și la hotarul Gurguiașilor. Pentru că într'u aceia, domnia mea cu bună vrede
am dat și am miluit sfânta mânăstire cu balta mai sus zisă, să fie răposatului
părinte al domniei mele Ion voevod, pomană în veci.

De aceia, am înțeles domnia, mea precum împărații și domnii ce-au fost înain-
tea noastră în Țara Românească, ei au dat și au miluit sfânta și dumnezeiasca
mânăstire cu sate și cu bălți. Iar când a dăruit domnul dumnezeu pe răposatul
părintele domniei mele Ion voevod și pe domnia mea cu sceptrul în scaunul
domniei mele, în Țara Românească, iar domnia noastră nu am luat satele și
bălțile dela sfintele mânăstiri, pe care le-au miluit mai sus zișii domni bătrâni,
ce-au fost mai înaintea noastră, ci am lăsat la sfintele mânăstiri pomenile lor,
încă am dat și am adăogat domnia mea mai mult.

De aceia, am văzut domnia mea cartea răposatului Alexandru voevod și a
fiului său Mihnea voevod. Apoi domnia mea încă am întărit și am miluit sfânta
mânăstire cu sate și cu bălți.

Pentru aceasta, vă rog domnia mea, pe cine alege domnul dumnezeu, după
trecerea domniei mele, să fie domn și stăpânitor în Țara Românească sau din
rodul inimii domniei mele sau din neamul nostru sau, după păcatele noastre,
din alt neam, rogu-te, unsule al lui Hristos și moștenitor al micimii noastre și
în numele lui dumnezeu, care a făcut cerul și pământul, să nu iai balta Cornă-
țelul dela sfânta mânăstire, hramul sfânta Troiță, ci încă să dăruiești și să mi-
luești, ca și domnia mea, sfânta mânăstire, ca să le fie veșnică pomenire, iar la
sfânta dumnezeiască mânăstire de hrană și de întărire, iar fraților viețuitori și
dumnezeștilor călugări de trebuință.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Iano mare ban al Craiovei și
jupan Danciul mare vornic și Dumitru mare logofăt și Vasilie spătar și Andronic
vîstier și Dima stolnic și Radul comis și Duca paharnic și jupan Iane mare postel-
nic. Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Și am însemnat eu, Stanciul gramatic din Belciugatul, în minunata cetate
București, luna Iulie 15 zile și dela Adam până acum și <la> scriere cursul anilor,
în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1490.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1752.

1592 (7100) Iulie 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn a toată țara Ungrovla-
hieii. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și marei, dumne-

zeeștii mânăstiri, unde este hramul sfânta Troiță, ca să-i fie sfintei mânăstiri vama de sare dela Ghitioara și dela Telega cu tot venitul, pentru că a fost dată și miluită de mai înainte vreme de răposatul Alixandru voevod. Și am văzut domnia mea și cartea răposatului Alixandru voevod și cartea lui Mihnea voevod, că au dat și au miluit <pe> această sfântă, dumnezeiască mânăstire mai sus numită cu aceste vămi dela Ghitioara și dela Telega și cu tot venitul.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea și am dăruit la sfânta mânăstire, ca să fie sfintei mânăstiri de hrană și întărire și fraților viețuitori și dumnezeieștilor călugări de trebuință, iar domniei mele și părinților, veșnică pomenire.

Iată dar martori punem domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan Danciul mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și jupan Vasilie mare spătar și jupan Andronie mare vistier și jupan Radul mare comis și jupan Dima mare stolnic și jupan Duca mare paharnic și jupan Ianiu mare postelnic. Și ispravnic Dumitru mare logofăt.

Și eu, Fiera logofăt, am scris în cetatea de scaun București, luna Iulie 15 zile și dela Adam până la această scriere cursul anilor, în anul 7100 <1592>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1488.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, deteriorată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

63

1592 (7100) August 6.

Scris-am eu Iou și frate-mieu Stan, Meleșeștii, acest zapis al nostru la mâna lui Șerban *din* Pitroșița, cum i-am vândut o funie de loc în capul Rușețului de Jos, drept 300 aspri turcești cu știrea a toți megiașilor și a tuturor fraților de ocină din sus și din jos.

Și mărturie încă au fost: de în Bezdead, Neagoe Urdorea și Stan Pălici și Barbul Milescul, popa Vlăduți *din* Șerbănești, popa Radul *din* Țăța, Nan judele și *fiul lui*, Mănea și mulți oameni buni și bătrâni.

Și am scris eu, Stanciul logofăt, sluga banului Mihai, în zilele Io Ștefan voevod. *S'a scris în luna August 6 zile leat 7100 <1592>.*

Arh. St. Buc., Condica Mitrop. Ț. Românești, nr. 134, f. 271 v.

Trad. rom. Altă trad. rom. ibid., S. I., nr. 1491.

64

<1592 Septembrie — 1593 August>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Moga fost comis al doi-

lea, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să stăpânească partea de ocină din Ciorani și din Hodopeni a lui Staico și a lui Oancea, pentru satul Pojerești, pentru că satul Pojerești a fost dat și închinat de jupanița Stana, fiica lui Coadă vornic, lui Radul logofăt, încă din zilele lui Alexandru voevod. Și am văzut domnia mea și cartea de închinare și de frăție, că a dat fiica lui Coadă vornic satul Pojerești.

Apoi, când a fost în zilele lui Mihnea voevod, Moga comis a avut pâra cu călugării dela Mislea pentru satul Pojerești. Și așa pârau călugării că satul Pojerești a fost al lor de moștenire. Și au rămas călugării pe Moga comis și au luat satul Pojerești. Iar întru aceasta, Moga comis s'a apucat.....¹⁾ cu ocina nepoților lui Coadă vornic, ca să scoată satul Pojerești dela călugări, iar ei nicicum n'au luat.....¹⁾, ci au dat Staico și Oancea lui Moga comis alte părți de ocină.....¹⁾ încă când a fost.....¹⁾ de s'au plâns.....¹⁾ înaintea domniei mele de strâmbătate, că a ținut Moga comis Cioranii și Hodopenii cu sila. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat după dreptate și am citit domnia mea cartea de așezare a lui Alixandru voevod, că a dat Stana, fiica lui Coadă vornic, satul Pojerești lui Radul logofăt. Și am văzut domnia mea și cartea de pâra a lui Mihnea voevod că s'au pârit călugării cu Moga comis și au luat călugării dela Mislea satul Pojerești, iar Mihnea voevod a dat lui Moga ocina din Ciorani și din Hodopeni, partea lui Coadă vornic, pentru satul Pojerești. De asemeni, am judecat și domnia mea, să stăpânească aceste părți din Ciorani și din Hodopeni. Și au rămas Staico și Oancea de lege < dinaintea domniei mele >.

De aceia, am dat și domnia mea lui Moga comis, ca să-i fie ocina de ohabă și nimeni să nu cuteze <a turbura înaintea> cărții domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Danciul mare vornic.

Scris.....¹⁾.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCCLVII/27.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

Datat după Danciul vornic.

65

<1592 Septembrie 1 — 1593 August 31> 7101.

O carte a preasfințitului Erimiei patriah Țarigradului.

Domnu nostru Isus Hristos zice: unde sânt doi sau trei adunați întru numele meu și eu sânt în mijlocul lor. Cu cât mai vărtos, unde vor fi zece sau treizec

¹⁾ loc rupt în orig.

sau șaizeci sau o sută sau și mai mulți, să nu fie de față în mijlocul lor, după cum au făgăduit cu a sa nemincinoasă gură care vedem a avea a să ținea și a să păzi numai la dumnezeștile mănăstiri, întru care și orânduiale alése și pravile de'nceput s'au pus de dumnezeștii și sfinții părinți și s'au adevărat de dumnezeștile și de sfintele canoane, ca alégerea egumenului să să facă numai cu călugării de lăcuescu în fieștecare mănăstire, iar nu și de boiarii țării, pentru ca să nu dea turburare și scandilă călugărilor și ermonașilor ce să vor afla acolo și pentru binele și odrăslirea mănăstirii, iar nu pentru prăpădirea și stricăciunea mănăstirilor, iermonași și călugării ce vor fi ai fieștecării mănăstire să aleagă egumen pre care vor ști, înțelept și iscusit de această treabă den mijlocul lor și vrédnic, nu numai a-i învăța și a-i povățui pre dânșii către căile mântuinții lor sufletéște și trupéște, ci și mai bine spre binele și odrăslirea și adăogarea mănăstiri și spre pacinica stare, dupe cuvântu domnului care zice: « Intru aceasta vă veți cunoaște toți că ai miei ucenici sânteți, de veți avea pace între voi ».

Deci, de vréme ce hulitoriul de bine diavolul zavistuiăște totdauna binele și urăște pacea, rădică și îndeamnă pe unii den mincinoșii iermonași, au mai bine să zic, lupi închipuiți cu chip de oi și mergu la unii den boiari și cu daruri iau egumenile și dentru aciasta s'au prăpădit și s'au răzvrătit lucrurile a multor mănăstiri dupe cum și smerenia noastră înșine trupéște am văzut aiavea cu ochii noștri. Dentru care mănăstiri una iaste și sfânta mănăstire a preasfintei troițe, ce să numéște Cozia, care va să să pustiască desăvărșit pentru désele schimbări ale egumenelor, care vin prin mijlocirea și ajutorul boiarilor.

Pentru aceasta dar, smerenia noastră adeverează și prin duhul sfânt poruncéște, ca să să facă alégere egumenului de cei ce în mănăstire se vor afla ermonași și monași, iar nu de boiari întru greutatea dezlegatei și vécinicii afurisăni, să fie dela dumnezeu. Cine den iermonași va îndrăzni de acum să vie egumen la sfânta mănăstire a preasfintei troițe prin puterea și mijlocirea boeresască, să fie poprit de preoția lui, ca un vinovat adăvărat, arătându-se popririi și afurisăunii de cea întru ființă și nedespărțită troiță și blestemat și neiertat și nedeslegat dupe moarte și să fie sunând ca o tobă, să aibă bubele lui Ieezi și spânzurarea Iudii. Intru această greutate a afurisăunii să fie și cei ce vor ajutora pe acești nepreoți.

Deci, dar pentru întărire s'au făcut această carte a smerenii noastre și s'a dat mai sus zișii mănăstiri a preasfintei troițe, la anul dela zidirea lumii 7101 <1593>.

Arh. St. Buc., Suluri, nr. 4, nr. 6.

Trad. rom.

O copie rom. la Acad. R. P. R., LIII/1 și un rezumat francez. *ibid.*, în ms. 4783.

f. 4.

1592 (7101) Noembrie 26.

Zapisul Marii jupânesei, de vânzare ce au vândut Radului armaș *din* Cepturoe moșia Vianul și el au dat-o danie la mănăstire, leat 7101 <1592>.

În numele tatălui și al fiului și al duhului, sfântă troiță nedespărțită, amin. Iată că am scris eu, jupâneasa Mariia și cu fiu meu Șarbanu post. din Coiani aciastă carte a noastră jupânului Radul armaș *dela* Cepturoae, precum să știe că i-am vândut noi un sată anumé Vianul, drept 30.000 de aspri, de a noastră bună voie și cu știrea tuturor, ca să-i fie lui ohamnecū.

Și încă și marturii am pusu: Calotă din Grădiște slujitoriul și Bărce log. din Băcșan și Hranete log. și Radul din Cepturoae post. și Radul din Oteteleșani post. și Hira log. din Băbulești și Dan log. de oraș din Buzău și Pătru log. din Fălcoiu.

Și am scris eu, Drăghici log. den Orești, Noembrie 26 *zile*, leat 7101 <1592>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Călui, nr. 722, f. 202v—203.

Copie rom. Alte două copii din 1848, după condică, la S. I., nr. 1493.

67

1592 (7101) Decembrie 1, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alexandru voevod și down a toată țara Ungrovlahici, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Radul armaș *din* Cepturoae și cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie satul Vianul cu toată vatra și din apă și din pădure și din câmp și de peste tot hotarul, pentrucă a cumpărat boierul domniei mele jupan Radul armaș acest sat, Vianul, numit mai sus, *dela* jupanița Maria și *dela* fiul ei Șerban *din* Coiani, pentru 30.000 aspri.

Iar apoi, boierul domniei mele Radul armaș, el a venit singur înaintea domniei mele, de a dat acest sat mai sus scris sfintei și dumnezeestii mănăstiri *dela* Cepturoae, unde este hramul sfântului arhierah și făcător de minuni Nicolae *dela* Mira Lichiei, pentru veșnică pomenire, să-i fie lui și părinților lui.

Și încă și blestem a pus boierul domniei mele mai sus scris, Radul armașul: cine va fi în urma lui din neamul lui și se va ispiti să ia acest sat Vianul *dela* sfânta mănăstire, ei să fie blestemați de 318 părinți care sunt la Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Arie în veacurile viitoare.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie satul Vianul ohabă ei și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan Gherghie și jupan Mitrea foști mari vornici și jupan Danciul mare vornic.

și jupan Barbă Albă mare spătar și Statachi mare vistier și Tudor mare comis și Dimola mare stolnic și Iane paharnic și Stanciul mare postelnic. Și ispravnic¹⁾.

Și eu, Fiera logofăt din Orești, am scris în minunata cetate București, luna Decembrie 1 zi și dela Adam până la această scriere <cursul> anilor, în anul 7101 <1592>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1494.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu trei traduceri rom: din 1804, 1901 și 1906.

68

1592 (7101) Decembrie 3, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boierului domniei mele, jupan Radul armașul din Cepturoae și cu fiii săi, câți îi va da dumnezeu, ca să le fie satul Vianul cu toată vatra și din apă și din pădure și din câmp și de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat boierul domniei mele, jupan Radul armaș acest sat mai sus zis, Vianul, dela jupanița Maria și dela fiul ei Șerban din Coiani, pentru 30.000 aspri gata. Și au vândut de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și dinaintea domniei mele.

Iar după aceia, boierul domniei mele jupan Radul armaș, el a venit singur înaintea domniei mele, de a dat și a dăruit acest sat mai sus zis, Vianul, sfintei dumnezeieștii mânăstiri dela Cepturoae, care este hramul sfântului arhierarh făcător de minuni Necolae din Mira Lichiei, spre veșnică pomenire să-i fie lui și părinților lui.

Și încă și blestem a pus boierul domniei mele jupan Radul armaș: cine se va alege în urma lui din rudele lui și se va ispiti să ia acest sat Vianul dela sfânta mânăstire, acel om să fie blestemat de 318 părinți care sunt în Nicheia și să aibă parte cu Iuda și Arie în veacurile viitoare.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri mai sus zise, ca să-i fie satul Vianul de ohabă și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Iane mare ban al Craiovei și jupan Mitrea fost mare vornic și jupan Gherghie fost mare vornic și jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare spătar și Statachi mare vistier

¹⁾ loc alb în orig.

și Tudor mare comis și Dimola mare stolnic și Iane mare paharnic și Stanciul mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Vâlcul, am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 3 zile și dela Adam până acum, <cursul> anilor, în anul 7101 <1592>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1495.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., din 1804 și din 1902.

69

<1593 Ianuarie — August>.

In zilele lui Ștefan voivod.

Să se știe ce au dat pop <a> și Vladul pré nepaste lu Stan: 3 groș<i> și felci 2, lu Giurciu acele<e> 2 felci, dereptă 120 și pop<ii> Oprea și Vidatū și Vâlcul as<pri> 40. Birul a fostū 383. Dupe acee, au fostū birar Iș<t>fan de Ruda: au luatū as<pri> 422. Pentru acel bir amū vândutū 3 felci în Menestirie<n> și as<pri> 232¹⁾. La oae de vare as<pri> 33 și înca la Vladul <din> Olă<ă>nești<i> as<pri> 27¹⁾ ded<e> pop<a> Vladul as<pri>....¹⁾ as<pri> 350; și la Nan dela Seșcioare 1 berbec. Și pe<n>tru oae de toamnă au luatū on<a> eape cu me<n>zul alături, popei și popa cere pentru iiaape o mie de aspri sau iiaapa cu doie me<n>z<i>. Și pe<n>tru untul au luatū grău de as<pri> 180 și au luatū cel grău dela popa și Vladu au plet<it> ghelata cu as<pri> 176.

† *In zilele lui Alixandru voivod.*

Au fostū bira<r>i log<o>fetul și Bercan. Și dede pop<a> Stanciul și fratele lui Hrăstea și Vladul și fratele lui pré năp<a>ste lui Stan: as<pri> 1325, luați în cametă; și la boul de iarnă dede popa Stanciul as<pri> 133 și Oprea as<pri> 33 și Vladul as<pri> 66; și Badea 1 bou și la vâta[t]hul ded<e> pop<a> Stanciul și Vladul as<pri> 48. Și eu popa Stanciul, pe<n>tru hârdăul și și fânul lu Stan as<pri> 30. Și dede pop<a> Stanciul la o vamă a lu Stan as<pri> 36.

Fac a<pri> 4088 și o iap<ă> cu mânzul alături. Un bou.

Acad. R. P. R., CXVI/34.

Orig. rom., hârtie.

Datat din domnia lui Alexandru cel Rău, ultimul din cei doi domni; pomeniți în aceste socoteli și fiindându-se seamă de dările de iarnă plătite în vremea acestei domnii.

¹⁾ loc rupt în orig. *

1593 (7101) Ianuarie 9, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alixandru voevod și domna toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului și preamilostivului, răposatului Io Bogdan voevod, nepotul bătrânului și răposatului Alixandru voevod din țara Moldovei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mânăstiri numită Glăvăciog, unde este hramul blagoveștenia preasfintei de Dumnezeu născătoare și precinstitului părinte egumen Vasile și tuturor fraților ce trăesc în sfântul locaș, ca să le fie jumătate din vama Prahovei care este cumpărătură din Brașov, toată, pentrucă această vamă este dată și dăruită de răposatul Vlad voevod Călugărul și după el de răposatul Băsărab voevod și Mihnea voevod, fiul răposatului Alixandru voevod, de mai înainte vreme, ca să-i fie sfintei mânăstiri de întărire, iar domniilor lor veșnică pomenire. Și toți binecinstitorii domni au dat și au miluit sfânta mânăstire cu jumătate din vama Prahovei, care trece de peste munte. Și jumătate din vamă sfânta mânăstire din Glăvăciog s'o împartă pe din două cu sfânta mânăstire dela Snagov.

Iar după aceia, părintele egumen Vasile, el a avut cotropire, în zilele lui Mihnea voevod, dela schilerii Prahovei, pentrucă schilerii au luat toată vama Prahovei și părțile sfintelor mânăstiri. Și la aceasta, părintele egumen Vasile a stat de față înaintea lui Mihnea voevod cu schilerii Prahovei. Ia: la aceasta, domnia lui a cercetat, după dreptate și după lege, împreună cu răposatul părintele nostru vlădica Mihail arhimitropolit și cu toți cinstiții dregători ai lui Mihnea voevod. Și a citit domnia lui cartea răposatului Vlad voevod și a văzut și a înțeles domnia lui că a dat și a dăruit domnia lui jumătate din vama Prahovei, cât este cumpărătură din Brașov, toată. Și răposatul Basarabă voevod și ceilalți domni, deasemeni au dat toată această vamă a Prahovei, de au ținut-o sfânta mânăstire dela Glăvăciog și dela Snagov tot cu pace. De asemenea și domnia mea am văzut domnia mea <cărțile> bătrânilor domni răposați, foști înaintea domniei mele și cartea de rămas a lui Mihnea voevod; de asemenea au rămas schilerii de judecată și de lege și dinaintea domniei mele. Apoi, la aceasta și domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și cu toți cinstiții dregători ai domniei mele.

Și am scotit domnia mea și mi-am înțeles de cele de aici că sunt de scurtă durată și sunt trecătoare, precum și spune: « Toată slava până la o vreme este ». Și am râvnit a urma celor ce au fost înaintea noastră binecinstitorii, sfântrăposații împărați și domni, care cele pământești le-au cârmuit în binefacere și pace și au dobândit împărăția cerească și cele pământești le-au lăsat pământului. De aceia și domnia mea a ridicat dorință spre astfel de fapte, m'am grăbit și la aceasta și domnia mea am dat sfintei mânăstiri Glăvăciog și din Snagov, ca să le

fie din vama Prahovei jumătate, care este toată cumpărătura din Braşov, să o țină toată ca și înainte, în zilele altor domni.

Iar de călugării se vor învoi de voia lor cu schilerii Prahovei, ca să amestece și vama de peste Dunăre, care este cumpărătura turcească, cu vama din Braşov, iar călugării din mânăstire din Glăvăciog și din Snagov să aibă din toată vama de peste toate scaunele, a treia parte, ori pe unde vor fi scaune, iar vameșii două părți. Astfel am judecat și am dat și domnia mea.

Și după trecerea <mea> dintre cele de aci, cui îi va încredința dumnezeu să fie domn al Țării Românești, din rodul inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, să întărească și să miluiască sfânta mânăstire cu mai sus zisa vamă, pentruca și domnul dumnezeu să-l miluiască și să-l întărească în domnia lui și în veacurile viitoare sufletul lui. Iar acela care nu va milui și nu va înnoi această carte a domniei mele, ci o va călca, pe acela domnul dumnezeu să-l batjocorească aici cu trupul și în veacurile viitoare <sufletul lui>.

Iată dar martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Radul spătar și Tudor comis și Pană vistier și Stan stolnic și Iane mare paharnic și jupan Stanciul mare postelnic. Și ispravnic jupan Barbă Albă mare logofăt.

Și eu, Stepan gramatic, care am scris-o în minunata cetate București, luna Ianuarie 9 zile și dela Adam până la această scriere, cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

<Pe verso rom.>: De vama Câmpinei.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1498.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1906.

71

1593 (7101) Ianuarie 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele: jupan Radul mare spătar ¹⁾ și Preda spătar și Stroe postelnic și Ștănilă postelnic, ca să le fie satul Drănovița cu tot hotarul, cât se va alege de pretutindenii, pentrucă acel sat este al lor de moștenire.

Iar după aceia, au venit înaintea domniei mele boierii domniei mele, de au dat și au miluit singuri sfânta mânăstire ce se cheamă Stănești, unde este

¹⁾ cuvintele «mare spătar» sunt scrise cu cerneală mai închisă.

hramul uspenia sfintei născătoare de dumnezeu, pentru sufletul lui și pentru sufletul părinților lor, cu acest mai sus zis sat Dranovița, ca să le fie lor pomană în veci și sfintei mănăstiri pentru hrană și întărire și de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dimprejurul locului și înaintea domniei mele

De aceia, am dat domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie satul mai sus zis, Dranovița, ocină, ohabă și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pană mare vistier și Radul spătar și Hadâr stolnic și Tudori comis și Iano paharnic și Stanciul mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

A scris Radul în cetatea București, luna Ianuarie 15 zile, dela Adam până acum cursul anilor, în <anul> 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1499.

Orig. slav., hârtie, pecete timbrată.

72

1593 (7101) Ianuarie 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri din Stănești, unde este hramul stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu, ca să-i fie 6 prăvălii în orașul domniei mele din Craiova, pentrucă le-a dat și a miluit jupan Dobromir fost mare ban.

Iar după aceia, egumenul și călugării dela sfânta mănăstire au avut pără înaintea domniei mele cu Stanciul, nepotul lui Dobromir ban. Și așa pâră, ca să ia acele prăvălii dela sfânta mănăstire. Iar domnia mea am cercetat, după dreptate și după lege și cu toți dregătorii domniei mele și am citit cărțile lui Dobromir ban. Astfel am văzut domnia mea, că a dat și a miluit pentru sufletul lui și al părinților lui, în veci. Și a rămas Stanciul de lege dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat domnia mea sfintei mănăstiri aceste mai sus zise prăvălii, ca să fie de hrană și întărire, dedină, ocină, în veci ohabă și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pană vistier și Radul spătar și Hadâr stolnic și Tudori comis și Iane paharnic și jupan Stanciul mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Am scris Radul în cetatea ¹⁾ Bucureștii, luna Ianuarie 15, în anul 7101 <1593>.

Arh. St. Buc., Condica m-rilor Șegarcea și Stănești, nr. 72,5 f. 18.
Copie slavă.

73

1593 (7101) Ianuarie 25, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Pascul și Semjorzu cu fiii, câți le va da dumnezeu, ca să le fie ocină la Plăcicoi, toată partea lui Negrilă postelnic, oricât se va alege, din câmp și din apă și de peste tot hotarul, pentru că au cumpărat Pascul și Semjorzu, pentru 3.000 aspri gata, însă din cumpărătura pe care a cumpărat-o Negrilă postelnic dela Velica și dela Borcea din Slătioare.

Și iar au cumpărat Pascul și Sămjorzu ocină la Plăcicoi partea Stancăi și a Radei din Tătulești, toată, oricât se va alege, de pretutindenii, peste tot hotarul, pentru 4.000 aspri gata.

De aceia, au vândut și au cumpărat acești mai sus ziși oameni de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor <din sus și> din jos și dimprejurul locului și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor, fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pană mare vistier și Tudoru comis și Radul spătar și Dimolah stolnic și Iane paharnic și jupan Stanciul mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Și am scris eu, Opriș gramatic, luna Ianuarie 25 zile, în cetatea de scaun București, dela Adam până la această scriere, în anul 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1500.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1800.

74

<1593> Februarie 3, București.

Cu mila lui d<u>mnezeu, Io Alexandru v<oe>v<o>d și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și bunului și milostivului Io Bogdan voevod, nepotul

¹⁾ «în cetatea», așa în text.

bătrânului, răposatului Io Alexandru v<oe>v<o>d din țara Moldovei. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sf<i>ntei și d<u>mnezeștii mănăstiri ce să cheamă Dohiar dela *sfântul Munte*, unde iaste hramul sfântului marelui arhistratig Mihail, ca să aibă un loc de casă cu casă și cu curte și cu gard, aici în orașul domniei mele, în București, lângă viia domniei mele, înaintea cinstitei și de viață făcătoarei cruci, care o au făcut Stelea spătar, pentru că acest loc și cu casa și cu gardul, fostu-l-au cumpărat Sibiiu log<o>f<ăt> din Mușătești dela Grama zugravul del<a> oraș, drept 1500 asprii gata.

Iar după aceia, răposatu Sibiiu log<ofă>t, el au murit și n'au rămas nimeni din trupul lui, făr numai un văr premare al lui, jupan Borcea l<o>gof<ăt> din Bucșani. Iar întru aceia, Borcea log<ofă>t, după moartea fratelui său, Sibiiu log<o>f<ăt>, iar el au dat și au miluit și au întărit cu acest loc ce este scris mai sus și casă și gard, sfânta și d<u>mnezeiasca mănăstire ce să cheamă Dohiar, ce este mai sus zisă, ca să fie răposatului fratelui său, lui Sibiiu log<ofă>t, vécinică pomenire și părinți<o>r lui și feciorilor lui în véci pomenirea cea de veci, amin.

Drept aceia, am dat și domnia mea sf<i>ntei și d<u>mnezeștii mănăstiri ce este zisă mai sus, ca să-i fie acest loc și casă și îngrădișul în pomenire de vecie și de moșie și ohabnic sfintei mănăstiri, iar călugărilor de întărire și de hrană și de mângăere și de către nimeni să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Iată dar și mărturii am pus domnia mea: jupan Danciul *mare* dvornec și jupan Barbă Albă *mare* log<o>f<ăt> și Radu spat<a>r și Pană vist. și Tudor comis și Stan stol<ni>c și Iane pah<arni>c și jupan Mantha *mare* post. Și ispravnic jupan Danciul *mare* dvornec.

Și eu, Stepan, carele am scris în cetatea Bucureștii, Februarie 3 zile și dela Adam până acum, cursul anilor, leat 7102 <1594> și din dulceața lumii aceștia să adună moarte.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Slobozia lui Enache, nr. 314, f. 386.

Trad. rom.

Data greșită. Datat din domnia lui Alexandru cel Rău.

75

1593 (7101) Februarie 4, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Părvul logofăt și cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ociaia în Pereni, partea lui Stanciul și a lui Dumitru toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat-o sluga

domniei mele mai sus zisă, dela Stanciul și dela Dumitru, unchiul lui, pentru 3500 aspri gata.

Și iar a cumpărat sluga domniei mele Pârvul logofăt ocină în Rudeni, partea lui Dumitru și a fraților săi, anume popa Dan și Stanciul și partea fiilor lui Radul anume Opriș¹⁾ însă ocina aleasă, să se știe: dela trestie până în valea Rangului pentrucă a cumpărat-o sluga domniei mele mai sus zisă dela mai sus zișii oameni, pentru 400 aspri gata.

Și iar să-i fie slugii domniei mele Pârvul logofăt, mai sus zis, ocină în Robaia, partea lui Cârstea și a lui Vladul din Pribegi, toată, oricât se va alege de pretutindenii, pentrucă a cumpărat-o sluga domniei mele mai sus zisă, dela Cârstea și dela Vladul, pentru 2200 aspri gata.

Și iar să-i fie slugii domniei mele Pârvul logofăt o vie în Scăuiani și cu vatră de casă din sat, pentrucă a cumpărat-o sluga domniei mele mai sus zisă dela Voico din Rădăcinești, pentru 2000 aspri gata.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni ocinile lor mai sus scrise, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jos și din sus și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea slugii domniei mele, lui Pârvul logofăt, aceste mai sus scrise ocine de cumpărătură, să-i fie lui ocine de ohabă și fiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Radul spătar și Pană vistier și Tudor comis și Hadărbal stolnic și Iane paharnic și jupan Manta mare postelnic. Ispravnic Barbă Albă mare logofăt.

Și eu, care am scris-o, Mușat scriitorul, în cetatea de scaun în București, luna Februarie 4 zile, dela Adam până acum, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XXXIII/213.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

76

<1593> Aprilie 3.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn. Scrie domnia mea, ție diacone Șârbe din Bălaci. Și după acestea îți spun domnia mea, că din vremea în care vei vedea această carte a domniei mele, iar tu în acel ceas să sări, să vii la domnia mea, să dai seama pentru Ațigani și via, pe care ai luat-o tu dela mânăstirea din Tisău, pentrucă acele averi, Ațigani și via este danié acelei sfinte

¹⁾ „Opriș”, scris cu altă cerneală peste loc alb.

mânăstiri, încă dela Ivăniș vornicul și dela jupanița lui. Iar tu, nu știu cum și se pare, de ai luat acea avere, fără judecată, fără carte.

De aceia, din vremea în care vei vedea această carte a domniei mele, iar tu să cauți ca să vii la domnia mea, să-mi dai seama pentru acea avere. Această îți spun domnia mea. Și într'altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Danciul mare vornic.

A scris Pătru, luna Aprilie 3 zile.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1501.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1912.

Datat din domnia lui Alexandru cel Rău și după Danciul vornic.

77

1593 (7101) Aprilie 20.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, amin. Iată să se știe ce a dat jupan Detco clucer, la moartea domniei lui, la sfânta mânăstire din Argeș: toată partea domniei lui din Izvorani cu vecini și cu vinăriciu, ca să fie înmormântat la sfânta mânăstire. Și pentru sufletul domniei lui, domnia lui a plătit eu o cupă de argint și cinstitul pomelnic de a scris în el numele: Crăciun vistier. Și pentru sufletul jupaniței domniei lui, anume Samfira, iarăși a dat o cupă de argint, ca să aibă domnia ei pomenire. Pentrucă și fiii domniei lui, anume Miclăuș postelnic și Radul postelnic și Detco și Albul au dat și au dăruit această parte din Izvorani, care este mai sus scrisă și aceste 2 cupe le-au dat și le-au dăruit sfintei mânăstiri pentru sufletele părinților domniei lor.

Iar care om, din ruda domniei lor sau din fiii domniei lor, va lua sau va strica întocmirea domniei lor, să fie blestemat și afurisit de 318 părinți, amin.

Aprilie 20 zile, 7101 <1593>.¹⁾

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1504.

Orig. slav. hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una din sec. XVIII, cealaltă din 1914.

78

1593 (7001) Aprilie 20, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfântului și cinstitului locaș al preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, de dumnezeu născătoare și pururea fecioară

¹⁾ data adăogată de altă mână.

Maria și cinstitei ei uspenii, mânăstirii numită Argeș, ca să-i fie partea lui Detco din Izvorani cu vecinii și cu vinăriciul de pe deal, pentrucă îi este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar după aceia, s'a întâmplat moarte lui Detco și s'a înmormântat în sfânta mânăstire. Astfel, la moartea lui, a dat această parte din Izvorani pentru sufletul lui și pentru sufletul părintelui lui și pentru sufletul jupaniței Samfira, ca să aibă pomenire în veci.

Iar care om din neamurile lui sau din fiii lui va lua și strica întocmirea lui, să fie blestemat de 318 părinți, care sunt în Nicheia.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei, dumnezeestii mânăstiri și preacinstitului părinte egumen Onofrie și tuturor fraților de hrană și de ajutor, iar boierului domniei mele, lui Detco clucer, să-i fie veșnică pomenire înaintea împărăției cerești.

Iată martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pană mare vistier și Radul mare spătar și Tudor mare comis și Stan mare stolnic și Ienișor paharnic și jupan Manta mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Am scris eu, Badea, în minunata cetate București, luna Aprilie 20 zile și dela Adam până acum cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1502.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una din sec. XVIII, cealaltă din 1914.

79

<1593> Aprilie 20, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Dan fost mare logofăt și cu fiii săi, câți îi va da Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Curătești, toată partea lui Radul, oricât se va alege din câmp și din sat și din apă și din braniște și din vie și toată partea lui Tihul, pentrucă acești oameni au omorât un om. Astfel au stat să-și piardă capetele. Iar acel om a fost robul unui Turc, dar s'au împăcat și s'au învoit cu acel Turc cu aspri. Astfel, au vândut de a lor bună voie această ocină care este mai sus scrisă dregătorului domniei mele, care s'a spus, pentru 2500 aspri.

Și iarăși a cumpărat dregătorul domniei mele jupan Dan fost mare logofăt ocină la Curătești, toată partea lui Vintilă din Cornățeni, cât se va alege, pentru 4000 aspri. Iar după aceia, dregătorul domniei mele Dan fost mare logofăt le-a

așezat la sfânta mănăstire din Colentina, unde este hramul sfântului sobor al arhistrategilor Mihail și Gavriil și a celorlalți fără de trup¹⁾ ocinele care sunt mai sus scrise.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri ocină, ohabă și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar <și martori punem domnia mea> . . .¹⁾ Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pano vistier . . .¹⁾ și Tudor comis și Hadârbălă stolnic și Ianiu paharnic și Manta mare postelnic¹⁾.

A scris Neagu în cetatea de scaun București, luna Aprilie 20 zile¹⁾

† Io Alexandru voevod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1503.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1864.

Datat din domnia lui Alexandru cel Rău,

80

1593 (7101) Aprilie 25, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Mitrea fost mare vornic și jupaniței lui, Neaga, ca să le fie sfânta, dumnezeiasca mănăstire numită Tisău, pentrucă această mai sus zisă mănăstire a fost de moștenire zidită și făcută de bunicii jupaniței Neaga vorniceasa. Dar a venit cinstitul dregător al domniei mele, jupan Mitrea fost mare vornic și jupanița lui, Neaga, înaintea domniei mele, de au dat și au dăruit și au închinat această mai sus zisă sfântă mănăstire dela Tisău cu toate averile și ocinele și Țigani și viile și cu tot venitul sfintei, dumnezeștii episcopii și părintelui episcop al Buzăului, chir Luca, ca să-i fie metoh sfintei, dumnezeștii episcopii mai sus zise și de întărire și de ajutor sfintei episcopii, iar călugărilor de hrană, iar cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Mitrea fost mare vornic și jupaniței lui, Neaga, să le fie veșnică pomenire, lor și părinților lor și străbunilor lor în veacurile viitoare și spre ajutor sufletelor lor, amin.

De aceia, am dat domnia mea sfintei, dumnezeștii episcopii mai sus zise, ca să-i fie mai sus zisa sfântă mănăstire dela Tisău metoh, cum este mai sus scris și de ohabă ei și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Barbă Albă mare logofăt și Pană vistier și Radul spătar și Tudor comis și Hadăr-

¹⁾ loc rupt în orig.

bal stolnic și Ianiu paharnic și jupan Manta mare postelnic. Și ispravnic Barbă Albă mare logofăt.

Și eu dar, Lupul grămatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Aprilie 25 zile și dela Adam până la această scrisoare cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1505.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri rom., una din 1892, cealaltă din 1914.

81

1593 <Mai-August>, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Mango gramatic din Berilești și cu fiii săi, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie ocină în sat la Jigoreni din partea lui Stănilav a treia parte, însă din partea Semenească și cu 3 pogoane de vie și din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului, oricât se va alege, dela Comoară până la piatra Cislăului, pentru că a cumpărat Mango gramatic, pentru 1400 aspri gata.

Și a vândut acest om care este mai sus zis, de a lui bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și din jurul locului.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea, ca să-i fie această ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan. . . ¹⁾ mare ban și jupan Danciu mare vornic și jupan Mitrea mare logofăt și jupan Stanciul mare clucer și jupan Barbă Albă mare vistier și jupan Radul mare spătar și jupan Tudor mare comis și jupan Ianeșor mare paharnic și jupan Manta mare postelnic. Și ispravnic jupan Mitrea mare logofăt.

Și s'a scris această carte în cetatea de scaun în București; a scris Oana logofăt în luna . . . ¹⁾ zile și cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7100 <1592>

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1496.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1869.

Data greșită. Datat după divan.

¹⁾ loc alb în orig.

1593 (7101) Mai 18, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, lui Teodosie spătar și fratelui său Chircă comis și cu fiii lor, oricâți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină în satul Copăcel, părțile lor toate, oricâte le sunt de cumpăratură, pentru că le sunt drepte cumpărături dela boierii din Copăcel.

Iar după aceea, Teodosie spătar și Chirca comis, ei au avut pără înaintea lui Ștefan voevod cu Gostea din Fedeleşoi pentru niște hotare vechi pe care le-a mutat un frate al lui Gostea, anume Radul, dela ocina Căcaleților, de le-a așezat cu sila pe ocina Copăcelului, fără niciun boier. Iar la aceasta, Ștefan voevod, el a dat lui Teodosie spătar și lui Chircă comis lege, 6 boieri împreună: 3 lui Teodosie spătar și lui Chirca comis, iar alți 3 boieri lui Gostea din Fedeleşoi, ca să le caute rândul lor pentru acele hotare vechi. Și astfel au umblat acei 6 boieri și au cercetat cu sufletele lor, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și astfel au aflat acei 6 boieri că au fost așezate acele hotare pe ocina Copăcelului. De aceea, acei 6 boieri iarăși au mutat acele hotare pe ocina Căcaleților, pe locul unde a fost înainte vreme, pe vechile hotare.

Dar să se știe semnele hotarelor, pe unde sunt vechile hotare: din locul unde se împreună hotarul Căcaleților cu hotarul Căzăneștilor, până la apa Șioașului, la vadul vechi, apoi pe câmp până la măgură.

Și astfel a rămas Gostea de lege înaintea lui Ștefan voevod. Dar atunci Teodosie spătar și Chirca comis n'au făcut carte de rămas, ci au adus Teodosie spătar și Chirca comis înaintea domniei mele amândouă răvașele pentru acei 6 boieri, deoarece în acea vreme s'a luat domnia lui Ștefan voevod și n'a făcut carte de rămas: ci am făcut domnia mea cartea domniei mele.

Iar după aceea, însă să stăpânească Teodosie spătar din ocina aceea ce au scos dela Căcaleți două părți, iar Chirca comis să stăpânească 3 părți, pentru că atunci <așa> au avut <stăpânire> pe cealaltă ocină a Copăcelului, când au scos ocina dela Căcaleți. Iar alți frați și . . . ¹⁾ și ce au fost cu ei pe ocina Copăcelului, niciun amestec să nu aibă pe acea ocină, pe care au scos-o dela Căcaleți, pentru că nu <s'au ridicat> ca să pârască, nici să cheltuiască <și> să ajute, împreună cu Teodosie spătar și cu Chirca comis. De aceea, amestec să nu aibă pe această mai sus zisă ocină, în afară de Teodosie spătar și de Chirca comis.

De aceea, am dat și domnia mea boierilor domniei mele, lui Teodosie spătar și lui Chirca comis, ca să le fie această mai sus zisă ocină de ohabă, <lor și> fiilor

¹⁾ loc rupt în orig.

lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mîtreă mare logofăt și Radul spătar și Barbă Albă vistier și Tudor comis și Hadărbal stolnic și Dima paharnic și jupan Manta mare postelnic.

Am scris eu, Radul, în cetatea de scaun București, luna Mai 18 zile, iar dela Adam până la această scriere cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1506.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1720; un rezumat grecesc la Acad. R. P. R., ms. rom. 2535, f.219v-220.

83

1593 (7101) Mai 2<5>, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bălbosea și cu fiii săi, câți îi va lăsa <dumnezeu>¹⁾, ca să-i fie ocină la Piscani, însă o vie din viile lui Mihnea, a patra parte și din braniște iarăși a patra <parte> și patru ogoare în câmp, pentru că a cumpărat Bălbosea dela Mihnea, pentru 3000 aspri gata. Si iar a cumpărat Bălbosea un loc de stână pe muntele care se cheamă Răteiu dela Ivan logofăt <din Bădini>²⁾ pentru 350³⁾ aspri gata.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni, numiți, de a lor bună voie, cu știrea tuturor megiașilor din jur și din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Bălbosea ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mîtreă mare logofăt și Barbă Albă mare vistier și Radul spătar și Tudori comis și Iane paharnic și jupan Manta mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Am scris eu, Oprea logofăt, în cetatea de scaun București, luna Mai 2<5>⁴⁾ zile și dela Adam cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CVIII/66.

Orig. slav perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom., ibid., XXX/16, după care s'au făcut completările.

1) omis în orig.

2) loc rupt în orig.

3) la « 350 » s'a adăugat « 3000 » ulterior.

4) în orig. după cifra « 20 » urmează altă cifră, ruptă.

1593 (7101) Mai 28, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numite Tismana, unde este hramul preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și cinstitei ei uspenii, ca să-i fie sfintei mânăstiri vama dela Vâlcău, însă dela Olteț până la Severin, cum a stăpânit și înainte vreme, în zilele altor domni. De aceea, fiecare om să plătească vama care îi este dreaptă, tot ce li se cuvine și nimeni din slugile domniei mele sau din dregătorii domniei mele să nu fie scutit și niciun Sebeșan de peste munte, nici din altă parte, fie din orice parte va fi, ci fiecare om să-și plătească vama după dreptate, ca și înainte vreme. Și nimeni să nu oprească niciun aspru sau ducat, pentru că am văzut domnia mea și am citit cartea lui Moise voevod și cărțile vechi ale altor domni, că au miluit sfânta mânăstire precum este mai sus zis. Astfel și domnia mea am înnoit și am întărit cu această carte a domniei mele, ca să-și stăpânească sfânta mânăstire vama, însă de pe munte să țină vama pe din două, ca și înainte vreme și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mîtreă mare logofăt și jupan Barbă Albă mare vistier și Radul spătar și Tudor comis și Stan stolnic și Dimola paharnic și jupan Manta postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

Am scris eu, Gherghhe gramatic, în cetatea de scaun București, luna Mai 28 zile și dela facerea lumii până la această scriere, în anul 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1507.

Orig. slav. perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

1593 (7101) Iunie 5, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Staico din Suslănești și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în Fînta, din partea de ocină a lui Radul vătaf, 37 stânjani, de peste tot hotarul, oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă, de pretutindeni, pentru că a cumpărat Staico dela Stroe, fiul lui Radul vătaf acei 37 de stânjani, care sunt mai sus scriși, pentru

1000 aspri gata. Și iar a cumpărat Staico și cu fratele său Dragomir dela Stanca, fiica Marinei din Pînta, din partea de ocină a Stancăi, două funii de peste tot hotarul, oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă <și> toată partea ei dintr'o moară, pentru 1000 aspri gata. Inșă să se știe: să stăpânească Stanca de peste toată partea ei de ocină a treia parte, iar din apă nimic.

Și iar să-i fie slugii domniei mele care s'a scris mai sus, Staico, un sălaș de Ațigani, anume Tărchilă și cu Țiganca sa, anume Voica și un copil de Ațigani anume Văsiu, pentru că i-a cumpărat sluga domniei mele mai sus zis, Staico, dela Radul postelnic din Stăncești, pentru 2000 aspri gata. Și iar să-i fie slugii, domniei mele mai sus scris, Staico, un Ațigan, anume Bîdilă, pentru că i-a fost lui de zestre dela socrul său Chirca din Negești. Și au vândut acești num Ț. oameni care sunt mai sus scriși aceste mai sus zise ocine și Țigani, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea slugii domniei mele care este mai sus scris, Staico, ca să-i fie aceste mai sus zise ocine și Ațigani să-i fie de ohabă și fiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mitrea mare logofăt și Barbă Albă mare vistier și Radul mare spătar și Tudor mare comis și Hadărbal mare stolnic și Dimola mare paharnic și jupan Manta mare postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Eu, Mușat scriitor, care am scris-o în cetatea de scaun București, luna Iunie 5 zile, în curgătorii ani dela Adam până la această scriere, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXVI/229 .

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

86

1593 (7101) Iunie 6, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui, preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Ivan și lui Stoica din Craiovița și cu fiii lor, câți le va da Dumnezeu, ca să le fie la Craiovița ocina ce se numește Halângă, însă dela Lacul Țărmuros pe drumul vechiu, până în drumul Muntenilor și drept la balta lui Bârcă și drept până la Cernele și peste luncă până la țărmurele ¹⁾ Crivei din sus și din apa Jiului, până la gura Mălăuroaei și dela fântâna Pietroaei și până în colnicul de jos și pe colnic până la mocirlă și peste apa Jiului, până la fag și

¹⁾ « țărmurele », așa în orig.

peste luncă drept la fântâna Comișei și dela salcia Marghitei până la gura Podobanița și pe Podobanița până la gura Șimnicului, pe drumul Șimnicului până la pragul dela Vezeruni, până la lacul Țărmuros.

Iar după aceea, Ivan și Stoica au avut pâra cu Hamza ban din Crețești și cu satul Brezoveni pentru ocina ce se cheamă Halânga, înaintea lui Mihnea voevod. Și așa pârau Hamza ban și satul Brezoveni pe Ivan și pe Stoica înaintea lui Mihnea, că ocina dela Halânga nu este a lui Ivan și a lui Stoica. Iar la aceasta, Mihnea voevod, el a dat lui Hamza ban <și> satului Brezovenii 3 megieși și lui Ivan și lui Stoica alți 3 megieși, ca să-i întocmească pentru Halânga, cum vor găsi ei cu sufletele lor. Iar acei 6 megieși, ei au cercetat și au adevărit că Hamza ban și satul Brezoveni nu au niciun amestec cu acea mai sus zisă ocină, ci este de moștenire a lui Ivan și a lui Stoica. Și a rămas Hamza ban și satul Brezoveni de lege înaintea lui Mihnea.

Iar când este acum, iar Ivan și Stoica, ei n'au putut să se liniștească de satul Brezoveni, ci i-au împiedicat iarăși de pe acea ocină ce se zice Halânga. Iar Ivan și Stoica, ei au venit înaintea cinstului dregător al domniei mele, jupan Coci ban de Craiova, de au stat față. Astfel, cinstitul dregător al domniei mele, el a judecat, că să aducă acei 6 megieși dinainte, ca să spuie cum au hotărît cu sufletele lor. Astfel, acei 6 megieși, ei iar au dat acea ocină lui Ivan și lui Stoica, iar satul Brezoveni niciun amestec să nu aibă cu acea ocină, ci a rămas satul Brezoveni de lege.

De aceea, am dat și domnia mea lui Ivan și lui Stoica, ca să le fie acea ocină de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele. Iar satului Brezoveani, dacă i se va părea strâmb, să ia 12 megiași.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mi-trea mare logofăt și Barbă Albă vistier și Radul spătar și Tudor comis și Stan stolnic și Dimula paharnic și jupan Manta mare postelnic. Ispravnic Danciul mare vornic.

A scris Andreiu, luna Iunie 6 zile, în cetatea București, în anul 7101<1593>. † Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1508.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu trei traduceri rom., una dela sfârșitul se. XVIII, celelalte din sec. XIX.

1593 (7101) Iunie 14, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această

poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupan Dan fost mare logofăt și cu fiii săi, câți îi va da dumnezeu, ca să-i fie ocină la Curătești, toată partea lui Radul, oricât se va alege din câmp și din pădure și din apă și de pretutindenii și din braniște și două vie. Și toată partea lui Tihul și cu viile, pentru că acești oameni au omorât un om; astfel erau să-și piardă capetele lor. Însă acel om era robul unui turc, ci s'au împăcat și s'au întocmit cu acel turc cu aspri. Astfel n'au avut de unde să dea aspri, ci au vândut această mai sus zisă ocină dela Curătești mai sus zisului dregător al domniei mele, pentru 2.500 aspri gata, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului.

Și iarăși a cumpărat dregătorul domniei mele, jupan Dan fost mare logofăt, ocină la Curătești, partea lui Ventilă postelnic din Cornățeni, toată, oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă și cu braniște și cu vie și cu vadurile de moară, pentru că le-a cumpărat cinstitul dregător al domniei mele, jupan Dan fost mare logofăt, dela Ventilă postelnic din Cornățeni pentru 4000 aspri gata. Și au vândut Ventilă postelnic de a lui bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului.

Și iarăși să fie cinstitului dregător al domniei mele jupan Dan fost mare logofăt ocină la Bălaci, partea jupaniței Dobra și partea popii Tudori, toată, partea lor și cu tot satul din hotar până în hotar, pentru că cinstitul dregător al domniei mele jupan Dan fost mare logofăt a cumpărat mai sus zisul sat Bălaciul <dela> popa Tudori și dela nepoții jupaniței Dobra, dela Pribeagul și dela Stan și dela Pătru și dela alți frați și surori ale lor, pentru 24.000 aspri. Și au vândut acești mai sus zisi oameni, de a lor bună voie, cinstitului dregător al domniei mele mai sus zis.

Iar după aceia, cinstitul dregător al domniei mele, jupan Dan fost <mare> logofăt, a dăruit și a așezat aceste mai sus zise sate toate să fie ale mănăstirii lui dela Colentina, unde este hramul sfântului sobor al arhistrategilor Mihail și Gavriil și al celorlalți fără de trup, ca să-i fie sfintei mănăstiri mai sus zise de întărire, iar dumnezeștilor călugări de hrană, iar cinstitului dregător <al domniei mele> mai sus zis și părinților lui, veșnică pomenire.

Însă când a cumpărat dregătorul domniei mele, jupan Dan fost mare logofăt acest sat Bălaciul <dela> popa Tudori și dela nepoții jupaniței Dobra, dela Pribeagul și dela Stan și dela Pătru, astfel s'au întocmit ei singuri: dacă sfintei mănăstiri <mai sus zisă> nu-i va fi cu pace satul Bălaciul, iar călugării dela mai sus zisa sfântă mănăstire să fie volnici și împuterniciți cu această carte a domniei mele să-și ia satul Glina, ca să fie satul <mănăstirii>. <Astfel> s'au întocmit și dinaintea domniei mele și dinaintea tuturor dregătorilor domniei mele.

Iar după aceia, dregătorul domniei mele jupan Dan fost mare logofăt a pus blestem: cine ar încerca, din oamenii lui sau din neamul lui sau din alt neam, să

ia aceste mai sus zise ocine dela sfânta mânăstire, să fie blestemat de 318 <părinți cei dela Nichcia și să aibă parte> și cu Iuda și cu Aria.

De accia, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri mai sus zise, ca să-i fie de ohabă neclintit, după șpusa domniei mele.

<Iată dar și martori> punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și Mitrea mare logofăt și Barbă Albă mare vistier și Radul mare spătar și Tudoru mare comis și Hadărbal mare stolnic și Iane mare paharnic și Manta mare <postelnic. Ispravnic Mitrea mare> logofăt.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 14 zile, cursul anilor dela Adam, în anul 7101 <1593>.

† Io Alixandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1509.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1864.

88

1593 (7101) Iulie 19, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Alixandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Voinea paharnic și cu fiii săi, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie ocină la Liseni, din partea jupaniței Maria jumătate, din câmp și din pădure și din apă și din uscat și de peste tot hotarul, pentrucă a cumpărat-o Voinea paharnic dela jupanița Maria, <pentru> 1.200 aspri gata. Și jupanița Maria a vândut ocina de a sa bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejur și dinaintea domniei mele.

De accia, am dat și domnia mea lui Voinea paharnic, ca să-i fie această cumpărătură care este mai sus zisă, ocină, de ohabă, lor și fiilor lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mitrea mare logofăt și Radul spătar și Pană stolnic și Tudor comis <și> Dimola paharnic și jupan Manta mare postelnic. Și ispravnic <Danciul> mare vornic.

Și eu, Radul, care am scris în cetatea de scaun în București. Scris în luna Iulie 19 zile și cursul anilor dela Adam până acum, la această scriere, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1510.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

1593 (7101) August 18, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Bogdan voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Ivan postelnic și jupaniței lui, Despina și cu fiii săi, câți îi va da Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Scăești, toată partea jupaniței Mușa, oricât se va alege, din câmp și din apă și din pădure și de pretutindeni și tot hotarul lor și a patra parte din Țigani.

Iar după aceea, această ocină care este mai sus zisă, ea a fost de moștenire a jupaniței Mușa, sora jupaniței Maria. Astfel, când este acum, iar jupanița Mușa, ei i s'a întâmplat moartea și n'a lăsat niciun fiu din trupul ei. Iar jupanița Maria, sora jupaniței Mușa, ea a venit înaintea domniei mele cu bărbatul ei Ventilă paharnic, de au dat această parte de ocină din Scăești ginereului lor Ivan postelnic <și> fiicei lor Despina, această parte de ocină din Scăești, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor, ca să-i fie pomană jupaniței Mușa, sora jupaniței Maria.

De aceea, am dat și domnia mea lui Ivan postelnic și jupaniței lui, Despina, ca să-i fie de ohabă, lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată deci martori punem domnia mea: jupan Danciul mare vornic și jupan Mitrea mare logofăt și jupan Barbă Albă mare vistier și jupan Pană mare stolnic și Radul mare spătar și jupan Ianache mare comis și jupan Dimola mare paharnic și jupan Manta mare postelnic. Ispravnic Nan al doilea logofăt.

A scris Crăciun, luna August 18 zile, în cetatea de scaun București, dela Adam până la această scriere cursul anilor, în anul 7101 <1593>.

† Io Alexandru voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1511.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1847.

<1593 Octombrie — 1599 Octombrie>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Udrește pitar și fiilor lui. câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în satul Bătești, partea lui Dragomir din Căzânești, pentru că a cumpărat boierul domniei mele Udrești pitar, partea lui de ocină, din câmp și din apă și din Lipov și din cap până în cap, dela Dra-

gomir, pentru 3550 aspri.....¹⁾) gata, însă jumătate, iar pe cealaltă jumătate Dragomir a dat-o boierului domniei mele, unchiului său, de a lui bună voie. Iar întru aceasta, Dragomir a vândut partea lui de ocină unchiului său Udrește pitar, pe acei aspri mai sus ziși și pe un cal bun.

Și iar a cumpărat boierul domniei mele Udrești pitar o moară cu locul și cu vadul, pentru 770 aspri și o delniță cu un vecin, dela jupanița Vișa și dela fiul ei, anume Oana din Voinești, pentru 500 aspri gata. Și au vândut acei oameni mai sus ziși părțile lor de ocină și mori boierului domniei mele Udrești pitar, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și fraților din sus și din jos și dimprejurul <locului și dinaintea> domniei mele.

<De aceia>, am dat și domnia mea boierului domniei mele¹⁾

Acad. R. P. R., CXL/97.

Orig. slav, hârtie, rupt, îi lipsește sfârșitul.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

91

<1593 Octombrie — 1594 Septembrie 6>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui <și preabunului Petrașco voevod. Dă>¹⁾ domnia <mea această poruncă a domniei mele lui Dragotă>¹⁾ din Lupoae și copiilor lui, oricâți îi va da Dumnezeu, ca să-i fie <ocină la Lupoae, partea lui>.....¹⁾ oricât se va alege, din câmp și din munte, pe râu până la Furca Poenețului și din Dealul Roșii până¹⁾ pentru că a cumpărat dela Stoiana, fiica Buzatăi²⁾, pentru 600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Dragotă un ogor din Lupeiu din sat, dela Stan din Miisa³⁾, pentru 70 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Dragotă un ogor la Fântâna Grosu, dela.....¹⁾ pentru 40 aspri <gata. Și iarăși a cumpărat Dragotă>¹⁾ dela Lăudat al Bărbulesei, pentru 800 aspri gata.

Și iarăși a cumpărat Armana, femeia lui Dragotă, ocină la Larga, partea pretului.....¹⁾ și din vatra satului și cu grădină, pentru 1800 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Armana o vie dela.....¹⁾ <Și iarăși a cumpărat> Armana 6 ogoare dela Frățiloae, pentru 600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Armana 6 ogoare dela V.....¹⁾.

<Și iarăși să-i fie lui Dragotă>¹⁾ ocină în Stârci, partea lui Frâncul toată și cu via și din vatra satului, pentru că i-a dat Frâncul această mai sus zisă <ocină toată>¹⁾ deoarece când i s'a întâmplat lui Frâncul vreme de moarte, iar cumnatul

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ «lui Bucă» în copia dela Arhive.

³⁾ «milă» în copia dela Arhive.

său Dragotă, el i-a slujit și i-a făcut <pomenile. Și la moartea lui, n'a lăsat>¹⁾ Frâncul nici fii, nici frați, nici nevastă. Și astfel a lăsat și a întocmit Frâncul, iar după moartea lui, <averile lui toate să fie>¹⁾ ale lui Dragotă. Și care om va vrea să <strice această întocmire>¹⁾, să fie blestemat de 318 părinți <dela Nicheia>¹⁾.

<De aceia, am dat și domnia mea lui Dragotă>¹⁾ și soției lui, Armana, ca să fie mai sus zisele ocine și vii de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților <și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele>¹⁾.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Du<mitru.....¹⁾ mare comis și Manta mare paharnic și jupan.....¹⁾ mare postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Andrei, am scris, în luna.....¹⁾.

† Io Mihai voevod.

Institutul de Istorie și Filosofie al Acad. R. P. R.

Copie slavă; altă copie slavă la Arh. St. Buc., Copii III/76, cu unele deosebiri pe care le-am dat în notă.

Datat după divan.

92

<1593> Octombrie 8.

† Să se știe că cumpărat Stoian Pleșcotă din Criva dela Jătian din Criva, partea lui din Lumnic și dela Băltene partea lui <din> Lumnic toată, jumătate de funie, pentru 1150 aspri bani. Și iar a cumpărat Stoian Pleșcotă din Criva o ocină, Țăroveț, dela fiica lui Stoico din Țeroț, dela Vlădaia, toată partea ei din Lumnic, cât a cumpărat dela Cuțlat Șerban din Smilești și iar ce-a fost a lui Stoico, o funie, pentru 2300 aspri bani. Și iar a cumpărat Stoian Pleșcotă o ocină <dela> Radoslav din Balta și dela Dragomir și dela Dumitru din Baltă partea lor din Lumnic, o funie, pentru 2300 aspri bani. Și iar a cumpărat Stoian Pleșcotă din Crivae o livadă dela Danciul dealungul râului, pentru 200 aspri. Și iar a cumpărat Stoian Pleșcotă din Criva o seliște la Lumnic dela Stalu vătaș, pentru 200 aspri.

Iară după aceia, s'a ridicat Stoian Pleșcotă și a mers înaintea lui Mihail voevod, unde a adus pe Radul portar, când s'a hotărnicit de către alte hotare, hotare, slobode: hotarul dela Barave Cocora la vârf în sus, pe vechiul hotar, pe unde se află pietrele dela oameni bătrâni, pe unde se împarte pământul și pe locul de joc până la întâlnirea cu hotarul Căzâneștilor, hotarul la Țurcan, pe unde se află piatra în trei locuri, iar după aceia se întorce pe unde se desparte de Degerați, crucea pe vâlcea până.....¹⁾ toate sunt hotarele Trupătorei pe unde sunt.....¹⁾ toată lângă...¹⁾ hotarele acelei ocine, să-i fie credincioasă și

¹⁾ loc rupt în orig.

ohabnică și în pace de alții, ale lui și fiilor lui și nepoților lui și strănepoților și din sat și din câmp și din livadă și din apă și din pădure și de peste tot hotarul. Martorii 12 boieri pe unde au lăsat ei semnele, 12 boieri anume: Mărgul din Severinești, Lăpădat de acolo.

† Am scris, Radul portar, Octombrie 8 zile, anul 7101 (1593).

Mugul din Severinești și Lepădat de acolo și Balaci din Căzănești și Nan din Ciuși și Filip din Gorunovița și Negre din Prunișor și Frățilă din Tâmbna și Dan de acolo și Marco din Degerați și Ursul de acolo, și Dobroi din Trupătură.

Scrierea logofătului Ivănaș, fiul popei Dragul.

Acad. R. P. R., CXXXII/94.

Orig. slav, hârtie rupt, 11 peceți în dreptul iscăliturilor.

S'a admis stilul dela Ianuarie, căci în Octombrie 1592 nu domnia încă Mihai Viteazul. Data e totuși nesigură, căci Mihai nu era încă sosit în București la 8 Octombrie 1593.

93

1593 (7101) Octombrie 25, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Nicula, fiul lui Lațco din Glogova și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină din jumătate de sat din Baia și din jiliștea dela Gostești a treia parte, de peste tot hotarul pentru că a cumpărat Nicula dela Mara, fiica lui Dumitru din Borăști, pentru 15.000 aspri gata. Iar după aceia, iarăși a cumpărat Necula cealaltă jumătate de sat dela Baia, iarăși a treia parte din ocină și din jiliștea dela Gostești dela Dumitra, sora Marei, pentru 8.000 aspri gata.

Și iarăși a cumpărat Nicula un laz din hotarul Rătezei, dela Răducanul din Ciceliaza, pentru 1600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Nicula un Ațigan, anume Radul, dela Naniul postelnic din Borăscul, pentru aspri 900 gata.

Iar după aceia, ei au vândut aceste părți de ocină și Ațiganul de a lor bună voie cu știrea tuturor megieșilor dimprejurul locului din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Nicula, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Mitre mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și jupan Pangratie mare vistier și Pană mare comis și jupan Sârbul mare stolnic și jupan Dumitrache mare spătar și jupan Mante mare paharnic și jupan Cociu mare postelnic. Și <ispravnic> ¹⁾ Andreiu mare logofăt.

¹⁾ omis în orig.

Am scris eu, Tudoru logofăt, în luna Octombrie 25 zile în cetatea de scaun, București, dela Adam până acum cursul, în anul 7101 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A.N., CIX/2.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o copie și 2 traduceri rom.

Anul socotit dela 1 Ianuarie, căci în Octombrie 1592, nu domnia încă Mihai Viteazul.

94

<1593> Octombrie 29.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului părinte egumen Serghie dela sfânta mănăstire numită Tismana, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să ia din sat din Obedin găleata și toate dăjdiile sfintei mănăstiri. Și nimeni să nu îndrăznească să se încumete să tulbure sau să împiedice sau să treacă peste această carte a domniei mele, căci acel om va păți rău dela domnia mea.

Iar tu, Bodine și Berciu, dacă vi se pare strâmb, să veniți să stați de față înaintea domniei mele. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic însăși spusa domniei mele.

A scris Drăgoiu, luna Octombrie 29 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St., Buc., S. I., nr. 1551.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Datat după pecete, care poartă data 7101 <1593>.

95

<1593> Noembrie 9.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea sfintei mănăstiri hramul sfântului arhierarh și făcător de minuni Nicolae al Mira Lichiei, ca să stăpânească satul Grozăveștii, cât va fi partea lui jupan Mitrea vornic și morile și cu tot hotarul și din apă și de pe uscat și din munte, oricât va fi, tot să țină sfânta mănăstire, pentrucă a venit jupan Mitrea vornic împreună cu jupanița lui, Neaga, înaintea domniei mele și astfel au mărturisit ei singuri, că ei de a lor bună voie au dat acel sat sfintei mănăstiri, de s'au scris în sfântul pomelnic și părinții lor.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri să stăpânească acel sat mai sus scris și nimeni să nu turbure. Aceasta spunem domnia mea. Altfel să nu fie, înaintea poruncii domniei mele. Ispravnic însăși spusa domniei mele.

A scris Tatul, luna Noembrie 9 zile.

† Io Mihail vovod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1513.

Orig. slav, hârtie, pecete inelară. aplicată.

Cu două traduceri rom., una din 1775, cealaltă din 1912.

Datat după Mitrea vornic.

96

<1593> Noembrie 10.

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voivod și domn a toată Țara Rumânească, fecior marelui și preabunului, răpăosatului Pătrașco vovod. Dat-am domnia mea, această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeiești mânăstiri ce să chiamă Coșuna, unde iaste hramul sfântului arhireu și făcătorul de minuni Nicolae al Mirelor de Nicheia¹⁾, metohul sfintei mânăstiri ce să chiamă Varlaam, unde iaste hramul Dumineca tutolor sfinților, ca să fie satul Peișorul cu tot hotaru, pentru că acest sat fost-au de moștenire lu Matei, fratele lu Vălsan den Caracal, care l-au cumpărat jupan Stepan *foș mare cluce*, jumătate din sat din Peișor încă din zilele răpăosatului Io Alixandru voivod, delă jupăneasa Marga, fata lui Matei, drept 8.000 de aspri de argint gata și pe un lighean de Brașov, care au fost prețul lui 4.000 de aspri și 6 cai albi, prețul lor 3.000 de aspri și o dulamă înblănită, prețul ei 4.500 de aspri și le-au vândut jupăneasa Marga de a ei bună voe și cu știrea tutolor megiiașilor dinprejurul locului.

Și iar să fie sfintei mânăstiri ce s'au zis mai sus și altă jumătate din satul Peișorul, partea lui Vălsan toată, pentru că au fost cumpărat jupan Stepan *foș mare cluce*, iar în zilele lui Alixandru voivod, dela feciori lui Vălsan, anum Danciul și Radul, pe un z bun de zarpa, prețul lui 100 de florinți și o ghiordie înblănită cu jder, prețul ei 3000 de aspri și o abăioră de Sărbia, 2.500 de aspri și un cal bun turcesc, prețul lui 50 de florinți. Incă au făcut părtaș pe jupan Stepan *foș mare cluce* feciorii lui Vălsan, pe acea jumătate de sat denaintea răpăosatului Alixandru voivod. Și au făcut părtaș pe acest zis boiari, de a lor bună voe și fără de nicio silă.

Iar când au fost în zilele Mihnei voivod, iar Părvul *foș mare logofăt*, feciorul lui Stepan *foș mare cluce*, el au dat și au adaos acest sat ce sau zis mai sus la

¹⁾ așa în text.

sfânta mănăstire ce s'au zis mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și călugărilor de hrană, iar locu¹⁾ vecinic de pomenire.

Iar când a fost acum în zilele domniei mele, iar călugării dela sfânta mănăstire ce s'au zis mai sus, ei nu s'au putut odihni de cinstitul dregătoriul domniei mele, jupan Danciul *foșt logofăt*, care vrea să ia acestu sat dela sfânta mănăstire. După aceea, au venit călugării din naintea domniei mele cu cărțile de cumpărătoare cu cartea Mihnei voivod și cartea jupan Danciului *foșt mare logofăt* și a mănăstirii și a fraților lui cu mare blestem, cum au fost dat ei de a lor bună voce. Și am văzut domnia mea și cărțile călugărilor ce au fost avut și au văzut și dregătoriul domniei mele Danciul *foșt mare logofăt* acele cărți. Apoi au lăsat de a lui bună voce și s'au împăcat el cu călugării înaintea domniei mele. Și au scris în sfântul pomenicu II suflăte pentru acest zis mai sus sat Perișorul, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar locu¹⁾ vecinică pomenire.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea aceștii sfintei mănăstiri ce e mai sus zise, ca să fie moșie ohabnică în veci vecilor.

Că iată și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Andronie *mare ban Craiovei*, Mitrea *mare vornic*, Andrei *mare logofăt*, Pangrati *mare vist*. Dumitru *mare spătar*, Dragomir *mare stolnic*, Pană *mare comis*, Manta *mare păh*. Cocea *mare post*. Ispravnic Andrei *mare logofăt*.

Noemvrie 10 zile, 7103 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovătu, nr. 722 f. 420-421.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

Data greșită în copie. Datat după divan.

97

1593 (7102) Noembrie 23, București.

† Din mila <lui Dumnezeu>¹⁾, Io Mihail voevod și domn a toată țara¹⁾ Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Voinea și cu fratele său Oprea și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină la Pătârlage, din partea de ocină a lui Stan, fiul lui Vladul, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului. Inșă să stăpânească Voinea și cu fratele său Oprea două părți de peste toată ocina, iar Stan, fiul lui Vladul, să stăpânească numai o parte, pentru că au cumpărat-o slugile domniei mele Voinea și cu fratele său Oprea, dela Stan, fiul lui Vladul, pentru 10 boi, prețul lor este 3.500 aspri și pentru . . .¹⁾ vaci cu lapte, prețul lor 800 aspri.

¹⁾ așa în text.

²⁾ loc rupt în text.

Și iarăși au cumpărat slugile domniei mele Voinea și cu fratele său Oprea dintr'un vad de moară al lui Dragomir, fiul lui Stoica, din sat, a treia parte, ori unde s'ar afla . . . ¹⁾ pentru 280. aspri gata.

Și iarăși să le fie slugilor domniei mele Voinea și fratelui său Oprea, din partea de ocină a lui Iuba, oricât se va alege de peste tot hotarul din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului să-și stăpânească patru părți, pentru că au cumpărat slugile domniei mele Voinea și fratele său Oprea dela Iuba, pentru 2.200 aspri gata. Iar Udrea să stăpânească partea de ocină a lui Iuba, a cincea parte. Și încă au cumpărat aceste mai sus zise ocine dinainte vreme, din zilele lui Mihnea voevod.

Și iarăși să-i fie Stancăi, sora lui Oprea . . . ¹⁾ Alexandrei și fiilor ei, ocină la Pătârlage, din partea de ocină a mamei lor Alexandra, jumătate de peste tot hotarul, oricât se va alege din câmp și din pădure și din apă, pentru că le este veche și dreaptă ocină și de moștenire ei și mamei sale, Alexandra. Și au vândut acești numiți oameni aceste mai sus scrise ocine, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea slugilor domniei mele, lui Voinea și fratelui său Oprea și Stancăi, sora lui Oprea, ca să le fie aceste mai sus scrise ocine <de moștenire> și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Andronie mare vistier și Dumitrache mare spătar și Pană mare comis și Dragomir mare stolnic și . . . ¹⁾ mare paharnic și jupan Coce mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris-o în cetatea de scaun în București, luna Noembrie 23, în cursul anilor dela Adam până la această scriere, în anul 7102 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Copii, III/77.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din 1910.

1593 (7102) Decembrie 2.

Hrisovul răposatului Mihail voivod, dela <ea>t 7102 <1593>, tot pentru această moșăi a Cioroiului, dat<ă> la mân<ă>st<ire>.

Cu mila lui d<u>mn<e>zeu, eu Mihail v<oe>vod și domnă a toată Țara Rumânească, ficiorul marelui și preabunului Pătrașco voivod. Dat-am domnia

¹⁾ loc rupt în text.

mea această poruncă a domnii mele cinstitului dregătorului domnii mele, jupăn Radului ce au fost mare spătar și feciorilor lui, câți dumnezeu îi va dărui, ca să fie lui moșie în Cioroi, partea lui Miroslav vistier din Răhov toată, veri câtă să va alege du preste tot hotarul, pentrucă au cumpărat-o cinstitul dregătorul domnii mele ce s'au zisū mai sus dela jupănul Miroslav vistier și dela jupăneasa lui, Calea, drept 700 de aspri gata. Iar jupănul Miroslav vistiărul, el au cumpărat cu acești mai sus zișci aspri o parte dă moșe dă Bărcești dela Chirco. Inșă această mai sus zisă moșăe din Cioroiul, el au fost schimbatū mai dinainte vreme, încă în zilele răposatului Pătru voivod, Miroslav vistier cu Radul spătar, de i-au dat jupăn Miroslav vistier partea lui din Cioroiul jupănelui Radu spătar, iar jupăan Radul spătar, el au dat jupănelui Miroslav vistier parte lui din Boldești și de n' pest re to a'tū. Iar cându au fost în zilele Mihniei voivod, ei au fost schimbatu, de au luat jupănelui Radul spătar partea lui din Boldești ca să fie la mâna lui, iar Miroslav vistier să ție partea lui din Cioroiul. Iar după aceia, Miroslav vistier, el au vândutū parte lui din Cioroiul Radului spătar, toată, drept 7000 de aspri gata, încă în zilile Mihniei voivod. Iar după aciă, Radul spătar, el au dat parte lui din Boldești Hierăi logofăt și jupănesii lui, Stanii. Așa s'au tocmitū jupan Radul spătar și cu jupan Miroslav vistiier și cu Hiera logofăt, de a lor bună voie și cu știre tuturor boiarilor și dinnaintea domnii mele.

Drept acia, am datū și domnia mea jupăn Radului spătar, ca să-i fie lui această moșie din Cioroi, partea lui Miroslav vistier, ver câtă să va alege, moșăie ohamnecă, lui și feciorilor și nepoților și strănepoților și de nimeni să fie clătītū, preste zisa domnii mele.

Că iată și mărturii am pusū domnia mea: jupăn Mitrea mare vornec, jupăn Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier, Dumitru mare spătar și Pano mare comis și Sârbul stolnic și Manta mare păhărnice și Cocea mare postelnice. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Di chemvrie 2 zile, lea t 7102 <1593>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Călui, nr. 722, f. 209.

Copie rom. dela mijlocul sec XVIII.

Alte copii, ibid. M-rea Călui XIII/6 și S. I., nr. 1514.

<1593> Decembrie 4.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, anume Dumitru din Căldărușani, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să întoarcă grăul dela Simpetru din Bărbuș și dela Pătru și Pârciu și Neașul și Voinea și Slăvilă și Dumitru și

Pârful, însă dela toți oamenii, unde va afla de acel grâu și să întoarcă 20 de porci de la tot satul și o puțină de brânză și să întoarcă dela Radul din sat o puțină de urdă. Și să întoarcă dela Ion și dela Pentin 300 aspri, pentrucă au furat Ion și Pentin niște cai dela niște Unguri. Astfel sluga domniei mele care s'a scris mai sus, el a căutat acei cai, iar el a pierdut acei aspri.

Astfel domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și am dat domnia mea slugii domniei mele mai sus scris, <ca să fie> volnic cu această carte a domniei mele să întoarcă toate dreptele averi, până la un fir de păr din cap.

Și nimeni să nu cuteze să încerce să turbure în fața acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Iar cui i se va părea strâmb, să vie de față înaintea domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Mitrea vornic.

Scris în Decembrie 4 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XXI/233.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Mitrea vornic în domnia lui Mihai Viteazul.

100

1593 (7102) Decembrie 7, București.

<Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată¹⁾ țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Calei și cu <fiii săi¹⁾

<să le> fie ocină la Neagomirești toate părțile tatălui său Vladul cu tot hotarul, oricât se va alege din câmp și din pădure și din¹⁾

toată cu tot hotarul, oricât se va alege din <câmp> și din pădure și din apă și din vatra satului, în sat la Vițichești¹⁾

via din deal. Și iarăși să-i fie o Țigancă, anume Stanca și părțile din toate averile jumătate . . .¹⁾ cât se va alege . . .¹⁾

fratele său, Radul, pentrucă i-a dat părintele său, Vladul această mai sus zisă ocină și averi fiicei lui . . .¹⁾

popa Vladul împreună cu . . .²⁾ din Bârzești. Și iarăși după aceia
.¹⁾²⁾ și²⁾ și²⁾ și²⁾

la piscul cu goruni . . .¹⁾ apoi la gruiul ju<mătate>²⁾ și a dat pentru¹⁾ și¹⁾ culeț, pentru 40 aspri gata. Și iarăși să-i fie¹⁾ ciul dela Moma²⁾ lor în valea lui Dalea¹⁾.

¹⁾ lipsă în orig.

²⁾ loc șters în orig.

și a lăsat singură Moma cu blestem, să nu aibe nimeni din fiii ei voie, nici alte rude¹⁾

să strice această întocmire, acel om să fie blestemat de 318 sfinți părinți care sunt în cetatea Nicheii. Și²⁾ ciul.

aspri gata. Și iarăși . . .²⁾ ciul dela Negoiu 2 locuri . . .²⁾ la Bârzeasca, iar altul la Crușa pentru 100 aspri gata. Și . . .¹⁾ părțile lor de ocină, însă un loc de obârșia Brezlei, ori cât se va alege, până în valea Umului¹⁾ ocină dela Dragomir, fratele său, două delnițe în sat¹⁾ grădină și cu gardurile dimprejur¹⁾ este a lui Dragomir de cumpăratură dela Boba și²⁾ pe din două pentru 500 aspri gata¹⁾ 3 locuri. Inșă să se știe¹⁾ loc necurățat, dela Stan, partea lui Voicul din Pleș pentru . . .²⁾ cal, prețul lui 900 aspri. Și au vândut¹⁾ ocine, locuri și case și averi, de a lor bună voie și cu știrea tuturor fraților și cu știința tuturor¹⁾ domniei mele.

De accia, am dat și domnia mea Calei și lui Baciul și fratelui ei . . .²⁾ care sînt mai sus zisele ocine, ca să le fie de dedină¹⁾

.¹⁾ strănepoților lor și de nimeni neatins și neclintit niciodată, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem <domnia mea>¹⁾ Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrachi mare²⁾ și Pană mare comis și Dragomir mare stolnic și Manta mare paharnic¹⁾ <lo>gofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 7 zile și dela facerea lumii până acum, în anul 710<2> <1593>

† Io <Mihail> voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., XXIX bis/12.

Orig. slav, perg., lipsește 1/3 din stînga, pecete aplicată, căzută.

Cifra unităților din dată, neclară, reconstituită după divan și după prezența lui Mihai Viteazul în București. În catalogul Arhivelor este data 1599, dar în Decembrie acel an Mihai se află la Alba-Iulia.

101

1593 (7102) Decembrie 7, București.

Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Căzan cu fiii, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie o vie în Topliceani, pentru că a cumpărat-o dela Haim, pentru 300 aspri gata. Și iar a cumpărat Căzan 2 ogoare în Topliceani, un ogor în vale, alt ogor în deal, la hotar, dela Nedelea din Topliceani, pentru 200 aspri gata.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters în orig.

Și iar a cumpărat Căzan o parte de pădure la hotar, până la drum, dela Vlaicul din Răducești, pentru 80 aspri gata. Și iar a cumpărat Căzan o parte a lui Albul din pădure, toată, care a fost lângă vie, pentru 80 aspri gata. Și iar a cumpărat Căzan partea lui Nedelea de pădure de lângă via lui Căzan, toată, pentru 80 aspri gata.

Și iar să-i fie Dragolei 9 pași de ocină în Buholești, din apă până la capul ocinei, pentru că i-a dat bunica sa acei 9 pași de ocină Dragolei și Radei, la moartea ei. Iar care om va cuteza să ia acei 9 pași de ocină dela Dragole și dela Rada, cum a întocmit și la moartea ei, el să fie blestemat de 318 părinți cei dela Nicheia.

Și iar să-i fie lui Stoica un pas de ocină <și> 5 pași de ocină în tufe și un loc de casă, cât va putea îngredi, pentru că i-a dat Cernica lui Stoica, de l-a miluit pentru Dumnezeu, să-i fie pomană, însă <acel>¹⁾ pogon, loc de casă și cei 5 pași în Jideni. Iar după aceea, a venit Cernica singur înaintea domniei mele, de i-a dat lui Stoica partea lui de ocină toată, cât a rămas în Jideni <lui Neagul>¹⁾ și din mori tot, din apă până la Coțacoe, ca să-l hrănească și să-l miluiască și să-i facă toate pomenile la moartea lui.

Și iar a cumpărat Mănea un loc de vie și . . . ¹⁾ an dela Stanul al lui Manea, pentru 200 aspri gata. Și iar a cumpărat Manea ocină în Jideni dela Stan, din jumătate a treia parte, pentru 700 aspri gata. Și iar a cumpărat Mănea ocină în Jideni din jumătatea a treia parte, dela Costea, pentru 400 aspri gata. Și iar să-i fie lui Mănea un pogon de vie, de lângă via lui Oargă, pentru că a dat Mănea acel pogon nepotului său, lui Mănea, când l-a cununat.

Și iar să se știe câtă cheltuială <a avut> Stoica cu aldămașarii pe ocina dela Cernica, când i-a dat lui Stoica: 18 vedre de vin și 180 de aspri gata și a dat Stoica lui Cernica 3 zăvoare și o pereche de pantaloni și o pereche de papuci și o șapcă. Și a dat Stoica și pentru popi 100 aspri aldămaș.

Și iar a cumpărat Dragul un pogon de vie și un răzor în Jideni, dela Radul al lui Dumitru, pentru 337 aspri gata. Și iar a cumpărat Dragul un loc de casă și un pogon de vie în Jideni dela Mănea, pentru 200 aspri gata.

Și a cumpărat Micul o vie și un pogon în Bărăști dela Manea, pentru 350 aspri gata. Și iar au cumpărat Micul și Stanciul ocină dela Stana din Bărăști și un ogor și cu ocina, ori cât se va alege, pentru 600 aspri gata.

Și iar a cumpărat Mușat ocină în Gârbovi și vie cu loc dela Oprea Pușcarul, 270 aspri gata. Și iar a cumpărat Mușat o vie cu loc dela Anca, cumnata sa, pentru o vacă cu lapte și pentru <10> aspri.

Și iar a cumpărat Mănăilă partea de ocină a Stancăi din Curăteni, jumătate de peste tot locul, pentru 400 aspri. Și iar a cumpărat Mănăilă o vie în satul¹⁾ dela Șerban, pentru 100 aspri. Și iar a cumpărat Mănăilă un ogor

¹⁾ loc rupt în orig.

în Băbeni, dela Radul, pentru 80 aspri. Și au vândut acei oameni care s'au zis mai sus, aceste ocine de bună voia lor, cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea acelor oameni, care s'au zis mai sus, ca să le fie ocine de ohabă lor, fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Dumitrachi spătar și Pangratie vistier și Pană comis și Dragomir stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Mîtreă mare vornic.

A scris Badea, în cetatea de scaun București, luna Decembrie 7 zile, ani curgători dela Adam până acum 7102 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., LXXII/9.

Orig. slav, perg., rupt, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII la Arh. St. Buc., S. I., nr. 1515, după care s'au făcut unele completări.

102

1593 (7102) Decembrie 14.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Tatul cu fratele său Mihăilă și cu fiii lor, câți le va da dumnezeu, ca să le fie o moară la Bășănești, pentru că a cumpărat-o Mihăilă cu Tatul dela Dan, pentru 1020 aspri gata. Și iarăși au cumpărat Tatul și cu Mihăilă un răzor în câmpul Bășăneștilor dela¹⁾ cu 70 aspri gata. Și iarăși au cumpărat Tatul și Mihăilă partea de ocină a lui Dima din Bășănești, toată, de peste tot hotarul și din munte și din pădure și din apă și de peste tot, dar dela Bulgăr dela¹⁾ Secătură, până la teascul Roșiului, fiindcă au cumpărat Mihăilă și Tatul această mai sus zisă ocină dela Dima, pentru 140 aspri. Și au vândut acei numiți oameni acele ocine și moară, care sunt mai sus zise, de a lor bună voie, cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Tatul și lui Mihăilă, ca să le fie lor ocinele și moara de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

¹⁾ loc șters, ilizibil în text.

Iată că și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrache spătar și Dragomir stolnic și Pană comisul și Manta paharnic, Coci mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Și am scris eu, Neniul, în luna Decembrie 14 zile și dela Adam, până acum, cursul anilor 7102 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Copii, III/2963.

Copie slavă și un decalce după originalul dela Bib. Naț. din Sofia.

103

1593 (7102) Decembrie 20, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul marelui> și preabunului răposatului <Io> Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele <slugii domniei mele>¹⁾ Detco logofăt, cu fiii săi, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie o Ațigaucă, <anume Rada și cu> o fiică a ei, anume²⁾, pentru că a cumpărat-o dela Voinea și dela fiul <lui, Stanciul din Novaci>, pentru 1100 aspri gată. Și au vândut Voinea și fiul lui, Stanciul <de a lor bună voie> și cu știrea tuturor megiașilor și din sus și din jos și dinaintea domniei mele. Și martori când <a vândut Voinea și fiul lui>¹⁾ Stanciul, slugii domniei mele mai sus scrise, aceste Ațigănci, boierii anume: Dragomir <logofăt din Bălaci și fiul său Badea logofăt> și Liica din Drăgășani și Badea și Dan din Zmoeranii de Jos.

De aceia, am dat și <domnia mea slugii domniei mele>¹⁾ Detco logofăt, ca să-i fie aceste Ațigănci ohabă fiilor, nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt <și Dumitrache mare vistier>¹⁾ și Pangratie mare vistier și Pană mare comis și Dragomir mare stolnic și Manta <paharnic> și Coci <sup>¹⁾ mare postelnic. Ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și am scris eu, Badea <în scaunul cetății București>, în luna Decembrie 20 zile și dela Adam până acum ani curgători 7102 <1593>.²⁾

† Io Mihail voevod, <din mila lui dumnezeu, domn.>

Acad. R. P. R., CXXVIII/213.

Orig. slav, hârtie, rupt, lipsește $\frac{1}{3}$ din doc. pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., ms. nr. 172, f. 16; după care s'a completat leatul precum și data.

¹⁾ loc alb în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

1593 (7102) Decembrie 20, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Duca cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie o vie la ocina Oltenilor, pentru că a cumpărat-o Duca dela Stanciul și dela fratele său Stoica, pentru 1000 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca și alte vie de la alți oameni, anume Dumitru Sterpul și dela Pătru Avae, pentru 800 aspri gata. Și a schimbat acele vie cu părintele vlădica Mihail, de a dat vie pentru vie.

Și iarăși a cumpărat Duca un ogor în Câmpul Oltenilor dela Dumitru vâtaf, pentru 300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca în Câmpul Oltenilor dela Stănilă din Bujorani două ogoare, pentru 600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stanciul al Moașei, pentru 300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca o vatră de casă în satul Olteni dela Stanca, pentru 300 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca două ogoare în Câmpul Oltenilor dela Stanciul al lui Mogoș, pentru 350 aspri gata. Și Stanciul a dat și a dăruit lui Duca o vatră de casă în satul Olteni. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stoica al lui Mogoș, pentru 120 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Stroe, fiul lui Tere, pentru 130 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vatră dela¹⁾ fiul lui Dumitru, în Olteni, pentru 150 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vatră de casă în Olteni dela Anca, mama lui Stanciul, pentru 150 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor în câmpul Oltenilor dela Oprea, fiul Sarchiezoaei, pentru 170 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca două ogoare dela Vancea, pentru 200 aspri.

Și iarăși a cumpărat Duca două ogoare la Taba, dela Stanciul al lui Mogoș, pentru 600 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor dela Radul al lui Țăru, pentru 200 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un ogor la Taba, dela Stoica al lui Mogoș, pentru 150 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca dela Stanciul Dărmoiu două ogoare, pentru 100 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vie la Puturoșani, dela Drăghici și dela Dumitru Vălcescul, pentru 600 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca o vie dela Șerbu, pentru 400 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca un loc de casă în poala viei, dela Lupșe, pentru 80 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca un loc dela Șerbu, pentru 40 aspri.

Și iarăși să-i fie lui Duca ocină la Sâmbotin partea lui Tatomir și a lui Tudor și a lui Cârstea și a lui Ion și a lui Grozav și a lui Stanciul din Dăești, însă din jos de valea Sâmbotinului și din câmp și din pădure și din sat, până în apa Oltului, pentru 1300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Duca ocină la Sâmbotin dela Vișa, sora lui Radul, a treia parte de peste tot hotarul, pentru 400 aspri gata. Și iarăși

¹⁾ loc rupt în orig.

a cumpărat Duca ocină la Sâmbotinul din Vale în jos, toată și în Ulmet 4 fălci de loc, dela Neagoe, pentru 600 aspri. Și iarăși a cumpărat Duca ocină la Ulmet, 3 fălci de loc, dela Stan și dela Mitrea, pentru 150 aspri gata. Și au vândut acești mai sus ziși vânzători de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, i-am dat lui Duca, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Dumitrachi spătar și Andronie vistier și Pană stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Andreiu mare logofăt.

Am scris eu, Bratul, în cetatea de scaun București, luna Decembrie 20 zile iar dela Adam până acum, în anul 7102 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1517.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una din 1785, iar cealaltă din 1886.

105

<1593> Decembrie 24, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Pătru din Fărcășești și cu fiii săi, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie satele Toplița dela Jilți jumătate și Pitulații dela Jilți jumătate, de peste tot hotarul, pentru că îi sunt vechi și drepte ocine și de moștenire, însă sunt dobândite din moși strămoși, din zilele răposatului Vlad voevod.

Iar după aceia, când a fost acum, în zilele domniei mele, iar Pătru al doilea armaș din Fărcășești, el a avut pâră înaintea domniei mele pentru aceste două sate mai sus scrise, dar numai pe jumătate, cu Ivan din Turcoaia și cu Stanciul din Negomiri și ceata lui. Și așa au pârât ei înaintea domniei mele, că au cumpărat Toplița și Pitulații, toți, bunicul lor dela bunicul lui Pătru din Fărcășești. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, cu toți dregătorii domniei mele și am văzut domnia mea și am citit cartea veche a răposatului Vlad voevod a lui Pătru din Fărcășești și cartea lui Radul voevod a lui Ivan din Ursoaia și a lui Stanciul din Negomiri și ceata lui. Și așa, am pus față în față domnia mea amândouă cărțile vechi în divanul domniei mele și înaintea tuturor boierilor domniei mele. Și am aflat și am adevărit domnia mea că n'au vândut bunicii lui Pătru din Fărcășești părțile lor din Toplița și din Pitulați, jumătate, bunicii lui Ivan din Ursoaie și ai lui Stanciul din Negomiri și ai cetelor lor, nici n'am aflat domnia mea pe bunicul lui Pătru din Fărcășești scris în cartea lui, ci au

stăpănit și au cotropit ei cu sila. Deasemenea au rămas de lege Ioan din Ursoaia și Stanciul din Negomiri și cu ceata lor dinaintea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă în jumătate din aceste sate mai sus zise.

Și iar a cumpărat Pătru din Fărcășești jumătate de sat din Călugăreni dela Stănuț din Cărpeniș, pentru 4800 aspri gata. Și iar a cumpărat Pătru din Fărcășești ocină în satul Călugăreni din partea lui Anghel, a treia parte, dar dela Stănuț, pentru 2200 aspri gata. Și a cumpărat acele ocine și dela Anghel și dela nepoții săi, Crăciun și Beleghe și hotarele să se știe: dela hotarul Urdarilor pe hotarul de sus până la hotarul malului la Jilți și pe mal în sus, la Obârșia Plopului și până la hotarul Brăteului, din jos, pe vechiul hotar, pe apa Jiului.

Și iar a cumpărat Pătru din Fărcășești dela Dumitru din Copăceni o delniță la Stăjar, pentru 1200 aspri. Și iar a cumpărat Pătru din Fărcășești o delniță la Dudiești, dela Muja din Urdari, pentru 1000 aspri.

Și iar a cumpărat Pătru din Fărcășești un Ațigan, anume Ranga dela Arca din Crasna, pentru 1200 aspri gata.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Pătru, ca să-i fie satele și ocinele și Ațiganii, ohabă și fiilor și nepoților lui și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Dumitrache spătar și Pangratie vistier și Pană comis și Dragomir stolnic și Manta paharnic și Coci postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Am scris eu, Drăghici logofăt din Balaci, în cetatea de scaun București, luna Decembrie 24 zile, dela Adam până acum, cursul anilor, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1555.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Văleatul greșit. Datat după divan.

106

<1593> Decembrie 28.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Manea și Oprea și Sas din Văcărești, ca să le fie un vad de moară și cu moara, pentru că acest mai sus zis vad este al lor de moștenire. Inșă s'au învoit acei mai sus ziși oameni, de au făcut această moară, ca să le fie din trei și ca să se hrănească din această mai sus zisă moară, în trei.

Iar după aceia, unul din ei, anume Sas, el a venit înaintea domniei mele, și așa a pârît pe Manea și pe Oprea înaintea domniei mele, că are ocină mai multă

decât Manea și decât Oprea, ci să i se dea și din moară a patra parte. Iar domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și am dat domnia mea între ei 4 megiași buni și bătrâni, anume: Pădure din Săcuiani și Mihaiu din Bobești și Oprea din Detcoi și Radoslav postelnic din orașul domniei mele, din București, ca să-i întocmească și să-i judece cum vor găsi cu sufletele lor. Însă Manea și Oprea să poarte 2 oameni, iar Sas alți 2 oameni. Astfel, întru aceasta, ei au adus pe acei 4 megiași înaintea domniei mele și i-am întrebat domnia mea.

Iar acei 4 megiași așa au mărturisit și au întocmit și au adevărit cu sufletele lor înaintea domniei mele, ca până când va fi acel mai sus zis vad și va ține această mai sus zisă moară, cum au făcut-o ei mai dinainte în trei, așa să stăpânească și să-i fie lui Oprea și lui Manea o parte, iar Drăganei cu Dobre ¹⁾ altă parte și lui Sas altă parte. Iar din vremea în care se va strica acel vad de moară, ei să-și facă moară fiecare cum va avea ocină. Astfel, de asemeni am judecat și domnia mea, cum au întocmit acei 4 megiași, așa să fie judecați și de domnia mea. Și a rămas Sas de lege dinaintea domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris Neniul, luna Decembrie 28 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., XL/84.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Mitrea mare vornic.

107

1594 (7102) Ianuarie 4, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Pătrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii mănăstiri numită Tismana, unde este hramul ȗспенiei preasfintei mamei noastre, născătoarea de Dumnezeu. Și prima întărire, ca să-i fie satul numit Jarcovții și seliștea Stancișor la balta Bistr. țului, și Bresnița și amândouă Vărovnicele și Prilipeț și Petrovița și Vârbița și satul Jidoștița și cu Potocul și cu vârtejul dela mijloc la Dunăre, tot la « iuțeli » și venitul din opt pescării și Dunărea dela Padina Nucilor până la puntea de sus și Vodița Mare pe amândouă părțile și cu nucii, cu livezile și cu siliștile Bahnei și morile la Bistrița și Bistrița cu tot hotarul. Până aci se sfârșește hrisovul lui Mircea voevod cel Bătrân.

¹⁾ pasagiul; «iar Drăganei cu Dobre» scris pe loc răzuit.

Iar de aici începe hrisovul lui Radul voevod, fiul lui Vlad voevod. Și iarăși întărește domnia mea, ca să-i fie satele Vadul Comanilor cu Toporna și Tismana pe amândouă părțile și a fost Zigacească și Rușească și balta Bistreț, dela Topolnița până la Gârla Repede, mai sus de Covacița și satul Hârsova și cu Sălcișorul și satul Ceurii și Ungureii și Dușeștii și satul Trufeștii și Piatra și hotarul Obedinului¹⁾ și Ploștina și Jarcovița cu Toporna și Sușița și satul Novoselți și la Blatnița, satul Peștișevu și satul Sogoiuna și satul Jidoștița și Vârbița și Bistrița și Elhovița toată și Țaroveț și Bahna și satul Sacoveț, încă a fost cumpărat de Nicodim dela Dan voevod cel Bătrân și Țaraceștii și Bratieștii.

Pentru că a venit egumenul Serghie și cu toți călugării dela sfânta mânăstire Tismana, care s'a zis mai sus, înaintea domniei mele și așa au spus și au mărturisit înaintea domniei mele că au trimis un călugăr dela sfânta mânăstire cu amândouă acele hrisoave de dinainte vreme, înaintea lui Alixandru voevod, fiul lui Bogdan voevod, pentru o pâra. Astfel, în acel drum niște oameni răufăcători tâlhari, ei l-au întâlnit pe acel călugăr, de l-au prins și l-au chinuit și l-au despuiat și i-au luat atunci amândouă pecețile dela amândouă hrisoavele. Astfel la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și cu toți cinstiții dregători din divanul domniei mele. Și am citit domnia mea amândouă hrisoavele și am văzut domnia mea și am aflat că s'au rupt acele peceți de pe amândouă acele hrisoave de către acei oameni făcători de rele și tâlhari. Și încă sunt vechi și bătrâne și pătate. Astfel, de vreme ce am văzut domnia mea așa, iar domnia mea am înnoit și am întărit, ca să le fie de credință și mărturie lor amândouă hrisoavele.

Pentru <aceasta>, am dat și domnia mea sfintei, dumnezeștii mânăstiri Tismana, ca să-i fie acele sate, ce sunt mai sus scrise, cu tot hotarul de întărire sfintei, dumnezeștii mânăstiri, iar călugărilor de hrană.

Iar de aici, după plecarea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie stăpânitor al Țării Românești și va citi și va cinsti și va înnoi această carte a domniei mele și judecată a domniei mele și mai ales va întări sfânta mânăstire, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească cu trupul aici, iar sufletul lui în vecii vecilor. Iar cine va călca și va strica și va clinti judecata domniei mele și va strica pomana domnilor bătrâni, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească și să-i lovească trupul său aici, iar sufletul în vecii vecilor și să aibă parte și petrecere cu Iuda și cu Arie și cu alții, cari au strigat asupra lui Hristos Dumnezeuul nostru: «răstignește-l, răstignește-l, și sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri».

Iată dar și martori punem domnia mea pe cinstiții dregători: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrache

¹⁾ corectat ulterior: „și Podenilor“.

mare spătar și Pană mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Coce mare postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Și am scris deci eu, Mușat scriitor, în cetatea de scaun la București, luna Ianuarie 4 zile, cursul anilor dela Adam până la această scriere, în anul 7102 <1594>

† Io Mihai voevod, din mila lui dumnezeu. domn.

Io Mihail vodă <m.p.>.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 1520.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o copie fotografică și două traduceri rom., din 1839 și 1846.

108

<1594—1599> Ianuarie 5.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, sfintei mânăstiri numită Bistrița, ca să-i fie Ațigani ei în pace și slobozi de către toate slugile domniei mele și de cămărașul dela Ocna Mare și de globnici și de toți, numai să lucreze sfintei mânăstiri, pentrucă i-am iertat însuni domnia mea.

De aceia, nimeni să nu se încumete să încerce să tulbure, nici cămăraș nici armaș, nici globnic, pentrucă acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic însăși zisa domniei mele.

Am scris eu, Dumitru, luna Ianuarie 5 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1521.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom., din 1796.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul, până la 1599. În Ianuar 1600 Mihai era în Ardeal și lăsase în locul său în țară pe fiul său, Nicolae.

109

<1594—1599> Ianuarie 9.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeestii mânăstiri care se numește Argeș și este hramul cinstitei uspenii a preasfintei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, ca să fie volnic egumenul dela sfânta mânăstire ce este mai sus scrisă, cu această carte a domniei mele, să ție judecățile și să ia vama din orașul domniei mele, din Argeș, cum au luat și înainte vreme, la ceilalți domni. Deasemenea am dat și domnia mea, să fie ajutor sfintei mânăstiri.

De aceia, nimeni să nu îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Scris în luna Ianuarie 9 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1522.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1914.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul până în 1599. În Ianuarie 1600 Mihai era în Ardeal și lăsase în scaun în locul lui pe fiul său, Nicolae.

110

1594 (7102) Ianuarie 14, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei fiul marelui și preabunului răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oprea, fiul popei Ilie și cu fiii lui și lui Radul, bărbatul Mariei, fiica popei Costea din Groși și cu fiul lui, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie ocină la Groși, toate părțile de ocină ale Mariei, ce s'a zis mai sus, de peste tot hotarul, oricât se va alege din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului și din vie și din munte, pentru că este veche și dreaptă ocină și de moștenire a Mariei.

Iar după aceia, a venit singură Maria înaintea domniei mele, de a dat această ocină a ei, care este mai sus zisă, bărbatului ei, lui Radul și unchiului ei, Oprea, de a ei bună voie.

Iar după aceia, bărbatul ei Radul și unchiul ei Oprea, ei au înfrățit pe Dumitru și pe fratele său Șerbu din Rădăcinești, peste toată această ocină mai sus zisă, pe a treia parte, de a lor bună voie.

Iar să fie lui Dumitru și fratelui său Șerbu ocină la Pereni, toate părțile de ocină ale lui Ivașco logofăt din Boișoara, oricât se va alege de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului, pentru că a dat Ivașco logofăt de a lui bună voie, pentru sufletele copiilor săi, numele lor Radul și Stoica, ca să le fie pomană în veacurile nesfârșite. Și au dăruit acești numiți oameni aceste ocine mai sus zise de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului și cu știrea tuturor fraților lor și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și <domnia> mea lui Oprea și lui Radul și lui Dumitru și fratelui său Șerbul, ca să le fie aceste ocine mai sus scrise să le fie ocine de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și de nimeni neclintit și neatins niciodată, după porunca domniei mele.

Itată dar și martori punem cinstiții dregători ai domniei mele: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrachi

mare spătar și Pană mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Coce mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris în cetatea de scaun București, luna Ianuarie 14 zile, în cursul anilor, dela Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXXII/4.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1910.

111

<1594—1599> Ianuarie 14.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Mihaiu Grecul și Dumitru și Buzea, fiii lui Petrică Roșu din oraș din Târgșor, ca să fie în pace și slobozi de niște sipete și săbii ferecate, pentrucă a venit Borcea logofătul și a luat acele 2 sipete dela Mihaiu Grecul și o sabie ferecată dela Dumitru și dela Buzea și a dat Borcea logofătul acele sipete și săbii în mâna domniei mele ¹⁾. Și mai multă turburare de acum înainte să nu aibă dela nimeni din slugile domniei mele.

Și să se știe ce a fost în sipete: un covor alb și un cioltar ²⁾ roșu și o scoarță și 4 dulămi de coftiri și un zăbun de coftirie și 2 dulămi roșii cu singif și un frâu cu ținte de argint și cu prășină galbenă și șalvari ³⁾. Și a luat Borcea logofăt acele sipete și săbii ferecate și le-a dat la mâna domniei mele. Și mai multă turburare să nu aibă dela nimeni, căci acela rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

Scris în Ianuarie 14 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXCVII/46.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat din domnia lui Mihail Viteazul în Țara Românească.

112

<1594> Ianuarie 31.

<Din mila lui dumnezeu, Io Mihail> voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, <anume Udriște paharnic din>

¹⁾ cuvintele «domniei mele» s'au scris peste «Mihail voevod»

²⁾ Manta scurtă căptușită:

³⁾ «șalvari» scris deasupra rândului.

Bucșani și lui Radul postelnic, ca să le fie niște mori la Buzău; <care sunt mai sus de morile> părintelui episcop, pentrucă i-a miluit răposatul <Petrașco voevod pe> boierii domniei mele, ce s'au zis mai sus cu aceste mori.

Pentru aceasta, <am dat și domnia mea> boierilor domniei mele, lui Udriște fost paharnic și lui Radul postelnic, <ca să le fie acest> vad de moară mai sus zis de ohabă. Și nimeni să nu îndrăznească <să turbure înaintea> acestei cărți a domniei mele. Iar cui i se va părea strâmb, el să stea <de față înaintea domniei mele>.

Aceasta spunem și altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic însăși zisa domniei mele.

<Scris> Ianuarie 31 zile.

† <Io Mihail> voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1523.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete, aplicată căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, după care s'au făcut completările.

Datat după actul din 28 Mai <1594>.

113

1594 (7102) Februarie 2.

În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh și a sfintei troițe cei nedes-părțite, amin.

Aceasta să se știe, scris-am eu, Seman județul cu 12 părgari din oraș din București aciastă carte a noastră, ca să fie casa lui Sibiu log. din București, care iaste lângă crucea Stelii spătar, pentrucă el o au dat și o au dăruit sfintei și dumnezești mănăstiri unde este hramul sfântului a: histratig Mihail, ce să chiamă Dohiaru, ca să-i pomenească pe dânșii pururea zioa și noapte.

Și au dat și au dăruit Sibiu log. cu aciastă casă, care iaste scrisă mai sus, de a lui bună voe și cu știrea tuturor megiașilor și a oroșanilor și dinnaintea pre-oșilor și dinnaintea oameni buni și bătrâni și tineri oroșani, ca să fie acea casă care iaste scrisă mai sus la sfânta și dumnezeiasca mănăstire, care e zisă mai sus, ocină în véci, amin.

Și mărturii am pus, anume: popa Puică și Voinea Boturșa și Bulimaș și Pi-figae logofăt și Tudor log. din Plăseni și Giura iuz. și Stan log. și Oana log. și Zauricea pristav și Șarban logofăt din Micșănești și Necula Brăgarul și Drăgan.

Și blestem am pus: oricare om va vrea a să ispiti să spargă tocmeala noastră aciasta și aciastă carte a noastră, acel om să fie tricliat, și afurisit și ca să aibă parte cu Iuda și cu Ariia și ca să fie blestemat de 318 părinți carii au fost la Nicheia cetate.